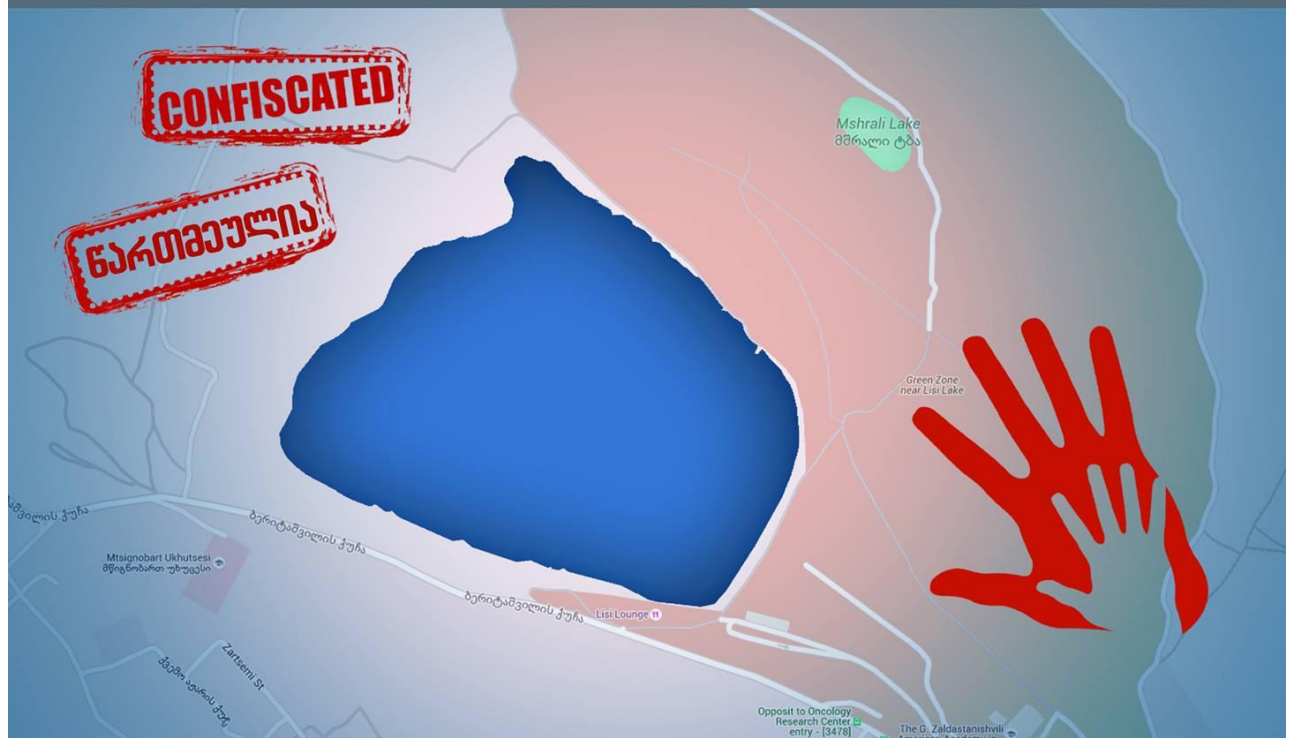

სისგმეა მოქალაქის წინააღმდეგ
SYSTEM AGAINST THE CITIZEN

კვლევა
A RESEARCH

ლისი ზღის სეჟე
LISI LAKE CASE

ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატები“
დეკემბერი, 2015 წ.
ქ. თბილისი

N(N)LP The „Young Barristers”
december, 2015
Tbilisi

ახალგაზრდა ადვოკატები
YOUNG BARRISTERS

სისტემა მოქალაქის წინააღმდეგ System Against the Citizen

Ramaz Akhvlediani's Case
რამაზ ახვლედიანის საქმე

კვლევა

A research

ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატები“
დეკემბერი, 2015 წ.
ქ. თბილისი

N(N)LP The „Young Barristers“
December, 2015
Tbilisi

Researchers:

N (N) LP the „Young Barristers” team

სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელი

არჩილ კაიკატიშვილი

Head of the Working Group

Archil Kaikatsishvili

სამუშაო ჯგუფი:

Working Group:

არჩილ კაიკატიშვილი

Archil Kaikatsishvili

ანა კიკნაძე

Ana Kiknadze

მარიამ იობაშვილი

Mariam Iobashvili

ბეკა ჯავახიშვილი

Beqa Javakhishvili

ცაბო გუგუნაშვილი

Tsabo Gugunashvili

ლაშა ციბაძე

Lasha Tsibadze

თარგმნა:

Translated by:

ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატები“

N (N) LP the „Young Barristers”

ნინო ვალიკოვი

Nino Valikovi

გამოცემის დიზაინი:

Publishing design:

რობი გეთიაშვილი

Robi Getiashvili

კვლევაში წარმოდგენილი ინფორმაციის გამოყენება

შესაძლებელია მხოლოდ წყაროს მითითებით.

Information presented in the research may only be

used by indicating the source

 ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატები“

 N (N) LP the „Young Barristers

შინაარსი¹

შესავალი -----

საკითხის სამართლებრივი მხარე -----

საკითხის ფაქტობრივი ანალიზი -----

დასკვნა -----

სარეკომენდაციო წინადადებები -----

Table of Contents²

1. Introduction
2. Legal Aspects of the Issue
3. Factual Analysis of the Case
4. Conclusion
5. Recommendation Proposals

¹ მონიტორინგის შედეგების ელექტრონული ვერსია განთავსებულია ორგანიზაციის ოფიციალურ ელექტრონულ გვერდზე: www.barristers.ge

² Electronic version of the monitoring results is available on the official web-page of the organization: www.barristers.ge

1. შესავალი

საქართველოში, 2012 წლის ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების შემდგომმა პოლიტიკური მმართველობის ცვლილებამ, საზოგადოების წინაშე არაერთი სისტემური დანაშაულის ჩადენის ფაქტი გახადა ცნობილი. მათ შორის, ყველაზე კრიტიკული მდგომარეობა იმ მოქალაქეების მიმართ არსებობს, რომლებსაც 2004-2012 წლებში, საკუთრება დაათმობინეს და სამართლიანი სასამართლოს უფლება შეუღალხეს.

2015 წლის 2 აგვისტოს, ორგანიზაცია „ახალაზრდა ადვოკატებმა“ საქართველოს მთავარ პროკურატურას, ქონებაჩამორთმეულ რამაზ ახვლედიანის საქმესთან დაკავშირებით, სწრაფი და ეფექტური გამოძიების უზრუნველყოფის მიზნით მიმართეს და საქმეში ყოფილი პრეზიდენტის, მიხეილ სააკაშვილის, ფინანსური პოლიციის ყოფილი უფროსის დავით კეზერაშვილის უწყებისა და ხელისუფლების ყოფილი სხვა მაღალი თანამდებობის პირების უშუალო ინტერესებზე გააკეთეს განცხადება. სპეციალურ პრესკონფერენციაზე აღინიშნა, რომ ორგანიზაცია საზოგადოებას კიდევ ერთ ქონებაჩამორთმეულის საქმეზე განხორციელებული მონიტორინგის შედეგებს წარუდგენდა, რომლის მიმართაც ქონების დათმობისა და ჩამორთმევის ფაქტი, სისტემური დანაშაულებების ნიშნებს ატარებს. „საქმე ეხება ლისის ტბის მფლობელ რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-საქმიანობას, რომელსაც ბიზნესი და საკუთრება, მაშინდელი ფინანსური პოლიციის უშუალო ზემოქმედების შედეგად დაათმობინეს. საქმის მასალების მიხედვით, 1998 წელს, რამაზ ახვლედიანმა გაიმარჯვა გამოცხადებულ კონკურსში და იჯარა-გამოსყიდვის უფლებით გადაეცა ლისის ტბის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული შენობა-ნაგებობები. კონკურსის პირობების მიხედვით, ბიზნესმენმა სახელმწიფოს წინაშე სრულად შეასრულა ნაკისრი ვალდებულებები, 2004 წელს სრულად გადაიხადა გამოსასყიდი თანხა, რის შედეგადაც, მას საკუთრებაში უნდა გადასცემოდა აღნიშნული ქონება. სახელმწიფომ მაშინდელი ფინანსური პოლიციის მეშვეობით, პირდაპირი ზეწოლა განახორციელა და წარმატებული ბიზნეს-საქმიანობის ჩამორთმევა დაისახა მიზნად. 2006 წლის 4 ნოემბერს, რამაზ ახვლედიანი დაიბარეს მაშინდელ ფინანსურ პოლიციაში და ქონების სახელმწიფოს სასარგებლოდ დათმობა მოსთხოვეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, პატიმრობით დაემუქრნენ, როგორც მას, ასევე მის ახლობლებს. რამაზ ახვლედიანი იძლებული გახდა, თბილისის მერიისა და მთავრობის სახელზე დაეწერა განცხადება და ელიარებიანა, რომ 1999 წლის საიჯარო ხელშეკრულებით, ასევე პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის განკარგულებით ნაკისრი ვალდებულებები ვერ შეასრულა და მოითხოვა საიჯარო ხელშეკრულების გაუქმება, რომლის მიხედვითაც, მას გადაეცა ლისის ტბის მიმდებარე ტერიტორია და რომელიც ბიზნესმენს უკვე გამოსყიდული ჰქონდა. წერილში, რამაზ ახვლედიანმა უარი განაცხადა პრეზიდენტის განკარგულებით გადაცემულ 63,5 ჰა არასოსაფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის საკუთრებაში მიღების უფლებაზეც და ეკონომიკის სამინისტროსგან უკვე გამოსყიდულ შენობა-ნაგებობებზეც. ბიზნესმენის განცხადებიდან მე-6 დღეს, 2006 წლის 10 ნოემბერს, საქართველოს ყოფილმა პრეზიდენტმა, მიხეილ სააკაშვილმა გამოსცა ახალი განკარგულება და 1999 წელს შეძენილი და 2006 წელს კი პრეზიდენტის განკარგულებითვე გადაცემული ქონება ჩამოართვა“ - აღინიშნა ორგანიზაციის მიერ გავრცელებულ საჯარო განცხადებაში, რომელიც მასობრივი-საინფორმაციო საშუალებებითაც გაშუქდა.³

2015 წლის 15 ოქტომბერს, ორგანიზაციამ ბიზნესმენ რამაზ ახვლედიანთან ერთად, საქმის მიმართ მაღალი საზოგადოებრივი ინტერესიდან გამომდინარე, ერთობლივი ბრიფინგი გამართა და საზოგადოებას მიაწოდა დოკუმენტები, რომლის საფუძველზეც, სახელმწიფომ მაშინდელი ფინანსური პოლიციის მეშვეობით, რამაზ ახვლედიანის მიმართ ტოტალური ზეწოლა განახორციელა და ქონება მას ღამის საათებში დაათმობინეს. წარმოდგენილი დოკუმენტი მიუთითებს, რომ თბილისის მერიაში, რამაზ ახვლედიანის განცხადება რეგისტრირებულია განცხადებაზე ხელმოწერიდან მეოთხე დღეს - 8 ნოემბერს, ხოლო თავად ფაქტი - წარმოდგენილი დოკუმენტი პირველი საჯარო დადასტურებაა, თუ

³ ა(ა)იპ „ახალაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 2 აგვისტოს პრესკონფერენცია და გავრცელებული მედია-რელიზი.

როგორ ხდებოდა ქონების დათმობაზე მესაკუთრეთა განცხადებების მომზადება. ორგანიზაციამ აღნიშნული დოკუმენტი, მრავალთვიანი კომუნიკაციის შედეგად, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციიდან მიიღო, რომელიც საქმესთან დაკავშირებით, გამოთხოვილ ინფორმაციას თან დაერთო.⁴

„ახალგაზრდა ადვოკატებმა“ რამაზ ახვლედიანის საქმის სრულფასოვანი კვლევა 2015 წლის ივნისიდან დაიწყო. განხორციელებული მონიტორინგის შედეგად, შესწავლილ იქნა საქმის სამართლებრივი და ფაქტობრივი გარემოება, საჯარო დაწესებულებების მხრიდან მიღებული გადაწყვეტილებები, ცალკეული ადმინისტრაციული ორგანოების მოქმედებები, საქმესთან ორგანულად დაკავშირებული, ბიზნეს-პარტნიორების დღევანდელი დამოკიდებულებები. ორგანიზაციამ ცალკე ყურადღება დაუთმო რამაზ ახვლედიანის საქმეზე სამართლებრივ დასკვნას და სარეკომენდაციო წინადადებებს საქართველოს აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების მიმართ, რომელთა მიმართაც არსებობს კანონიერი მოლოდინი, რათა ქონებაჩამორთმეულთა საქმეებზე დადგეს სამართლიანი გადაწყვეტილებები. აღნიშნული კვლევა, რომელიც ორგანიზაციის სამართლის ჯგუფმა მოამზადა, მიეწოდება საქართველოს აღმასრულებელი, საკანონმდებლო, სასამართლო ხელისუფლების წარმომადგენლებს, გაეცნობა საქართველოს სახალხო დამცველის ოფისს, საქართველოში დიპლომატიური კორპუსისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებს. ამასთან, კვლევის ინგლისურენოვანი ვერსია მიეწოდება ევროკავშირს, ევროსაბჭოს, გაეროს სათაო ოფისებს, საქართველოს საკითხებზე მომუშავე საერთაშორისო ორგანიზაციებს. საკითხთან დაკავშირებით, ორგანიზაცია, ქართველ სპეციალისტებთან და საკითხით დაინტერესებული პირების მონაწილეობით, გამართავს სადისკუსიო მაგიდას, სადაც ყურადღება დაეთმოთა დავასთან დაკავშირებულ სამართლებრივი მოქმედებების განხორციელების საშუალებებსა და განხორციელების სტრატეგიებს.

კვლევის მიზანია, რამაზ ახვლედიანის საქმესთან დაკავშირებით, გაიზარდოს საზოგადოების ინფორმირება და არსებული ისტორია ფართო დისკუსიის საგანი გახდეს პროფესიულ წრეებსა და მედიაში. კვლევის პროცესში აღმოჩნდა, რომ აღნიშნული საქმის მიმართ, მწირი ინფორმაცია მოიპვება ქართულ მედიაში. იმავდროულად, მედია გამოთქვამს შესაბამის დაინტერესებას საქმის ისტორიასთან დაკავშირებით, რასაც მოწმობს 2015 წლის 2 აგვისტოსა და 25 ოქტომბრის პრესკონფერენციების გაშუქება, მათ შორის ვრცელი საგაზეთო მასალების სახით.

ორგანიზაცია კვლევის მომზადების პროცესში მადლობას უხდის საჯარო ინფორმაციის მიღების პროცესში ჩართულ სხვადასხვა უწყებებს. მიღებულმა ინფორმაციამ კვლევაზე მომუშავე სამართლის ჯგუფს მნიშვნელოვანი დახმარება გაუწია.

⁴ ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 15 ოქტომბრის პრესკონფერენცია და გავრცელებული მედია-რელიზი.

2. საკითხის სამართლებრივი მხარე

ქართული ენციკლოპედიური ლიტერატურა, თბილისის ერთ-ერთი ისტორიული მნიშვნელობის კულტურული და დასასვენებელი პარკის - ლისის ტბის შესახებ ვრცელ ინფორმაციას არ იძლევა, თუმცა წარმოდგენილი ცნობები საკმარისია შეფასებისთვის, რომ წარმოდგენა გვქონდეს თანამედროვე საქართველოს დედაქალაქის ყველაზე პოპულარული და ტურისტებისთვის საინტერესო ადგილის დახასიათების შესახებ. შესაბამისად, თუკი რომელიმე ჩვენთაგანი არ ფლობდა ინფორმაციას ლისის ტბის გეოგრაფიული და თვისობრივი მახასიათებლის თაობაზე, კიდევ ერთხელ თვალსაჩინოს გავხდით ლისის ტბასთან დაკავშირებულ მონაცემებს. კერძოდ, თბილისის ქვაბულში, ქალაქის ჩრდილოეთ-დასავლეთით მდებარე ლისის ტბა, უკვე 1934 წლიდან წარმოადგენს კულტურისა და დასვენების სტატუსის მქონე პარკს, თბილისის ყველაზე გამორჩეულ სარეკრიაციო ზონას, რომლის წყლის სარკის ფართობიც შეადგენს 0,47 კმ², აუზის ფართობი - 16 კმ², მაქსიმალური სიღრმე - 4 მ, მოცულობა 1,22 მლნ. მ³. როგორც ოფიციალური ლიტერატურა გადმოსცემს, ლისის ტბა საზრდოობს წვიმის, თოვლისა და მიწისქვეშა წყლით. მაღალი დონე აქვს გაზაფხულზე, დაბალი - შემოდგომაზე, ზაფხულში კი წყალი თბილია. მისი მაქსიმალური ტემპერატურა 28°C. ზამთრობით კი ტბაზე ჩნდება ყინულნაპირისი, ზოგჯერ - ყინულსაფარიც. ტბის წყალი მომლაშოა (მინერალიზაცია 2695 მგ/ლ) და მასში მოშენებულია თევზი. ამიტომაც, აღნიშნული ადგილი საწყლოსნო სპორტისა და თევზაობის მოყვარულთათვის, ყველაზე სასურველი არჩევანია.

სახელმწიფოს მხრიდან ლისის ტბის ტერიტორიის განვითარება, მოწესრიგება და ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება, ყოველთვის ინტერესის საგანი იყო. ამიტომაც, მნიშვნელოვანია, ქრონოლოგიურად აღვიდგინოთ ლისის ტბის საქმესთან დაკავშირებული საკითხები, მოვლენები და სამართლებრივი კანონზომიერება, რომელიც ბოლო 17 წლის განმავლობაში, საქართველოში ბიზნესმენ რამაზ ახვლედიანის სახელთან დაკავშირდა, მაგრამ 2003-2012 წლების მართველობის პოლიტიკამ, არამხოლოდ რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-ინტერესები, არამედ ლისის ტბის განვითარების პირვანდელი გეგმაც შეიწირა. ამიტომაც, მნიშვნელოვანია, საერთო შეფასებებისა და შეხედულებების ჩამოყალიბების პროცესში, გავყვეთ ლისის ტბის სამართლებრივი მნიშვნელობის ფაქტებს და იურიდიულად დადასტურებული გარემოებების შეფასებას, რომელმაც ახალ ვითარებაში, რამაზ ახვლედიანის კანონიერი ინტერესებისა და დარღვეული უფლებების აღდგენა უნდა მოუტანოს.

საქართველოს დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდგომ, საქართველოს მინისტრთა კაბინეტის 1993 წლის 7 ივნისის #445 დადგენილებით, ლისის ტბის ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსი შეტანილ იქნა საპრივატიზებო ობიექტების ნუსხაში და გადაცემულ იქნა შესაბამისი სტრუქტურებისთვის, საკითხის შემდგომში შესასწავლად.

1998 წლის 14 ივლისს, საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტრომ გამოსცა #1-3/482 ბრძანება,⁵ რომლითაც განხორციელდა საქართველოს ტურიზმის დეპარტამენტის ლისის ტბის გამაჯანსაღებელი კომპლექსის ბაზაზე რიცხული ქონების შენობა-ნაგებობების იჯარა-გამოსყიდვის ფორმით გაცემა. აღნიშნული ბრძანების საფუძველზე, ქონების გასხვისებაზე გამოცხადდა სახელმწიფო კონკურსი.

1998 წლის 24 ნოემბერს, საქართველოს ქონების მართვის სამინისტროს #1-3/730 ბრძანების თანახმად, დამტკიცდა საკონკურსო კომისიის სხდომის ოქმი და საკონკურსო კომისიის მიერ წარმოდგენილი მასალების საფუძველზე, ტურიზმის დეპარტამენტის „ლისის ტბის“ გამაჯანსაღებელი კომპლექსის ბალანსზე რიცხული ქონების პრივატიზების მიზნით ჩატარებულ კომერციულ კონკურსში,

⁵ 1998 წლის 14 ივლისის სახელმწიფო ქონების მართვის მინისტრის #1-3/482 ბრძანება „საქართველოს ტურიზმის დეპარტამენტის ლისის ტბის გამაჯანსაღებელი კომპლექსის ბალანსზე რიცხული ქონების იჯარით გამოსყიდვის ფორმით გაცემის შესახებ“.

გამარჯვებულად გამოცხადდა მოქალაქე რამაზ ახვლედიანი.⁶ აღნიშნული ბრძანების მიხედვით, რამაზ ახვლედიანმა აიღო ვალდებულება ყველა საკონკურსო პირობის შესრულებასთან დაკავშირებით და ნაცვლად გაზეთში გამოცხადებული საპრივატიზებო ობიექტის საწყისი გასაყიდი ფასისა (30000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარებში), დაევალა 30500 აშშ დოლარის ეკვივალენტ ლარებში გადახდა. ბრძანებით, სამინისტროს სამართლებრივი უზრუნველყოფის დეპარტამენტს დაევალა რამაზ ახვლედიანთან შესაბამისი ხელშეკრულების გაფორმება.

1999 წლის 13 აპრილს, საქართველოს ქონების მართვის სამინისტროსა და რამაზ ახვლედიანს შორის გაფორმდა საიჯარო ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც, მას გადაეცა საქართველოს ტურიზმის დეპარტამენტის „ლისის ტბის“ გამაჯანსაღებელი კომპლექსის ბალანსზე რიცხული შენობა-ნაგებობები 5 წლის განმავლობაში, 2004 წლის 13 აპრილამდე, გამოსყიდვის უფლებით.⁷ საიჯარო ხელშეკრულების მიხედვით, რამაზ ახვლედიანს დაევალა იჯარით აღებული ქონების ღირებულების გამოსასყიდი თანხის 51% გადახდა ხელშეკრულების გაფორმებიდან 1 წლის განმავლობაში, ხოლო დანარჩენი 49% მომდევნო 5 წლის განმავლობაში, ყოველწლიურად თანაბარი პროპორციით. ხელშეკრულებით, განისაზღვრა რამაზ ახვლედიანის ვალდებულებაც, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების ყოველ 6 თვეში ერთხელ ინფორმაცია მიეწოდებინა სახელმწიფოსთვის. იჯარით გაცემული ქონება დარჩა სახელმწიფოს საკუთრებაში, ხოლო საიჯარო ქონების გამოყენებით შექმნილი პროდუქცია, შემოსავალი, აგრეთვე, ამ შემოსავლის ხარჯზე შექმნილი ქონება განისაზღვრა რამაზ ახვლედიანის საკუთრებად. ხელშეკრულებით აღიარებულ იქნა, რომ რამაზ ახვლედიანის უფლებები საიჯარო ხელშეკრულებით აღებულ ქონებაზე დაცული იქნა მესაკუთრის ტოლფასი უფლებებით. 1999 წლის 13 აპრილსავე მხარეთა შორის გაფორმდა „ლისის ტბის გამაჯანსაღებელი კომპლექსის“ მიღება-ჩაბარების აქტი. აქვე უნდა აღინიშნოს ის გარემოებაც, რომ რამაზ ახვლედიანს კონკურსის შედეგად გადაეცა მხოლოდ შენობა-ნაგებობები და არა ის მიწის ნაკვეთი, რომელზედაც აღნიშნული შენობა-ნაგებობები იყო აღმართული, რადგანაც იმჟამად მოქმედი კანონმდებლობა არ ითვალისწინებდა მუნიციპალიტეტის ტერიტორიულ-ადმინისტრაციულ საზღვრებში მოქცეული მიწის ნაკვეთების პრივატიზაციას და მის ინდივიდუალურ საკუთრებაში გადაცემას.

2000 წლის შემოდგომამდე, რამაზ ახვლედიანმა მნიშვნელოვანი ღონისძიებები გაატარა ლისის ტბის ერთი მხრივ, გადარჩენის, მეორე მხრივ კი განვითარებისათვის, რადგანაც საქმის მასალებიდან თვალსაჩინოა ბიზნესმენის წინაშე არსებული სირთულეები და ბუნებრივი-გარემო გამოწვევები, რომელიც ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების პროცესში წარმოიშვა. კლიმატური და სხვა გარემო პირობების ზემოქმედების შედეგად, ტბაში წყლის დონის კლებამ კატასტროფულ მაჩვენებელს მიაღწია. მოიმატა ტბის მინერალიზაციამ, შემცირდა ჟანგბადის რაოდენობა, ტბაში დაიწყო იქთიოფაუნისა და სხვა ცოცხალი ორგანიზმების დაღუპვის პროცესი, ტბა აღმოჩნდა გაქრობის საშიშროების წინაშე. ყოველივე ამან გამოიწვია ლისის ტბის მიმდებარე ტერიტორიაზე კლიმატის შეცვლაც და არსებულმა გამწვანებამ ხმოზა დაიწყო. რამაზ ახვლედიანის ძალისხმევით, მოწვეულ იქნა ჰიდროლოგები, ჰიდროგეოლოგები, ჰიდროტექნიკოსები და სხვა დარგის სპეციალისტები, სადაც ქ. თბილისის მერიისა და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მხრიდან ჩართული იყვნენ სანიტარული ინსპექციისა და გარემოს მონიტორინგის ცენტრის სამსახურები. შესწავლილი და შემუშავებული იქნა ლისის ტბის წყლით შევსების რამდენიმე პროექტი (მდ. მტკვარი, მდ. ვერე, მდ. დიღმულა). ასევე, შესწავლილ იქნა ტბის გარშემო არსებული ტერიტორია არსებული წყლების მარაგებით. როგორც თბილისის მერიამ, ასევე სამინისტრომ, უპირატესობა მიანიჭეს ნუცუბიძის პლატოზე აღმოჩენილ გრუნტის წყლებს. პროექტის ღირებულებამ შეადგინა 105 000 ლარი, მოეწყო სატუმბო სადგური. მოცემულ პერიოდში, მოგვარდა საკითხთან დაკავშირებული იურიდიული ხასიათის დოკუმენტაციაც.

⁶ 1998 წლის 24 ნოემბრის სახელმწიფო ქონების მართვის მინისტრის #1-3/730 ბრძანება „სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროს საკონკურსო კომისიის სხდომის (#24 20.11.98 წ) ოქმის დამტკიცების შესახებ“.

⁷ 1999 წლის 13 აპრილის საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროსა და რამაზ ახვლედიანს შორის გაფორმებული საიჯარო ხელშეკრულება.

რამაზ ახვლედიანის მხრიდან კოლოსარული ხასიათის ძალისხმევამ შედეგი გამოიღო. ტბას წყლის სარკის ზედაპირი დაუბრუნდა მის ბუნებრივ ნიშნულს, ხოლო მოგვიანებით ჩატარებულმა ლაბორატორიულმა კვლევებმა დადასტურეს, რომ ტბაში შემცირდა წყლის მინერალიზაცია, მასში მოიმატა ჟანგბადის რაოდენობამ, ტბის მიმდებარე ტერიტორიაზე მოხერხდა მწვანე ნარგავების შენარჩუნებაც. ლისის ტბა ეკოლოგიურად გადარჩა და რამაზ ახვლედიანმა მისი შემდგომი განვითარების გეგმაზეც აქტიურად დაიწყო მუშაობა. აქვე უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ 2000 წლის 27 სექტემბერს, მიღებული შედეგების გათვალისწინებით, განსახორციელებელი სამუშაოების ჩატარების, ტბის წყლის მუდმივი მონიტორინგის ქვეშ ყოფნისა და და ტბით შემდგომ წყალსარგებლობაზე შესაბამისი რეჟიმის დამყარების მიზნით, შპს „ტურისტულ - გამაჯანსაღებელ კომპლექს ლისის ტბას“ მიერ გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში მოპოვებულ იქნა „საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის“ ლიცენზია. ლისის ტბაზე და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე საჭირო გახდა დასვენებისა და გართობისთვის ახალი შესაძლებლობების გაჩენის უზრუნველყოფა.

2001 წლის შემოდგომაზე, რამაზ ახვლედიანის „ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსი ლისის ტბამ“ ქალაქ თბილისის მერიას წინადადებით მიმართა და ლისის ტბის ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსის მიერ ფაქტიურად დაკავებულ ტერიტორიაზე (63,5 ჰა, სადაც დაახლოებით 57 ჰა. შეადგენდა გამწვანებულ მასივს) შესთავაზა კომპლექსის განვითარების ახალი გეგმა ტურისტულ - გამაჯანსაღებელი კომპლექსისა და კულტურულ სანახაობითი ცენტრის შექმნის შესახებ, ვინაიდან განვლილი წლების განმავლობაში, ეტაპობრივად, ტბაში წყლის დონის მატებასთან და მისი მახასიათებლების შესწავლასთან ერთად, ტბაში ჩაშვებულ იქნა რამოდენიმე ასეული ათასი კობრისებრთა ოჯახის წარმომადგენელი სხვადასხვა ჯიშის ლიფსიტა, რომლებიც თავისუფლად შეეგუვნენ ტბაში არსებულ პირობებს, მოხდა ობიექტის გათევზიანება, საჭირო გახდა ლისის ტბის ტერიტორიაზე ახალი შესაძლებლობების გაჩენის უზრუნველყოფა. რამაზ ახვლედიანის წინადადებას ქ. თბილისის მთავრობამ მხარდაჭერა გამოუცხადა.

ქალაქ თბილისის მთავრობის 2002 წლის 24 იანვრის #01.25.23 დადგენილების შესაბამისად,⁸ ლისის ტბის კულტურისა და დასვენების პარკის სამართალმემკვიდრეს - შპს „ტურისტულ გამაჯანსაღებელი კომპლექსი ლისის ტბას“ ნება მიეცა, სამეურნეო წესით დაემუშავებინა ლისის ტბის ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსის განვითარებისა და კეთილმოწყობის დეტალური დაგეგმარების პროექტი. დადგენილებით, ქ. თბილისის მთავარ არქიტექტორს დაევალა, კომპანიისთვის ქმედითი დახმარების აღმოჩენა აღნიშნული საქმის განხორციელებაში და შემოქმედებითი ზედამხედველობის უზრუნველყოფა. ვინაიდან განვლილი წლების განმავლობაში, ეტაპობრივად, ტბაში წყლის დონის მატებასთან და მისი მახასიათებლების შესწავლასთან ერთად, შპს-ს სახსრებით ტბაში ჩაშვებულ იქნა რამოდენიმე ასეული ათასი კობრისებრთა ოჯახის წარმომადგენელი სხვადასხვა ჯიშის ლიფსიტა, რომლებიც თავისუფლად შეეგუვნენ ტბაში არსებულ პირობებს, მოხდა ობიექტის გათევზიანება. აქვე უნდა აღინიშნოს ის გარემოებაც, რომ შპს „ტურისტულ გამაჯანსაღებელი კომპლექსი ლისის ტბამ“, 2003 წელს, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში, კონკურსის წესით მოიპოვა თევზჭერი მეურნეობის შექმნისთვის საჭირო გარემოსდაცვითი ნებართვა, რომლის მიზანსაც ტბაში იქთიოფაუნის აღდგენა, წყალში ეკოლოგიური რეჟიმის დამყარება და სამოყვარულო-სპორტული თევზჭერის განვითარება და მისი შემდგომი პოპულარიზაცია გახლდათ.

2004 წლიდან ლისის ტბის ინტერესების დაცვა და საქმიანობის გაგრძელება, რამაზ ახვლედიანს საქართველოში შეცვლილ ხელისუფლებასთან და ქალაქ თბილისის თვითმმართველობის ახალ ხელმძღვანელობასთან მოუხდა. შესაბამისად, ბიზნესმენის საქმიანობაში 2004 წლიდან განვითარებული მოვლენები, მისი დრამატული ქრონოლოგიით, ცალკე ყურადღებას იმსახურებს. 2004 წლის 27 მაისს, ქ. თბილისის არქიტექტურის სამსახურის მიერ შპს „ტურისტულ გამაჯანსაღებელი კომპლექსი ლისის

⁸ ქალაქ თბილისის მთავრობის 2002 წლის 24 იანვრის #01.25.23 დადგენილება „ლისის ტბის ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსის განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“.

ტბის“ მიმართ გაიცა პროექტირების შესახებ დავალება. დოკუმენტში აღნიშნული იყო, რომ „ლისის ტბის სარეალიზაციო სამუშაოების ჩატარებამ უნდა მოგვეცეს საშუალება საწყალოსნო ბაზის ჩამოყალიბებისათვის, შესაბამისი ინფრასტრუქტურით, პლიაჟები, ატრაქციონები, ბისტროს ტიპის სასაუზმეები, სანაყინეები, გამჭირავებელი პუნქტები, სპორტთევაზობა, სამაშველო სამსახურები და სხვა. გათვალისწინებულ იქნას ოჯახური დასვენების მოყვარულთათვის კოტეჯური ტიპის სასტუმროების აშენება, მცირე ტიპის სასტუმრო თავისი ინფრასტრუქტურით. მოეწყოს ღია ტიპის ამფიტეატრი და სხვადასხვა სანახაობითი ობიექტები კულტურული ღონისძიებების ჩასატარებლად. კომპლექსის კეთილმოწყობამ და მოდერნიზაციამ, ბუნებრივი პირობების მაქსიმალურად გამოყენებით, აგრეთვე მომსახურებისა და დასვენება-გართობის ობიექტების (თანამედროვე ტექნოლოგიებიდან გამომდინარე) ფაქტორებმა უნდა უზრუნველყონ, როგორც ქალაქის, ასევე მისი სტუმრების მაღალი დონის მომსახურება“. სწორედ აღნიშნული თანხმობის შემდგომ, შპს „ტურისტულ გამაჯანსაღებელი კომპლექსი ლისის ტბის“ ადმინისტრაციამ საპროექტო ჯგუფს მისცა შესაბამისი დაკვეთა, რათა შემჭიდროვებულ ვადებში მომხდარიყო კომპლექსის განვითარების ზონალური დაგეგმარების, გეგმისა და მაკეტის დამზადება.

2004 წლის ივნისში, თბილისის არქიტექტურის სამსახურის მიერ შპს „ტურისტულ გამაჯანსაღებელი კომპლექსი ლისის ტბის“ მიმართ გაცემული პროექტირების შესახებ დავალებიდან ერთ თვეში, ბიზნესმენ რამაზ ახვლედიანსა და ქ. თბილისის ვიცე-მერ თემურ ქურხულს შორის, თვითმმართველობის ადმინისტრაციულ შენობაში, თბილისის ვიცე-მერის ინიციატივით, შედგა შეხვედრა, საუბარი კი ლისის ტბის მდგომარეობას, მიმდინარე საქმიანობასა და დაგეგმილ სიახლეებს შეეხო. როგორც საქართველოს მთავარი პროკურატურის მიმართ შეტანილ საჩივარში რამაზ ახვლედიანი გადმოსცემს, თბილისის ვიცე-მერის მხრიდან შეხვედრაზე თემურ ქურხულსიგან მიიღო ინფორმაცია, რომლის მიხედვითაც, ლისის ტბის განვითარების მიმართ დაინტერესებას გამოხატავდნენ ჰოლანდიელი ინვესტორები. რამაზ ახვლედიანის გადმოცემით, თბილისის ვიცე-მერმა საკითხს უწოდა სახელმწიფოებრივად მნიშვნელოვანი და ბიზნესმენს სთხოვა, თანამშრომლობაში ზედმეტი პრობლემები არ შეექმნა. რამაზ ახვლედიანის თქმით, თბილისის ვიცე-მერმა მას მიაწოდა ინფორმაცია, რომ საკითხის პირდაპირი ინტერესი მომდინარეობდა ე.წ. „პირველიდან“ და ნაგულისხმევი გახლდათ საქართველოს პირველი პირი - პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი. რამაზ ახვლედიანი თავის საჩივარში აღნიშნავს, რომ თბილისის ვიცე-მერთან შეხვედრა განმეორებით, 2-3 დღის ინტერვალის შემდეგ, კვლავ მოხდა, რადგანაც ლისის ტბის შემდგომი განვითარების საქმეში, უცხოელი ინვესტორის წინააღმდეგი არ ყოფილა. რამაზ ახვლედიანის გადმოცემით, თემურ ქურხულის კაბინეტში ხელმეორედ შეხვედრაზე, ჰოლანდიელი ინვესტორების ნაცვლად, პოტენციური ბიზნეს-პარტნიორების სახით, მას დახვდნენ კომპანია „ჯიარდისის“ სახელით მამუკა ხაზარაძე და საქართველოს რეკონსტრუქციისა და განვითარების კომპანია - GRDC-ის გენერალური დირექტორი, ირაკლი კილაურიძე. რამაზ ახვლედიანის აღწერილობით, იქედან გამომდინარე, რომ არსებობდა ლისის ტბის დაკარგვის საფრთხე, ხოლო მისი განვითარება პარტნიორულ დონეზე ალტერნატივის გარეშე აღმოჩნდა, ბიზნესის სამომავლო პერსპექტივებთან დაკავშირებით, დაიწყო კონსულტაციებისა და წინადადებების განხილვის ეტაპი.

2004 წლის 4 ოქტომბერს, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროსა და რამაზ ახვლედიანს შორის გაფორმდა შედარების აქტი. დოკუმენტში ნათქვამია, რომ „ჩვენ, ქვემოთ ხელის მომწერნი, ერთი მხრივ, საქართველოს ეკონომიკური სამინისტროს მთავარმა ბუღალტერმა ნანა მგალობლიშვილმა და მეორეს მხრივ, რამაზ ახვლედიანმა მოვახდინეთ ურთიერთშედარება, რის შედეგადაც გამოირკვა, რომ 13,04,99 წელს საიჯარო ხელშეკრულების საფუძველზე, „მოიჯარის“ მიერ გადახდილია საქართველოს ტურიზმის დეპარტამენტის „ლისის ტბის“ გამაჯანსაღებელი კომპლექსის ბალანსზე რიცხული ქონების სრული ღირებულება“.⁹ შესაბამისად, დოკუმენტით აღიარებულ იქნა, რომ რამაზ ახვლედიანმა კეთილსინდისიერად შეასრულა ნაკისრი ვალდებულებები, გადაიხადა

⁹ საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროსა და რამაზ ახვლედიანს შორის 2004 წლის 4 ოქტომბერს გაფორმებული შედარების აქტი.

გამოსასყიდი თანხა - 60416,43 ათასი ლარი და იჯარა - 13962,14 ათასი ლარი. ამდენად, სახელმწიფოს რამაზ ახვლედიანისთვის საკუთრებაში უნდა გადაეცა აღნიშნული ქონება, როგორც ეს იჯარის ხელშეკრულებით იქნა შეთანხმებული და პირობადადებული.

2004 წლის დეკემბერში, რამაზ ახვლედიანსა და ლისის ტბის პოტენციურ ბიზნეს-პარტნიორებს შორის ხანგრძლივი მოლაპარაკებების პროცესი დასრულდა და მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება, ლისის ტბის საერთო მართვასთან დაკავშირებით. 2004 წლის 6 დეკემბერს, ფიზიკური პირის სტატუსით, რამაზ ახვლედიანსა და შპს „თბილისის უძრავი ქონების“ დირექტორ ირაკლი კილაურიძეს შორის გაფორმდა განზრახულობათა ოქმი.¹⁰ განზრახულობათა ოქმის თანახმად, მხარეები შეთანხმდნენ, რომ დააფუძნებდნენ სააქციო საზოგადოება „ლისის ტბას“. მისი საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 6,000,000 ლარის ოდენობით და დაიყო 6,000,000 მილიონ ჩვეულებრივ აქციად. შესაბამისად, თითოეული აქციის ნომინალური ფასი შეადგენდა ერთ ლარს. საწესდებო კაპიტალის შესავსებად, შპს „თბილისის უძრავ ქონებას“ უნდა შეეტანა 4 მილიონი, რისთვისაც ის მიიღებდა 4 მილიონ აქციას, ხოლო რამაზ ახვლედიანს უნდა საწესდებო კაპიტალის შევსება უნდა მოეხდინა ქონებრივი შენატანის სახით. კერძოდ, რამაზ ახვლედიანი იღებდა ვალდებულებას შეეტანა ლისის ტბის გარშემო არსებული მიწის ნაკვეთის 63,5 ჰა და მასზე არსებული შენობა-ნაგებობები მის საკუთრებაში გადაფორმებისთანავე, რისთვისაც მიიღებდა ს.ს „ლისის ტბის“ 2 მილიონ აქციას. მართალია, განზრახულობათა ოქმის გაფორმების დროისთვის, ლისის ტბის მიმდებარე მიწის ნაკვეთი 63,5 ჰა, არ იყო რამაზ ახვლედიანის საკუთრება, თუმცა განზრახულობათა ოქმის მიხედვით, რამაზ ახვლედიანმა განაცხადა, რომ ვინაიდან მან იჯარა-გამოსყიდვის ხელშეკრულების საფუძველზე გამოისყიდა ლისის ტბის გარშემო მიწის ნაკვეთზე განლაგებული შენობა-ნაგებობები, მას გააჩნდა უფლება გამოეყიდა ლისის ტბის გარშემო მდებარე მიწის ნაკვეთი - 63,5 ჰა. გამოსყიდვის უფლება ბიზნესმენს გააჩნდა „ფიზიკური პირებისა და კერძო სამართლის იურიდიული პირების სარგებლობაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის კერძო საკუთრებად გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე. მხარეები შეთანხმდნენ, რომ შპს „თბილისის უძრავი ქონება“ მის საკუთრებაში არსებულ ს.ს „ლისის ტბის“ აქტივებიდან რამაზ ახვლედიანის მიმართ გასცემდა სესხს, რომ ლისის ტბის მიმდებარე 63,5 ჰა მიწის ნაკვეთის გამოსყიდვა მომხდარიყო და ქონება ასახულიყო ს.ს „ლისის ტბის“ საწესდებო კაპიტალში. სანაცვლოდ, მხარეები შეთანხმდნენ, რომ ს.ს „ლისის ტბის“ შექმნის დღეს, რამაზ ახვლედიანი შპს „თბილისის უძრავ ქონებას“ დაუთმოდა მის 2/3 (66,6835%) წილს, რომელიც მას ჰქონდა შპს „ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექს ლისის ტბაში“. ასევე, განზრახულობათა ოქმში აღინიშნა, რომ იმ შემთხვევაში, თუ ობიექტური მიზეზების გამო, რამაზ ახვლედიანი ვერ შეძლებდა ზემოაღნიშნული მიწის ნაკვეთის (63,5 ჰა) გამოსყიდვას და ს.ს „ლისის ტბის“ საწესდებო კაპიტალში შეტანას, შპს „თბილისის უძრავი ქონება“ ვალდებული იყო დაებრუნებინა რამაზ ახვლედიანისთვის შპს „ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექს ლისის ტბის“ 2/3 (66,6835%) წილი, რომელიც ბიზნესმენმა პარტნიორ კომპანიას გადასცა. როგორც რამაზ ახვლედიანი საქართველოს მთავარი პროკურატურის მიმართ საჩივარში აღნიშნავს, მხარეთა შორის გაფორმებული განზრახულობის ოქმის შემდგომ პერიოდში, ლისის ტბის საქმეში კომპანიონმა, ბიზნესმენმა მამაუკა ხაზარაძემ თბილისის მერთან და თბილისის მთავარ არქიტექტორთან ერთად, მიიწვია ინგლისში, სადაც დათვალიერებულ იქნა ადგილები, რომლის ანალოგის გაჩენასაც, ბიზნეს-პარტნიორები, ლისის ტბის ტერიტორიაზე აპირებდნენ.

2005 წლის იანვარში, მხარეთა შორის ხელმოწერილი განზრახულობათა ოქმის შესაბამისად, დაფუძნდა სააქციო საზოგადოება „ლისის ტბა“. ახალი კომპანიის სახელით, დაიწყო ახალი გეგმის დამუშავებაც, რომელშიც კომპლექსზე დამაგრებული მიწის ნაკვეთი არ იყო საკმარისი. შესაბამისად, მომზადდა შესაბამისი წინადადება, პროექტი, რომელიც განსახილველად გადაეგზავნა საქართველოს მთავრობას. 2006 წლის 28 თებერვალს, საქართველოს მთავრობამ მიიღო #48 დადგენილება „ლისის ტბის

¹⁰ 2004 წლის 6 დეკემბრის განზრახულობათა ოქმი მოქალაქე რამაზ ახვლედიანსა და შპს „თბილისის უძრავი ქონებას“ შორის, სანოტარო რეესტრში რეგისტრაციის #9899/1

განვითარების პროექტის განსახორციელებლად მიწის განკარგვის თანხმობის მიცემის შესახებ“.¹¹ ასევე, საქართველოს მთავრობამ 2006 წლის 1 აპრილს მიიღო #152 განკარგულება¹² „ლისის ტბის განვითარების პროექტის განხორციელებისათვის სახელმწიფო ტყის ფონდიდან მიწის ფართობის ამორიცხვის შესახებ“.

2006 წლის 14 ივლისს, საქართველოს პრეზიდენტმა გამოსცა #382 განკარგულება „ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთების პირდაპირი წესით განკარგვის შესახებ“.¹³ პრეზიდენტის აღნიშნული განკარგულებით, ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული 63.5 ჰა არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი პირდაპირი განკარგვის წესით საკუთრებაში გადაეცა ფიზიკური პირის სტატუსით რამაზ ახვლედიანს, ხოლო 267 ჰა არასასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთი, ასევე პირდაპირი განკარგვის წესით, საკუთრებაში გადაეცა ახლადდაფუძნებულ ს.ს „ლისის ტბას“. პრეზიდენტის განკარგულებაში აღნიშნულია, რომ რამაზ ახვლედიანისთვის პირდაპირი განკარგვის წესით გადაცემული საკუთრებით დაკმაყოფილდა ქალაქ თბილისის მერიის წინადადება, ხოლო ს.ს. „ლისის ტბის“ შემთხვევაში, მცხეთის გამგეობის წინადადება. პრეზიდენტის განკარგულების შესაბამისად, უნდა მომხდარიყო შემდეგი ვალდებულებების დაკმაყოფილება:

- მიწის განკარგვის თაობაზე ხელშეკრულებების გაფორმებისთანავე ლისის ტბის რეაბილიტაციის დაწყება და 2006 წლის 31 დეკემბრამდე ლისის ტბისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიის დასუფთავება და ამ მიზნით, შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;
- მიწის განკარგვის თაობაზე ხელშეკრულებების გაფორმებისა და შესაბამისი სამსახურებისგან ქალაქმშენებლობითი პირობების დადგენიდან (არქიტექტურულ-გეგმარებითი დავალების მიღებიდან) 12 თვის ვადაში ლისის ტბის კომპლექსის განვითარების პროექტის მომზადება;
- პროექტის შესაბამის სამსახურებთან შეთანხმება-დამტკიცებისა და ძირითად ობიექტებზე მშენებლობის ნებართვების მიღებისთანავე - მშენებლობის დაწყება და მისი დასრულება არაუგვიანეს 2014 წლის დეკემბრისა. მათ შორის, დამსვენებელთა ზონის მოწყობა, კვების ობიექტების, საცხენოსნო კომპლექსის, დასასვენებელი კოტეჯების, SPA კომპლექსისა და სასტუმროს აშენება.

2006 წლის 22 სექტემბერს, რამაზ ახვლედიანმა განცხადებით მიმართა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის მოადგილეს და ლისის ტბის ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსის 63,5 ჰა. ნორმატიულ ფასად შესყიდვა მოითხოვა.¹⁴ რამაზ ახვლედიანი განცხადებაში დაეყრდნო ქ. თბილისის მერიის ურბანული დაგეგმარების საქალაქო სამსახურის 21/09/06 წერილს, რომელიც მიუთითებდა, რომ ლისის ტბის ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსის 63,5 ჰა. მიწის ნაკვეთი მდებარეობს 53-ე ქვეზონაში და შესაბამისად, თბილისში, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების ერთი კვ.მ. მიწის ნორმატიული ფასი შეადგენდა 12 ლარს.¹⁵ ამასთან, რამაზ ახვლედიანს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროდან 2006 წლის 15 სექტემბერს ეცნობა, რომ ლისის ტბის მიმდებარედ სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 632907 კვ.მ.

¹¹ საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 თებერვლის დადგენილება #48 „ლისის ტბის განვითარების პროექტის განსახორციელებლად მიწის განკარგვის თანხმობის მიცემის შესახებ“.

¹² საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 1 აპრილის #152 განკარგულება „ლისის ტბის განვითარების პროექტის განხორციელებისათვის სახელმწიფო ტყის ფონდიდან მიწის ფართობის ამორიცხვის შესახებ“.

¹³ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის #382 განკარგულება „ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთების პირდაპირი წესით განკარგვის შესახებ“.

¹⁴ რამაზ ახვლედიანის 2006 წლის 25 სექტემბრის განცხადება საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის მოადგილე კახა დამენიას მიმართ, განცხადების რეგისტრაციის #1486/5-6

¹⁵ 2006 წლის 21 სექტემბრის ქ. თბილისის მერიის ურბანული დაგეგმარების საქალაქო სამსახურის უფროსის მოადგილის, ზ. ელიზბარაშვილის წერილი #ა-251

მიწის ფართობის ნორმატიული ფასი, „ქ. თბილისის ტერიტორიაზე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნორმატიული ფასის შესახებ“ თბილისის საკრებულოს 2000 წლის 31 მარტის #4-5 გადაწყვეტილების შესაბამისად, მიეკუთვნებოდა მე-40 ქვეზონას და შეადგენდა 10 759 419 ლარს.¹⁶

2006 წლის ოქტომბერში, ბიზნესმენ რამაზ ახვლედიანის საქმიანობასა და ბიზნეს-გეგმებში, ლისის ტბის მომავალთან დაკავშირებით, თითქმის ყველაფერი შეიცვალა. როგორც რამაზ ახვლედიანის მთავარი პროკურატურის მიმართ წარდგენილ საჩივარშია გადმოცემული, მასთან სატელეფონო კომუნიკაცია შედგა ფინანსური პოლიციიდან, მოითხოვეს ბიზნესმენის ადგილზე მისვლა ლისის ტბის საქმესთან არსებულ კითხვებთან დაკავშირებით. რამაზ ახვლედიანი გამოცხადდა ფინანსურ პოლიციაში და შეხვდა განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა სამმართველოს მე-2 განყოფილების უფროსს, გიორგი ხ.-ს. რამაზ ახვლედიანს ლისის ტბასთან დაკავშირებით, მოსთხოვეს წარმოედგინა სხვადასხვა სახის დოკუმენტაცია (საიჯარო ხელშეკრულება, შედარების აქტი, განზრახულობათა ოქმი, სხვა). ამ პირველ შეხვედრას რამაზ ახვლედიანთან ერთად, ფინანსურ პოლიციაში, აგრეთვე დაესწრო ს.ს. „ლისის ტბის“ ხელმძღვანელი რუსუდან ფანცულაია და საფინანსო სამსახურის მენეჯერი დავით კვინიკაძე. შემდგომი შეხვედრებისას გამომძიებლები და სამსახურის სხვა თანამშრომლები, მოქალაქისთვის დამამცირებელი ტონით ამბობდნენ, რომ თითქოსდა რამაზ ახვლედიანის მიმართ არსებობდა აღძრული საქმე, თითქოსდა ბიზნესმენი იყო თაღლითი და მას შეგნებულად ჰყავდა პრეზიდენტი შეცდომაში შეყვანილი და სხვა. როგორც საჩივარშია აღნიშნული, ფინანსურ პოლიციაში შეხვედრას, აგრეთვე დაესწრო ს.ს. „ლისის ტბის“ ხელმძღვანელი რუსუდან ფანცულაია. რამაზ ახვლედიანს ფინანსურ პოლიციაში მოსთხოვეს კონკურსის წესით შეძენილი ქონების სახელმწიფოს სასარგებლოდ დათმობა, წინააღმდეგ შემთხვევაში, მას და მის ოჯახს მნიშვნელოვანი უსიამოვნებები შეხვდებოდათ. ბიზნესმენმა ადგილზე განაცხადა, რომ ქონების დათმობას არ აპირებდა, რადგანაც ჰყავდა ბიზნეს-პარტნიორები, მათ შორის მამუკა ხაზარაძე, რომელთანაც არსებობდა ვალდებულებები და სახელშეკრულებო ურთიერთობები. საჩივარში ჩანს, რომ შეხვედრის შემდეგ, რამაზ ახვლედიანის მიმართ ფინანსური პოლიციის მხრიდან სატელეფონო კონტაქტი გახდა სისტემატური. ცალკეული ზარი ემსახურებოდა ბიზნესმენის ადგილმდებარეობის დადგენის ინტერესს. აღნიშნულის ზარის საფუძველზე, შემდგომ პერიოდშიც, რამაზ ახვლედიანი რამდენჯერმე იქნა დაბარებული საგამოძიებო უწყებაში. ბიზნესმენის მხრიდან მიწოდებულ იქნა ლისის ტბის შეძენასთან დაკავშირებული ცალკეული დოკუმენტები, რომელიც ისედაც ხელმისაწვდომი გახლდათ სამთავრობო დაწესებულებებში, მაგრამ რამაზ ახვლედიანისთვის გადამწყვეტი აღმოჩნდა 2006 წლის 4 ნოემბრის ზარი, რა დროსაც საგამოძიებო უწყებაში მისვლა დაუყოვნებლივ მოსთხოვეს. ბიზნესმენი სატელეფონო შეტყობინების დროს, შაბათ დღეს, მიემგზავრებოდა ოჯახის ახლობლის ქორწილში, რის გამოც უწყების წარმომადგენელს სთხოვა, შეხვედრა ორშაბათისთვის შემდგარიყო, რაზედაც კატეგორიული უარი მიიღო. რამაზ ახვლედიანს აცნობეს, რომ თუკი საგამოძიებო უწყებაში საწარფოდ არ გამოცხადდებოდა, მაშინ თავად ამ უწყების წარმომადგენლები მივიდოდნენ ბიზნესმენთან. რამაზ ახვლედიანი ფინანსურ პოლიციაში გამოცხადდა, რომელიც ყვირილით შეხვდა სამსახურის მაშინდელი უფროსის, დავით კეზერაშვილის მოადგილე გელოვანი, ბიზნესმენი დაგვიანებით მისვლის გამო დასაჯეს და ჩამოართვეს მობილური ტელეფონი. საგამოძიებო უწყების ხელმძღვანელმა პირებმა რამაზ ახვლედიანს პირდაპირ მოსთხოვეს, ქონების დათმობის თაობაზე განცხადება დაეწერა, წინააღმდეგ შემთხვევაში თაღლითობის მუხლით დაიჭრებდნენ და მასთან ერთად, დააპატიმრებდნენ ბიზნესმენის უახლოეს ადამიანებსაც. როგორც ბიზნესმენის საჩივარშია გადმოცემული, რამაზ ახვლედიანს აცნობეს, რომ არსებობდა პრეზიდენტის დავალება ფინანსური პოლიციის მაშინდელი უფროსის მოადგილის მიმართ, თუკი 4 ნოემბერს არ მოხდებოდა რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-საკუთრების დათმობა, ბიზნესმენთან ერთად დაიჭრებდნენ ფინანსური პოლიციის მაშინდელი უფროსის მოადგილესაც. რამაზ ახვლედიანის საგამოძიებო უწყებაში დაყოვნება და ე.წ. დაკითხვა გაგრძელდა დღის 12:00 საათიდან ღამის 02:00 საათამდე. ბიზნესმენი იძულებული გახდა დაეწერა განცხადება ქალაქ თბილისის მერიისა და საქართველოს

¹⁶ საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის მოადგილის, კახა დამენიას 2006 წლის 15 სექტემბრის #21/689 წერილი.

მთავრობის მიმართ და უარი ეთქვა ბიზნეს-ქონებაზე და სახელმწიფოსთვის დაეთმო. განცხადების დაწერის შემდგომ, ღამის 03:00 საათისთვის რამაზ ახვლედიანი და მნიშვნელოვან საქმეთა სამმართველოს მე-2 განყოფილების უფროსი, გიორგი ხ. ერთად გაემგზავრნენ თბილისში, ჭავჭავაძის გამზირზე მდებარე სანოტარო ბიუროში, სადაც განცხადება ქონების დათმობის შესახებ, სანოტარო მოქმედებით დამოწმდა.¹⁷

2006 წლის 4 ნოემბერს, რამაზ ახვლედიანის მიერ ქალაქ თბილისის მერიისა და საქართველოს მთავრობის მიმართ დაწერილ განცხადებაში ვკითხულობთ: „მოგეხსენებათ, რომ 1999 წლის 13 აპრილს, სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროსა და ჩემს შორის დაიდო საიჯარო ხელშეკრულებები გამოსყიდვის უფლებით საქართველოს ტურიზმის დეპარტამენტის „ლისის ტბის“ გამაჯანსაღებელი კომპლექსის ბალანსზე რიცხულ ქონებაზე (შენობა-ნაგებობების ხელშეკრულების მოქმედების ვადა 5 წელი). ხელშეკრულების 2.5 მუხლის საფუძველზე, მე სრულად გადავიხადე იჯარით აღებული ქონების გამოსასყიდი თანხა (60416,43 ლარი), რაც დასტირდება ჩემსა და საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს მთავარ ბუღალტერს შორის 04.10.04 წ. გაფორმებული #29 შედარების აქტით. აღსანიშნავია, რომ უძრავი ქონება საკუთრებაში რეგისტრირებული არ მაქვს. როგორც საიჯარო ხელშეკრულებით, ასევე პრეზიდენტის განკარგულებით ჩემს მიმართ გათვალისწინებული იყო რიგი ვალდებულებები უძრავი ქონების შემდგომი აღორძინებისა და განვითარების მიზნით. მიუხედავად ამისა, აღნიშნული ვალდებულებები ვერ შევასრულე სხვადასხვა ობიექტური თუ სუბიექტური მიზეზების გამო. ყოველივე ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, გთხოვთ, გააუქმოთ ჩემსა და საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროს შორის 1999 წლის 13 აპრილს დადებული საიჯარო ხელშეკრულებები და კომპენსაციის მიზნით, უკან დამიბრუნოთ ჩემს მიერ უძრავი ქონების გამოსყიდვის მიზნით გადახდილი თანხა. უარს ვამბობ, აგრეთვე პრეზიდენტის განკარგულებით ქ. თბილისში, ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული 63,5 ჰა. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის საკუთრებაში მიღების უფლებაზე“ (სტილი დაცულია). ცნობისთვის: ბიზნესმენ რამაზ ახვლედიანის მიმართ, არც 2015 წლის ნოემბრისთვის მდგომარეობითაა დაბრუნებული საკომპენსაციო თანხა, რაც შეეხება განცხადების სამართლებრივი შეფასების ნაწილს, ორგანიზაცია დასკვნით ნაწილში შემოგთავაზებთ.

2006 წლის 10 ნოემბერს, რამაზ ახვლედიანის მიერ სახელმწიფოსთვის პირადი განცხადების საფუძველზე ლისის ტბის ქონების დათმობიდან მე-6 დღეს, საქართველოს პრეზიდენტმა გამოსცა #713 განკარგულება¹⁸ და ძალადაკარგულად გამოაცხადა პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის #382 განკარგულება „ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთების პირდაპირი წესით განკარგვის შესახებ“. პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის განკარგულების გამოცემის სამართლებრივი საფუძველი გახდა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 61-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტი, რომლის დეფინიციაა: „დაინტერესებულმა მხარემ არ შეასრულა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით დადგენილი ვალდებულებები“.

2007 წლის 31 იანვარს, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა გამოსცა #1-1/171 ბრძანება „დამატებითი საპრივატიზებო ობიექტების ნუსხის დამტკიცების შესახებ“, რომლის მიხედვითაც, ლისის ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარჯვენა მხარეს არსებული შენობა-ნაგებობები და მათზე დამაგრებული 3 184 452 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი და გზის მარცხენა მხარეს არსებული შენობა-ნაგებობა და მათზე დამაგრებული 353 895 კვ.ნ. მიწის ნაკვეთი დამტკიცებული იქნა საპრივატიზებო ობიექტთა ნუსხაში და საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს

¹⁷ 2006 წლის 4 ნოემბრის რამაზ ახვლედიანის ქონების დათმობის შესახებ განცხადების ნოტარიულად დამოწმების აქტი, რეგისტრირებულია რეესტრში: 1-11558, ნოტარიუსი: ნ. ბერიძე.

¹⁸ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულება პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის #382 განკარგულების ძალადაკარგულად გამოცხადების შესახებ.

პრივატიზების დეპარტამენტს დაევალა ობიექტების პრივატიზების ორგანიზება.¹⁹ აღნიშნულ მიწის ნაკვეთებს შორის მდებარეობდა ლისის ტბის ის ნაკვეთებიც, რომელიც ჩამოერთვა რამაზ ახვლედიანსა და სს „ლისის ტბას“.

2007 წლის 16 აპრილს, ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა გამოსცა #1-1/605 ბრძანება „ქ. თბილისში, ლისის ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარჯვენა მხარეს არსებული შენობა-ნაგებობების და მათზე დამაგრებული 3184452 კვ.მ. მიწის ნაკვეთის და ქ. თბილისში, ლისის ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარცხენა მხარეს არსებული შენობა-ნაგებობების და მასზე დამაგრებული 353895 კვ.მ. მიწის ნაკვეთის აუციონის (პირობებიანი) ფორმით პრივატიზების შესახებ“.²⁰ ბრძანებით, ობიექტის საწყის საპრივატიზებო ფასად განისაზღვრა 26 500 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარი, „ბე“-ს ოდენობად დადგინდა 2 650 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარი, ხოლო ბიჯის ოდენობად 20 000 აშშ დოლარი ექვივალენტი ლარში.

2007 წლის 17 მაისს გაიმართა აუქციონი, სადაც მონაწილეობდა 4 იურიდიული პირი: შპს „ლისი-2007“ (დირექტორი ირაკლი კილაურიძე, უფლებამოსილი წარმომადგენელი მამუკა ხაზარაძე), შპს „ნიმროდი-საქართველო“ (უფლებამოსილი წარმომადგენელი ლაშა გოგიბერიძე), შპს „ლისი-ინვესტმენტი“ (უფლებამოსილი წარმომადგენელი ალბერ ალჰადეფი) და შეზღუდული პასუხისმგებლობის კერძო საზოგადოება „აი-აი-სი იელოუ ზ.ვ.“ (უფლებამოსილი წარმომადგენელი აბრამ როიხმანი). როგორც მუდმივმოქმედი სააუქციონო კომისიის 2007 წლის 17 მაისის #15 ოქმში ვკითხულობთ,²¹ „მონაწილეების მიერ პერიოდულად ხდებოდა დაფების აწევა, ხოლო მას შემდეგ, რაც #1 მონაწილემ მამუკა ხაზარაძემ დაფა ასწია 17 სთ. 40 წთ, გასაყიდ ფასად დაფიქსირდა 182 000 000 (ასოთხმოცდაორი მილიონი) აშშ დოლარის ექვივალენტი ეროვნულ ვალუტაში“. შედეგად, აუქციონში გამარჯვებულად გამოცხადდა შპს „ლისი-2007“.

2007 წლის 22 მაისს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა გამოსცა #1-1/770 ბრძანება,²² რომლის მიხედვითაც, დამტკიცდა მუდმივმოქმედი სააუქციონო კომისიის 2015 წლის 17 მაისს ჩატარებული აუქციონის ოქმი #15. როგორც ბრძანებაში, ასევე ოქმშიც, შპს „ლისი-2007“-ის მიერ აღებულ იქნა ობიექტთან დაკავშირებული კონკრეტული ვალდებულებები. კერძოდ, შპს „ლისი-2007“ ვალდებული იყო ობიექტის გამოსასყიდი ღირებულება გადაეხადა 1 წლის განმავლობაში - პირველი ნაწილი (50%) 6 თვის და მეორე ნაწილი (50%) მომდევნო 6 თვის განმავლობაში. ასევე, შპს „ლისი-2007“ ვალდებული იყო მოეხდინა ობიექტზე საკურორტო და ტურისტული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-განვითარება და ეკოლოგიურად სუფთა დასახლების მშენებლობა, რისთვისაც 5 წლის განმავლობაში, უნდა მოეხდინა მინიმუმ 25 მლნ. აშშ დოლარის ინვესტიცია. ობიექტზე უნდა განეხორციელებინა საზოგადოებრივ-გასართობი, სავაჭრო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო ობიექტების მშენებლობა, მინიმუმ 4 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის ინვესტირებით და სხვა.

2007 წლის 10 ოქტომბერს, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა გამოსცა #1-1/1546 ბრძანება „საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 22.05.07 წლის #1-1/770 ბრძანების მე-2 პუნქტის ძალადაკარგულად გამოცხადების თაობაზე“.²³ აღნიშნული ბრძანების საფუძველზე, გაუქმდა

¹⁹ საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2007 წლის 31 იანვრის #1-1/171 ბრძანება „დამატებითი საპრივატიზაციო ობიექტების ნუსხის დამტკიცების შესახებ“.

²⁰ საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2007 წლის 16 აპრილის #1-1/605 ბრძანება „აუციონის (პირობებიანი) ფორმით პრივატიზების შესახებ“.

²¹ მუდმივმოქმედი სააუქციონო კომისიის 2007 წლის 17 მაისის #15 ოქმი, დამტკიცებული საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს 2007 წლის 22 მაისის #1-1/770 ბრძანებით.

²² საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2007 წლის 22 მაისის #1-1/770 ბრძანება „სამინისტროს მუდმივმოქმედი სააუქციონო კომისიის 17.05.07 წ. #15 ოქმის დამტკიცების შესახებ“.

²³ საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2007 წლის 10 ოქტომბრის #1-1/1546 ბრძანება „საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 22.05.07 წლის #1-1/770 ბრძანების მე-2 პუნქტის ძალადაკარგულად გამოცხადების თაობაზე“.

2007 წლის 17 მაისს ჩატარებული აუქციონის შედეგები, ძალადაკარგულად გამოცხადდა პუნქტი, რომლის მიხედვითაც შპს „ლისის-2007“-მა გაიმარჯვა აუქციონში, გადაეცა ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთები და დაევალა ცალკეული ვალდებულებების შესრულება. ბრძანებაში აღნიშნულია, რომ შპს „ლისის-2007“-ს არ დაუბრუნდეს „ბე“-ს სახით გადახდილი თანხა 2 650 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარებში. სამინისტროს იურიდიული დეპარტამენტის მოხსენებით ბარათში ვკითხულობთ, რომ შპს „ლისის - 2007“-ის მიერ არ მომხდარა აუქციონზე დასახელებული საბოლოო ფასის შესაბამის საბანკო ანგარიშზე ასახვა. ამასთან, 2007 წლის 10 ოქტომბრისთვის, გამარჯვებულ კომპანიას სახელმწიფოსთან არც შესაბამისი ნასყიდობის ხელშეკრულება აღმოაჩნდა გაფორმებული.

2008 წლის 5 მარტს, შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ დირექტორმა ირაკლი კილაურიძემ (რომელიც წარმოადგენდა შპს „ლისის 2007“-ის დირექტორს, 2007 წლის 17 მაისის მდგომარეობით, როდესაც აღნიშნულმა კომპანიამ მოიგო აუქციონი) მიმართა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს და განმარტა, რომ „საქართველოს რეკონსტრუქციისა და განვითარების კომპანია, უკვე რამდენიმე წელია მუშაობს ლისის ტბის განვითარების პროექტზე, რაც განაპირობა იმ გარემოებამ, რომ ლისის ტბის ტერიტორიის მიმდებარე მონაკვეთი, დაახლოებით 355 ჰექტარი თავისუფალია განაშენიანებისგან, გარემო კეთილმოუწყობელი და ქალაქისთვის მნიშვნელოვანი სივრცე ფუნქციით გამოუყენებელი, რის ერთ-ერთ დამაბრკოლებელ მიზეზად შეიძლება მივიჩნიოთ ტერიტორიის მიმართ საკუთრების ინტერესების უქონლობა“. წერილში ნათქვამია, რომ კომპანია მიზანდ ისახავს ლისის ტბის ტერიტორიის მიმდებარედ, დაახლოებით 355 ჰა-ზე, საცხოვრებელი, საზოგადოებრივ-გასართობი, სავაჭრო და სპორტული ობიექტების მშენებლობას. პირველ ფაზაში, დაახლოებით 110 ჰა-ზე, ახალი საცხოვრებელი უბნისა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განვითარებას. ამ მიზნით, 4 წლის განმავლობაში, კომპანია განახორციელებდა 20 მილიონი აშშ დოლარის ინვესტირებას. კომპანიის დირექტორი სამინისტროს მიმართავდა წინადადებით, მომხდარიყო შუამდგომლობა საქართველოს პრეზიდენტის წინაშე ლისის ტბის ტერიტორიის მიმდებარე, დაახლოებით 110 ჰექტარის „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგისთვის“ პირდაპირი განკარგვის წესით საკუთრებაში გადაცემის შესახებ.²⁴ აგრეთვე, წერილში სამინისტროს ეთხოვა, რომ ლისის ტბის მიმდებარე ტერიტორიის დაახლოებით 245 ჰექტარზე კომპანიასთან გაფორმებულიყო ოფციის ხელშეკრულებაც.

2008 წლის 12 მარტს, საქართველოს მთავრობის #111 განკარგულებით, მოწონებულ იქნა „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგისთვის“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულების პროექტი.²⁵ ამავე დღეს, განკარგულების პროექტი შემდგომი მსვლელობისთვის გაგზავნილ იქნა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში.²⁶

2008 წლის 12 მარტს, საქართველოს პრეზიდენტის #181 განკარგულებით²⁷ „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგისთვის“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“ შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგს“, პირდაპირი მიყიდვის ფორმით, 45 000 000 აშშ დოლარის ექვივალენტ ლარად გადაეცა ქ. თბილისში, ლისის ტბის მიმდებარედ, სოფ.

²⁴ შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ გენერალური დირექტორ ირაკლი კილაურიძის 2008 წლის 5 მარტის #01/3/05 წერილი საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრ ეკა შარაშიძის მიმართ, სამინისტროში რეგისტრაციის #559/9-8.

²⁵ საქართველოს მთავრობის 2008 წლის 12 მარტის #111 განკარგულება „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგისთვის“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“.

²⁶ საქართველოს მთავრობის კანცელარიის უფროსის #2/50 წერილი საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის მიმართ.

²⁷ საქართველოს პრეზიდენტის 2008 წლის 12 მარტის #181 განკარგულება „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგისთვის“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“.

ლისისკენ მიმავალი გზის მარჯვენა მხარეს სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 60 000 კვ.მ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი და 1 041 798 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი. განკარგულების მიხედვით, შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგს“ საპრივატიზებო თანხა უნდა გადაეხდა ნაწილ-ნაწილ. პირველი ნაწილი (25 000 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარი) - ხელშეკრულების გაფორმებიდან 7 კალენდარულ დღეში, ხოლო მეორე ნაწილი (20 000 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარი) - ხელშეკრულების გაფორმებიდან 30 კალენდარულ დღეში. ამავე დროს, გადაცემულ მიწის ნაკვეთზე, 4 წლის განმავლობაში, უნდა მოეხდინა არანაკლებ 20 მილიონი აშშ დოლარის ინვესტიცია, ხოლო 2 წლის განმავლობაში - არანაკლებ 10 მილიონი აშშ დოლარის ინვესტიცია მიწის ნაკვეთების მრავალფუნქციური განაშენიანების მიზნით.

2008 წლის 18 მარტს, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა გამოსცა #1-1/330 ბრძანება „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგისთვის“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“, ხოლო მომდევნო დღეს, 19 მარტს, სამინისტროსა და შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგს“ შორის გაფორმდა ნასყიდობის ხელშეკრულება.²⁸ აქვე აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ სამინისტრომ წერილობითი თანხმობა გამოხატა შპს „მექანომონტაჟი - 2001“-სა და შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ შორის გაფორმებულიყო მოთხოვნილი ოფციონის ხელშეკრულებაც, რომელიც მხარეთა შორის, აგრეთვე გაფორმდა 19 მარტს. სახელმწიფოსა და კომპანია „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგს“ შორის ურთიერთობები შემდეგნაირად გაგრძელდა: 2009 წლის 23 იანვარს, შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ დირექტორმა ენტონი ჯეიმს ფილიფსონმა წერილით მიმართა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს და აცნობა, რომ კომპანიას მიღებული ჰქონდა გადაწყვეტილება, მისთვის გადაცემული მიწის ნაკვეთი გამოყენებულ ყოფილიყო ს.ს „თიბისი ბანკის“ მარჯანიშვილის ფილიალის, „ჯი არ დი სი 3 ბვ“-ს, მამუკა ხაზარაძის, ბადრი ჯაფარიძის და ბობ მეიერის სასარგებლოდ, ამ უკანასკნელთა მიერ კომპანიისთვის გაცემული სესხების დაბრუნების ვალდებულების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით. მამუკა ხაზარაძე (33.33000000%), ბადრი ჯაფარიძე (33.33000000%) და ბობ მეიერი (33.34000000%) წარმოადგენენ შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტის“ პარტნიორებს. სწორედაც 2008 წლის 10 მარტს, ს.ს. „თიბისი ბანკის“ მარჯანიშვილის ფილიალის მიერ შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ მიმართ საბანკო გარანტიის სახით გაცემულ იქნა 5 მილიონი აშშ დოლარი და გარანტიის ვადად შეთანხმებულ იქნა პერიოდი 2008 წლის 16 აპრილის ჩათვლით.

2010 წლის 17 მაისს #1-05/10, შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ დირექტორმა ზეზვა ცისკარიშვილმა წერილით მიმართა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს, იმის შესახებ, რომ ვალდებულებას, რომელის მიხედვითაც, მიწის ნაკვეთზე 4 წლის განმავლობაში უნდა განეხორციელებინა არანაკლებ 20 მილიონი აშშ დოლარის ინვესტიცია, კომპანია ვერ ასრულებდა ხელშეკრულებით განსაზღვრულ ვადაში და მოითხოვდა ვალდებულების შესრულების ვადის გახანგრძლივებას 2016 წლის 31 მაისამდე.²⁹

2010 წლის 21 მაისს საქართველოს პრეზიდენტმა გამოსცა #412 განკარგულება, რომელის მიხედვითაც, ცვლილება შევიდა პრეზიდენტის 2008 წლის 12 მარტის #181 განკარგულებაში და კომპანიისთვის გადავადდა ინვესტიციის განხორციელების ვადა 2016 წლის 31 მაისის მდგომარეობით. აღსანიშნავია, რომ მხარეებს შორის გაფორმებული ნასყიდობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული იყო სანქციები

²⁸ საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2008 წლის 18 მარტის ბრძანება #1-1/330 „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგისთვის“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“.

²⁹ შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ დირექტორ ზეზვა ცისკარიშვილის 2010 წლის 17 მაისის #1-05/10, წერილი საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს მიმართ.

ვალდებულების განსაზღვრულ ვადაში შეუსრულებლობისათვის, თუმცა აღნიშნული სანქციები შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ მიმართ არ გამოყენებულა.³⁰

2010 წლის 21 მაისს, საქართველოს პრეზიდენტმა გამოსცა #415 განკარგულება „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტისათვის“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“, ³¹ რომლის მიხედვითაც, შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტს“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით, 2 მილიონ აშშ დოლარის ექვივალენტ ლარად გადაეცა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული, ქ. თბილისში, ლისის ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარჯვენა მხარეს მდებარე შენობა-ნაგებობა და მასზე დამაგრებული 104931 კვ.მ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ01.14.17.001.013) და ქ. თბილისში, ლისის ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარცხენა მხარეს მდებარე 293895 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ01.14.16.011.001) და იქ არსებული რეზერვუარი. აღნიშნული კომპანიის პარტნიორებია: მამუკა ხაზარაძე (33.33000000%), ბადრი ჯაფარიძე (33.33000000%) და ბობ მერი (33.34000000%).

2010 წლის 21 მაისს, საქართველოს პრეზიდენტმა კიდევ ერთი, #416 განკარგულება გამოსცა,³² რომლის მიხედვითაც, შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტს“, პირდაპირი მიყიდვის ფორმით, 9 466 133 აშშ დოლარის ექვივალენტ ლარად გადაეცა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქ. თბილისში, ლისი ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარჯვენა მხარეს მდებარე 1051138 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ01.14.17.001.010), 248804 კვ.მ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ01.14.17.001.009) და ლისი ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარჯვენა მხარეს მდებარე შენობა-ნაგებობები და მათზე დამაგრებული 737781 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ01.14.17.001.014). საერთო ჯამში, კომპანიას გადაეცა ლისის ტბის მიმდებარე 2 037 723 კვ.მ. მიწის ფართობი.

ორგანიზაცია გაეცნო საქართველოს პრეზიდენტის 2011 და 2012 წლებში, სულ სამ განკარგულებას, რომლის მიხედვითაც, ცვლილებები განხორციელდა პრეზიდენტის 2010 წლის 21 მაისის #416 განკარგულებაში. აღნიშნული ცვლილებების მიხედვით, შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტს“ 9 466 133 აშშ დოლარად გადაეცა იგივე ოდენობის, კერძოდ, 2 037 723 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი მასზე არსებული შენობა-ნაგებობებით, თუმცა მიწის ნაკვეთების შეცვლილი საკადასტრო მონაცემებით (ს/კ 01.14.17.001.019; 01.14.17.001.021; 01.14.17.001.018; 01.14.001.014.017), საპრივატიზებო პრობად განისაზღვრა, რომ 3 წლის განმავლობაში, შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტს“ უნდა განეხორციელებინა 20 მილიონი აშშ დოლარის ინვესტიცია გადაცემულ მიწის ნაკვეთებზე საპროექტო-სამშენებლო სამუშაოების ჩასატარებლად. კომპანიას უპირობო საკუთრებაში გადაეცა ცალკეული უძრავი ქონება და მიენიჭა განუსაზღვრელი უფლებამოსილებაც, რომლის მიხედვითაც, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან რაიმე სახის შეტყობინების/ინფორმაციის მიწოდების გარეშე, თავისი შეხედულებისამებრ, ნებისმიერი ფორმით შეუძლია გაასხვისოს, განკარგოს და დატვირთოს გადაცემული მიწის ნაკვეთების გარკვეული ნაწილი. საბოლოოდ, პრეზიდენტის განკარგულებით, პირდაპირი მიყიდვის წესით, პრივატიზირებულ იქნა 96 466 133 (მათ შორის განსახორციელებელი

³⁰ საქართველოს პრეზიდენტის 2010 წლის 21 მაისის განკარგულება #412 „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგისათვის“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2008 წლის 12 მარტის #181 განკარგულებაში ცვლილების შეტანის შესახებ“.

³¹ საქართველოს პრეზიდენტის 2010 წლის 21 მაისის განკარგულება #415 „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტისათვის“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“.

³² საქართველოს პრეზიდენტის 2010 წლის 21 მაისის განკარგულება #416 „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტისათვის“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“.

ინვესტიცია შეადგენს 40 მლნ აშშ დოლარს) აშშ დოლარად (ანუ მთლიანობაში 110 მილიონი აშშ დოლარით ნაკლებ ფასში) იგივე პროცენტების (ირაკლი კილაურიძე, მამუკა ხაზარაძე) მიერ დაფუძნებულ შეზღუდული პასუხისმგებლობის მქონე საზოგადოებებზე, რომელთა მიერ დაფუძნებული იყო შპს „ლისი-2007“.

2012 წლის 27 ნოემბერს, საქართველოში პოლიტიკური ხელისუფლების ცვლილების შემდგომ, რამაზ ახვლედიანმა საჩივრით მიმართა საქართველოს მთავარ პროკურატურას და დარღვეული უფლებების აღდგენა მოითხოვა.

ორგანიზაცია კვლევის პროცესში დაინტერესდა, რამდენად შეასრულა შპს „თბილისის უძრავი ქონებამ“ ვალდებულება, რომელიც იკისრა 2004 წლის 6 დეკემბერს რამაზ ახვლედიანთან გაფორმებული განზრახულობათა ოქმით, სადაც მხარეები შეთანხმდნენ, რომ დააფუძნებდნენ სააქციო საზოგადოება ს.ს. „ლისი ტბას“. ამავე დროს, რამაზ ახვლედიანი შპს „თბილისის უძრავი ქონებას“ დაუთმოდა მის 2/3 (66,6835%) წილს, რომელიც მას ჰქონდა შპს „ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსი ლისის ტბაში“. ასევე, განზრახულობათა ოქმში აღინიშნა, რომ იმ შემთხვევაში, თუ ობიექტური მიზეზების გამო, რამაზ ახვლედიანი ვერ შეძლებდა ზემოაღნიშნული მიწის ნაკვეთის (63,5 ჰა) გამოსყიდვას და ს.ს. „ლისის ტბის“ საწესდებო კაპიტალში შეტანას, შპს „თბილისის უძრავი ქონება“ ვალდებული იყო დაებრუნებინა რამაზ ახვლედიანისთვის შპს „ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსი ლისის ტბის“ 2/3 (66,6835%) წილი.

კვლევის პროცესში დადგინდა შემდეგი - მიუხედავად იმისა, რომ რამაზ ახვლედიანმა მიზეზთა გამო ვერ მოახერხა ს.ს. „ლისის ტბის“ საწესდებო კაპიტალში შეეტანა მიწის ნაკვეთი (64,5 ჰა), მხარეებს შორის გაფორმებული განზრახულობათა ოქმით ნაკისრი ვალდებულება შპს „თბილისის უძრავი ქონებამ“ არ შეასრულა და რამაზ ახვლედიანს არ დაუბრუნა მისი კუთვნილი შპს „ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსი ლისის ტბის“ 2/3 წილი.

2015 წლის 13 თებერვალს, რამაზ ახვლედიანმა სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოპასუხე შპს „თბილისის უძრავი ქონებისა“ და საქმეში მესამე პირ მამუკა ხაზარაძის მიმართ და მოითხოვა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაში წილის მესაკუთრედ ცნობა. იმავდროულად, მოთხოვნილ იქნა ყადაღის წარმოშობა შპს „ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსი ლისის ტბის“ საწესდებო კაპიტალში შპს „თბილისის უძრავი ქონების“ სახელზე რეგისტრირებულ 66,6835% წილზე. 2015 წლის 20 მარტის შესაგებელი სარჩელით, მხარემ მოსარჩელის მოთხოვნას, ხანდაზმულობის ვადების გასვლის გამო, დაუსაბუთებელი უწოდა.

2015 წლის 16 თებერვალს, თბილისის საქალაქო სასამართლოს განჩინებით,³³ რამაზ ახვლედიანის შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების თაობაზე, დაკმაყოფილდა და ყადაღა დაედო შპს „ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსი ლისის ტბის“ (ს/კ 204893106) საწესდებო კაპიტალში შპს „თბილისის უძრავი ქონების“ (ს/კ 205044156) სახელზე რეგისტრირებულ 66,6835% წილს. საქმეზე სასამართლოში დავა გრძელდება.

ამასთან, 2015 წლის 12 ნოემბერს, რამაზ ახვლედიანმა სარჩელით მომართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხე საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის მიმართ და მოითხოვა ნაწილობრივ ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის №713 განკარგულება, რამაზ ახვლედიანისათვის 63,5 ჰა მიწის ნაკვეთის პირდაპირი განკარგვის წესით გადაცემის გაუქმების ნაწილში.

³³ 2015 წლის 16 თებერვლის თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლის, ზესიკ სისვამის განჩინება საქმეზე: #2/2442-15 (330210115724140) სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების შესახებ.

2015 წლის 17 ნოემბერს, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსამართლე დიანა ფარქოსაძის განჩინებით, რამაზ ახვლედიანის სარჩელი მიღებულ იქნა სასამართლო წარმოებაში და ცნობილი იქნა დაშვებულად.³⁴ აღსანიშნავია, რომ აღნიშნულ დავაზე, თბილისის საქალაქო სასამართლოში, მოსამართლის განჩინებითვე, მოსამზადებელი სხდომა 2016 წლის 18 იანვარს გაიმართება.

ორგანიზაცია შენიშნავს, რომ რამაზ ახვლედიანის საქმეზე საერთო სასამართლოებში დაწყებული სამართალწარმოება მისი კანონიერი წარმომადგენლების მნიშვნელოვანი ძალისხმევისა და შრომის შედეგია. საქმეზე საერთო სასამართლოებში, რამაზ ახვლედიანის უფლებებს ადვოკატები: მზევინარ ანსიანი და გიორგი ნასყიდაშვილი ახორციელებენ.

2015 წლის 15 დეკემბრის მდგომარეობით, რამაზ ახვლედიანის საჩივარზე საქართველოს მთავარ პროკურატურაში, დაწყებულია სისხლის სამართლებრივი მოქმედებები. საქმეს განიხილავს საქართველოს მთავარი პროკურატურის სამართალწარმოების პროცესში ჩადენილი დანაშაულის გამოძიების დეპარტამენტი. მოწმის სახით დაიკითხა რამაზ ახვლედიანიც.

³⁴ 2015 წლის 17 ნოემბრის თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლის, დიანა ფარქოსაძის განჩინება საქმეზე: საქმე №3/8755-15 სარჩელის წარმოებაში მიღების ა და დასაშვებად ცნობის შესახებ.

3. საკითხის ფაქტობრივი მხარე

ორგანიზაციამ 2015 წლის 17 ივლისს წერილით მიმართა³⁵ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციას და შემდეგ საკითხებზე გამოხმაურება ითხოვა:

1. გთხოვთ, მოგვაწოდოთ ინფორმაცია, თუ რის საფუძველზე მოხდა საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემა?
2. განკარგულების გამოცემამდე, შესწავლილი და გამოკვლეული იქნა თუ არა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება, რომ დაინტერესებულმა მხარემ ნამდვილად არ შეასრულა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით დადგენილი ვალდებულება?
3. რა ფაქტობრივი გარემოებებითა და მტკიცებულებებით დადასტურდა, რომ დაინტერესებულმა მხარემ და რომელმა დაინტერესებულმა მხარემ ნამდვილად არ შეასრულა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით დადგენილი ვალდებულება? (არსებობის შემთხვევაში, გთხოვთ მომაწოდოთ წერილობითი მტკიცებულებები)
4. საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემამდე, ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში ჩართული იყო თუ არა სს „ლისის ტბა“? რაში გამოიხატებოდა მისი ჩართულობა, ასეთის არსებობის შემთხვევაში?
5. ცნობილია თუ არა თქვენთვის, რა პოზიცია ჰქონდა სს. „ლისის ტბას“ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემასთან დაკავშირებით?
6. როგორ ფიქრობთ, საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემის შედეგად, მიაღწა თუ არა ზიანი რამაზ ახვლედიანს ან/და სს „ლისის ტბას“?

საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის 2015 წლის 31 ივლისის #7780 წერილის თანახმად, როგორც ორგანიზაციას, ასევე რამაზ ახვლედიანს ეცნობა, რომ „პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში შემოსულია ა/ო „ახალგაზრდა ადვოკატების“ განცხადება საჯარო ინფორმაციის გაცემის მოთხოვნით, რომელიც შეეხება „ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთების პირდაპირი წესით განკარგვის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის #382 განკარგულების ძალადაკარგულად გამოცხადების თაობაზე“ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულებასთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის გაცემასთან“. რამაზ ახვლედიანის მიმართ გაგზავნილ წერილში დაკონკრეტებულია, რომ „იმის გათვალისწინებით, რომ ზემოაღნიშნული განკარგულების გამოცემის ერთ-ერთი საფუძველია თქვენი 2004 წლის 4 ნოემბრის განცხადება, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 44-ე მუხლისა და „პერსონალური მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის შესაბამისად, გვაცნობოთ პოზიცია თქვენი პერსონალური მონაცემის გაცემასთან დაკავშირებით“.³⁶ 2015 წლის 7 აგვისტოს, რამაზ ახვლედიანმა განცხადებით მიმართა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციას და ორგანიზაციის მიმართ პერსონალური ინფორმაციის გაცემასთან დაკავშირებით, თანხმობა განაცხადა.³⁷

³⁵ ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 17 ივლისის მიმართვა #309 საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსს, დავით პატარაიას მიმართ.

³⁶ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფასა და ინფორმაციის პროაქტიულ გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირის, ეკატერინე ჭიტაშვილის 2015 წლის 31 ივლისის #7780 წერილი.

³⁷ მოქალაქე რამაზ ახვლედიანის 2015 წლის 8 აგვისტოს წერილი საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციას.

2015 წლის 7 აგვისტოს, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციამ ორგანიზაციის მიმართ უზრუნველყო³⁸ „ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთების პირდაპირი წესით განკარგვის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის #382 განკარგულების ძალადაკარგულად გამოცხადების თაობაზე“ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულების დამოწმებული ასლის მოწოდება და აღნიშნულ განკარგულებასთან დაკავშირებით, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში დაცული დოკუმენტების ასლები. კერძოდ, ქალაქ თბილისის მერის, 2006 წლის 9 ნოემბრის #17621 წერილი საქართველოს პრეზიდენტის მიმართ, პრეზიდენტის #713 განკარგულება, განკარგულების პროექტი და თავად რამაზ ახვლედიანის მიერ საქართველოს მთავრობისა და ქ. თბილისის მერის მიმართ, თბილისის მერიაში 2006 წლის 8 ნოემბერს რეგისტრირებული განცხადება.

2015 წლის 23 სექტემბერს, ორგანიზაციამ დამატებით მიმართა³⁹ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციას და მოითხოვა ცალკეული გამოცემული აქტების მიღება, რომელიც სრულყოფილი სახით არ იძებნებოდა ოფიციალურ „საკანონმდებლო მაცნეში“. დასმული საკითხები შეეხებოდა:

1. რის საფუძველზე გამოიცა საქართველოს პრეზიდენტის N181 განკარგულება, რომლის მიხედვითაც, შპს „ფროფერტ დეველოპმენტ ჰოლდინგ“-ს პირდაპირი მიყიდვის ფორმით გადაეცა ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთები;
2. საქართველოს პრეზიდენტის N181 განკარგულებით გადაცემულ მიწის ნაკვეთებს შორის, იყო თუ არა ის მიწის ნაკვეთები, რომლებიც საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის N382 განკარგულებით გადაეცა რამაზ ახვლედიანსა და სს „ლისის ტბას“?;
3. გთხოვთ, მოგვაწოდოთ საქართველოს პრეზიდენტის N181 განკარგულება;
4. გთხოვთ, მოგვაწოდოთ საქართველოს პრეზიდენტის 2010 წლის 21 მაისის N412 განკარგულება;
5. გთხოვთ, მოგვაწოდოთ საქართველოს პრეზიდენტის 2010 წლის 21 მაისის N415 განკარგულება;
6. გთხოვთ, მოგვაწოდოთ საქართველოს პრეზიდენტის 2010 წლის 21 მაისის N416 განკარგულება.

2015 წლის 1 ოქტომბერს, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციამ ორგანიზაციის მიმართ უზრუნველყო⁴⁰ მოთხოვნილი ყველა ინფორმაციის გაცემა.

ორგანიზაციამ 2015 წლის 17 ივლისს წერილით მიმართა⁴¹ სააქციო საზოგადოება „ლისის ტბის“ მოქმედ ხელმძღვანელობას და შემდეგ საკითხებზე გამოხმაურება ითხოვა:

1. საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის განკარგულება N382-ით განსაზღვრული პირობებიდან ს.ს „ლისის ტბას“ 2006 წლის ნოემბრის თვეში, რომელი პირობა ჰქონდა შესრულებული და რომელი - არა?
2. ს.ს „ლისის ტბას“ რამდენად ჰქონდა შესაძლებლობა საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის განკარგულება N382-ით განსაზღვრული პირობები შესრულებინა განკარგულებით განსაზღვრულ ვადაში?

³⁸ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფასა და ინფორმაციის პროაქტიულ გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირის, ეკატერინე ჭითაშვილის 2015 წლის 7 აგვისტოს #8041 წერილი.

³⁹ ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 23 სექტემბრის მიმართვა #392 საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსს, დავით პატარაიას მიმართ.

⁴⁰ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფასა და ინფორმაციის პროაქტიულ გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირის, ეკატერინე ჭითაშვილის 2015 წლის 1 ოქტომბრის #9760 წერილი.

⁴¹ ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 17 ივლისის მიმართვა #311 ს.ს. „ლისის ტბის“ ხელმძღვანელობის მიმართ.

3. ს.ს „ლისის ტბა“, როგორც დაინტერესებული მხარე ჩართული იყო თუ არა საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემამდე ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში? რაში გამოიხატებოდა მისი ჩართულობა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)?
4. ს.ს „ლისის ტბის“ წარმომადგენელმა მიმართა თუ არა განცხადებით ქ. თბილისის მერიას ან მცხეთის რაიონის გამგეობას, იმის თაობაზე, რომ ს.ს „ლისის ტბა“ ვერ ასრულებდა ნაკისრ ვალდებულებას?
5. რა პოზიცია ჰქონდა ს.ს „ლისის ტბას“ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემასთან დაკავშირებით?
6. თვლით, თუ არა, რომ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემით ს.ს „ლისის ტბას“ ან/და რამაზ ახვლედიანს მიადგა ზიანი?
7. საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემის შემდეგ, ს.ს „ლისის ტბამ“ რა მოქმედებები განახორციელა აღნიშნულ განკარგულებასთან დაკავშირებით?

ორგანიზაციამ 2015 წლის 20 ნოემბრის მდგომარეობით, ს.ს. „ლისის ტბის“ /კომპანია „ჯი არ დისი“-ს მხრიდან დასმულ საკითხებზე გამოხმაურება არ მიუღია. ორგანიზაცია დაინტერესდა, ჩაბარდა თუ არა ოფიციალური კორესპონდენცია ადრესატს. „საქართველოს ფოსტის“ 2015 წლის 20 ოქტომბრის #156/2 – 4579 წერილის თანახმად,⁴² ს.ს. „ლისის ტბის“ /კომპანია „ჯი არ დისი“-ს მიმართ გაგზავნილი წერილი 21 ივლისს მიიღო და ჩაიბარა ორგანიზაციის წარმომადგენელმა, ლალი წიქორიძემ.

ორგანიზაციამ 2015 წლის 29 ივლისს წერილით მიმართა⁴³ ქ. მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობას და შემდეგ საკითხებზე გამოხმაურება ითხოვა:

1. საქართველოს პრეზიდენტის N382 განკარგულების საფუძველზე, კონკრეტულად, რა ღონისძიებების განხორციელება ევალებოდა მცხეთის რაიონის გამგეობას?
2. საქართველოს პრეზიდენტის N382 განკარგულებით გამომდინარე ღონისძიებებიდან, რომლის განხორციელების უზრუნველყოფა ევალებოდა მცხეთის რაიონის გამგეობას, რომელი განხორციელდა და რომელი არ განხორციელდა?
3. რა იყო მიზეზი, რის გამოც მცხეთის რაიონის გამგეობამ ღონისძიებები არ განახორციელა?
4. მომზადდა თუ არა მცხეთის რაიონის გამგეობის მონაწილეობით მიწის ნაკვეთების განკარგვის თაობაზე ხელშეკრულება, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს პრეზიდენტის N382 განკარგულებით?
5. გაფორმდა თუ არა მიწის ნაკვეთების განკარგვის თაობაზე ხელშეკრულება, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N382-ით და თუ არ გაფორმდა, რა იყო აღნიშნულის მიზეზი?

⁴² შპს „საქართველოს ფოსტის“ 2015 წლის 20 ოქტომბრის #15/6/2-4579 წერილი გაგზავნილი კორესპონდენციის მიღების შესახებ.

⁴³ ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 29 ივლისის მიმართვა #327 ქ. მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგებელ ზურაბ აბესაძის მიმართ.

6. ს.ს „ლისის ტბის“ წარმომადგენელს აქვს თუ არა განცხადება დაწერილი მცხეთის რაიონის გამგეობის სახელზე საქართველოს პრეზიდენტის N382 განკარგულებით განსაზღვრული პირობების შესრულების/შეუსრულებლობის ან მიწის ნაკვეთის შესახებ?

2005 წლის 10 აგვისტოს მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობის #5474 წერილის თანახმად, „მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობაში დაცული დოკუმენტაციის მიხედვით, „ლისის ტბის განვითარების პროექტის განსახორციელებლად, „მიწის განკარგვის თანხმობის მიცემის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 თებერვლის N28 დადგენილებისა და „ლისის ტბის განვითარების პროექტის“ განხორციელებისთვის სახელმწიფო ტყის ფონდიდან მიწის ფართობის ამორიცხის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 1 აპრილის N152 განკარგულების შესაბამისად, ს.ს. „ლისის ტბის“ მიერ მცხეთის რაიონის გამგეობაში წარმოდგენილი სათანადო დოკუმენტაციის საფუძველზე, 2006 წლის 2 ივნისს, მცხეთის რაიონის გამგეობის მიერ მიღებულ იქნა N257 დადგენილება - „სააქციო საზოგადოება ლისის ტბის“ განვითარებისთვის, სახელმწიფო ტყის ფონდის მცხეთის რაიონის სატყეო მეურნეობის ლისის სატყეო უბნის მე-2, მე-3, მე-4 კვარტლებიდან, აგრეთვე საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სამთო მეტყვევების ინსტიტუტის დიდგორის საცდელ-საჩვენებელი სატყეო მეურნეობის 24-ე კვარტილიდან 267 ჰა მიწის ფართობის სააქციო საზოგადოება „ლისის ტბისთვის“ გაცემის შესახებ.“ აღნიშნული დადგენილების პირველი პუნქტით დამტკიცებულ იქნა რაიონის მიწის მართვისა და განაკარგვის კომისიის 2006 წლის 1 ივნისის N4 ოქმი, სადაც ერთ-ერთ ძირითად საკითხად მიჩნეულია ს.ს. „ლისის ტბის“ განვითარების გეგმა-პროექტი, საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 თებერვლის N48 დადგენილება და საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 1 აპრილის N152 განკარგულება. ამავე დადგენილების მე-2 პუნქტით, საქართველოს პრეზიდენტს ეთხოვა წარმოდგენილი მასალების მიხედვით, შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღება-267 ჰა მიწის ფართობის პირდაპირი განკარგვის თაობაზე. როგორც თქვენთვის ცნობილია, 2006 წლის 14 ივლისს, საქართველოს პრეზიდენტის მიერ გამოცემულ იქნა N382 განკარგულება - „ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთების პირდაპირი წესით განკარგვის შესახებ“, რომელიც ძალადაკარგულად იქნა გამოცხადებული საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 11 ოქტომბრის N713 განკარგულებით. ამასთან, გაცნობებთ, რომ სხვა სახის დოკუმენტაცია, საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის N382 განკარგულების შესრულების მიზნით, მცხეთის რაიონის გამგეობის მიერ განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ, მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობაში არ მოიძებნა.“⁴⁴

ორგანიზაციამ 2015 წლის 15 ოქტომბერს წერილით მიმართა⁴⁵ მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობას და მიღებულ ინფორმაციაში დამატებითი დაზუსტებები მოითხოვა. კერძოდ, „პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის #382 განკარგულების ძალადაკარგულად გამოცხადებას, ნამდვილად, საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 11 ოქტომბრის #713 განკარგულება დაედო საფუძველად თუ 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულება“. 2005 წლის 10 აგვისტოს მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობის #7265 წერილის თანახმად,⁴⁶ დაზუსტდა, რომ „ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთების პირდაპირი წესით განკარგვის შესახებ“ განკარგულება ძალადაკარგულად იქნა გამოცხადებული პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულებით. ორგანიზაციისთვის მიწოდებულ იქნა #713 განკარგულების ასლიც.

ორგანიზაციამ 2015 წლის 29 ივლისს წერილით მიმართა⁴⁷ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას და შემდეგ საკითხებზე გამოხმაურება ითხოვა:

⁴⁴ მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ზურაბ აბესაძის 2015 წლის 10 აგვისტოს #5474 წერილი.

⁴⁵ ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 15 ოქტომბრის მიმართვა #413 ქ. მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობელ ზურაბ აბესაძის მიმართ.

⁴⁶ მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობის საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე პასუხისმგებელ პირ ნინო ჩინაშვილის 2015 წლის 21 ოქტომბრის #7265 წერილი.

⁴⁷ ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 29 ივლისის მიმართვა #328 ქ. თბილისის მერ დავით ნარმანიას მიმართ.

1. საქართველოს პრეზიდენტის N382 განკარგულების საფუძველზე, კონკრეტულად რა ღონისძიებების განხორციელება ევალებოდა ქ. თბილისის მერიას?
2. საქართველოს პრეზიდენტის N382 განკარგულებით გამომდინარე ღონისძიებებიდან, რომლის განხორციელების უზრუნველყოფა ევალებოდა ქ. თბილისის მერიას, რომელი განხორციელდა და რომელი არ განხორციელდა?
3. რა იყო მიზეზი, რის გამოც ქ. თბილისის მერიამ ღონისძიებები არ განახორციელა?
4. მომზადდა თუ არა ქ. თბილისის მერიის მონაწილეობით მიწის ნაკვეთების განკარგვის თაობაზე ხელშეკრულება, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს პრეზიდენტის N382 განკარგულებით?
5. გაფორმდა თუ არა მიწის ნაკვეთების განკარგვის თაობაზე ხელშეკრულება, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს პრეზიდენტის N382 განკარგულებით და თუ არ გაფორმდა, რა იყო აღნიშნულის მიზეზი?

ქალაქ თბილისის მერიის 2015 წლის 5 აგვისტოს #3095440 წერილის თანახმად, ორგანიზაციის მიმართვა, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-80 მუხლის შესაბამისად, გადაეგზავნა სსიპ „ქ. თბილისის ქონების მართვის სააგენტოს“. წერილში აღინიშნა, რომ „მოთხოვნილი ინფორმაცი არ ინახება ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მონაცემთა ბაზაში“.⁴⁸

ორგანიზაციამ 2015 წლის 30 ივლისს წერილით მიმართა⁴⁹ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს და შემდეგ საკითხებზე გამოხმაურება ითხოვა:

1. გთხოვთ, მოგვაწოდეთ ინფორმაცია, თუ საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზიას რამდენი პირი ფლობს?
2. „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ კანონი აღარ ითვალისწინებს საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზიას. მოქმედი კანონმდებლობით, როგორ რეგულირდება იმ პირების საკითხი, რომლებსაც მიღებული აქვთ საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზია და ლიცენზიის მოქმედების ვადა ჯერ გასული არ არის?
3. საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზია, რომელიც გაცემულია წინა წლებში და მისი მოქმედების ვადა ჯერ არ არის დამთავრებული, ინარჩუნებს თუ არა იურიდიულ ძალას მას შემდეგ, რაც „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ კანონი აღარ ითვალისწინებს საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზიას? თუ არ აქვს იურიდიული ძალა, რის საფუძველზე?

⁴⁸ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და ეფექტური საჯარო მმართველობის მხარდაჭერის განყოფილების წამყვანი სპეციალისტ ნინო მეღვინიშვილის 2015 წლის 5 აგვისტოს #3095440 წერილი.

⁴⁹ ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 30 ივლისის მიმართვა #329 საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრ გიგლა აგულაშვილის მიმართ.

4. ხორციელდება თუ არა სახელმწიფო ზედამხედველობა/კონტროლი და როგორ, თუ რამდენად ასრულებენ ლიცენზიის პირობებს პირები, რომლებსაც მიღებული აქვთ საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზია და ლიცენზიის მოქმედების ვადა ჯერ არ არის გასული?
5. გვაცნობეთ, რა პასუხისმგებლობა ეკისრება პირს, რომელსაც მიღებული აქვს საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზია, ლიცენზიის მოქმედების ვადა ჯერ გასული არ არის და ამავე დროს, არ ასრულებს ლიცენზიის პირობებს?
6. თანამშრომლობს თუ არა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო და როგორია სამინისტროს ურთიერთობა იმ პირებთან, რომლებსაც მიღებული აქვთ საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზია და ლიცენზიის მოქმედების ვადა ჯერ არ არის გასული?
7. როგორ უნდა მოიქცეს პირი, რომელიც ფლობს საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზიას, ლიცენზიის მოქმედების ვადა ჯერ არ არის დამთავრებული და სურს აღნიშნული ლიცენზიის ვადამდე ადრე გაუქმება?
8. მოგვაწოდეთ ინფორმაცია, 2015 წლის 30 ივლისის მდგომარეობით, ვინ უზრუნველყოფს ლისის ტბის წყლის რაციონალურ გამოყენებას და ვინ ზრუნავს მისი ხარისხის შენარჩუნებასა და აღდგენაზე?

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2015 წლის 17 აგვისტოს #5805 წერილის თანახმად, „სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო მოქმედებს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 10 მაისის N27 ბრძანებით დამტკიცებული დებულების ფარგლებში, რის საფუძველზეც სააგენტოს ევალება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, გასცეს ბუნებრივი რესურსებით (გარდა ნავთობისა და გაზის) სარგებლობის ლიცენზიები, მათ შორის მიწისქვეშა წყლის მოპოვებაზე, რომელიც გაიცემა აუქციონის წესით. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზიებზე ინფორმაციას სააგენტო არ ფლობს. რაც შეეხება ლისის ტბის წყლის ხარისხის შენარჩუნებასა და რაციონალურ გამოყენებას, ხარისხზე ზრუნვა სცილდება სამინისტროს/სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს კომპეტენციას. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წყლის რესურსების მართვის სამსახური ითანხმებს ზედაპირული წყლის ობიექტიდან ითანხმებს წყლის ამოღების ტექნიკურ რეგლამენტს, რომლითაც დგინდება წყალაღების ლიმიტი, რაც შესაბამისად მიმართულია წყლის რაციონალური გამოყენების დარეგულირებისკენ (დღეისთვის ლისის ტბის წყალაღებაზე არცერთი ობიექტისთვის ასეთი ტექნიკური რეგლამენტი შეთანხმებული არ არის). ამასთანავე, გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი ახორციელებს წყლის კანონმდებლობის დარღვევის გამოვლენას (მაგალითად, წყლის დაბინძურების ფაქტები) და შესაბამის რეაგირებას. აქვე გაცნობებთ, სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს დაბინძურებისა და მონიტორინგის დეპარტამენტი კომპეტენციის ფარგლებში ყოველწლიურად, საბანაო სეზონის დადგომასთან ერთად, თვეში ერთხელ აწარმოებს ლისის ტბის წყლის ქიმიურ და მიკრობიოლოგიურ კვლევას (გარდა დაავადებათა გამომწვევი მაჩვენებლისა)“.⁵⁰

⁵⁰ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსის, ეკატერინე ბენდელიანის 2015 წლის 17 აგვისტოს #5805 წერილი.

ორგანიზაციამ 2015 წლის 11 აგვისტოს წერილით მიმართა⁵¹ სახელმწიფო ქონების მართვის სააგენტოს და შემდეგ საკითხებზე გამოხმაურება ითხოვა:

1. მიუხედავად იმისა, რომ 1999 წლის 13 აპრილს საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროსა და რამაზ ახვლედიანს შორის გაფორმებული საიჯარო ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულება რამაზ ახვლედიანმა სრულად შეასრულა და გადაიხადა საიჯარო ქონების გამოსასყიდი თანხა, რატომ არ გამოსცა სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტრომ საკუთრების დამადასტურებელი მოწმობა?

სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2015 წლის 19 აგვისტოს #14/50233 წერილის თანახმად, „ზემოაღნიშნულ კორესპონდენციაში მოყვანილ საკითხთან დაკავშირებით, ინფორმაცია/დოკუმენტაცია სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოში არ იძებნება“.⁵²

ორგანიზაციამ 2015 წლის 17 სექტემბერს, წერილით მიმართა⁵³ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს და შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით, გამოხმაურება ითხოვა:

1. 2007 წლის 31 იანვარს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის ბრძანების მიხედვით, ლისის ტბის მიმდებარედ, არსებული შენობა-ნაგებობები და მათზე დამაგრებული მიწის ნაკვეთები დამტკიცებული იქნა საპრივატიზებო ობიექტთა ნუსხაში, აღნიშნული ბრძანების საფუძველზე.
 - კონკრეტულად, რომელი მიწის ნაკვეთები და რამდენი კვ.მ. მიწის ნაკვეთი აღირიცხა საპრივატიზებო ობიექტთა ნუსხაში და რის საფუძველზე?
 - საპრივატიზებო ობიექტთა ნუსხაში შედიოდა თუ არა ის მიწის ნაკვეთები, რომელიც საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის N382 განკარგულებით გადაეცა რამაზ ახვლედიანსა და სს „ლისის ტბას“?
 - გთხოვთ, მოგვაწოდოთ აღნიშნული 2007 წლის 31 იანვარს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის ბრძანება.
2. გაცნობებთ, რომ 2007 წლის 17 მაისს გაიმართა აუქციონი, სადაც გამარჯვებულად გამოცხადდა შპს „ლისი-2007“, აუქციონში გამარჯვების შემდეგ, 2007 წლის 22 მაისს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა გამოსცა ბრძანება, რომლის მიხედვითაც დამტკიცდა მუდმივმოქმედი სააუქციონო კომისიის ოქმი N15
 - შპს „ლისი-2007“-მა შეასრულა თუ არა ის ვალდებულებები, რომლის შესრულებაც დაევა ზემოაღნიშნული ოქმის მიხედვით? (ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, დაეკისრა თუ არა რაიმე სახის სანქცია შპს „ლისი-2007“ და რა სახის სანქცია იყო, ასეთის არსებობის შემთხვევაში?)
 - გთხოვთ, მოგვაწოდოთ 2007 წლის 22 მაისის საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის ბრძანება „საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს მუდმივმოქმედი სააუქციონო კომისიის 01.03.07 წლის N15 ოქმის დამტკიცების შესახებ“.

⁵¹ ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 11 აგვისტოს მიმართვა #343 სახელმწიფო ქონების მართვის სააგენტოს უფროსის, ლალი ჭელიძის მიმართ.

⁵² სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებელ პირ ლალი ჭელიძის 2015 წლის 19 აგვისტოს #14/50233 წერილი.

⁵³ ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 17 სექტემბრის მიმართვა #388 საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს კოორდინაციის სამსახურის უფროსს პავლე ოკუჯავას მიმართ.

3. 2007 წლის 10 ოქტომბერს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა გამოსცა ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, ძალადაკარგულად გამოცხადდა 2007 წლის 22 მაისის საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის ბრძანების ნაწილი.
 - რის საფუძველზე იქნა მიღებული ზემოაღნიშნული ბრძანება?
 - გთხოვთ, მოგვაწოდოთ 2007 წლის 10 ოქტომბრის საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის ბრძანება.
4. რის საფუძველზე და რატომ გამოიცა ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2008 წლის 18 მარტის ბრძანება N1-1/330
 - გთხოვთ, მოგვაწოდოთ ზემოაღნიშნული ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2008 წლის 18 მარტის ბრძანება N1-1/330

2015 წლის 1 ოქტომბერს, სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულმა სააგენტომ ორგანიზაციას სრულად მიაწოდა⁵⁴ მოთხოვნილი ინფორმაცია.

ორგანიზაციამ 2015 წლის 11 აგვისტოს წერილით მიმართ რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-პარტნიორს, 2015 წლის სექტემბრის თვის მდგომარეობით, ს.ს. „თიბისი ბანკის“ აღმასრულებელი საბჭოს თავმჯდომარეს, მამუკა ხაზარაძეს და აღნიშნა, რომ „იქედან გამომდინარე, რომ საქმე სარგებლობს მაღალი სამოქალაქო/მედია ინტერესით, თქვენ წარმოადგენდით რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-პარტნიორს, მნიშვნელოვანია საკითხებთან დაკავშირებით, არსებობდეს თქვენი პოზიცია და გამომხმარებება. მნიშვნელოვანია, კვლევას ჰქონდეს ობიექტურობის პრეტენზია და მკითხველმა თანაბრად მიიღოს საქმესთან დაკავშირებული ყველა პირის სადღეისო დამოკიდებულება. ამიტომაც, მოგმართავთ და გთხოვთ, გონივრულ ვადებში, თქვენი მხრიდან მომზადდეს ქვემოთ დასმულ საკითხებთან დაკავშირებით გამომხმარებება და შეფასება“.⁵⁵

1. საქართველოს პრეზიდენტ 2004-2013 წლებში, მიხეილ სააკაშვილის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების მიხედვით, ძალადაკარგულად გამოცხადდა 2006 წლის 14 ივლისის N382 განკარგულება, რომლის მიხედვითაც, მცხეთის რაიონში, ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული 267 ჰა არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი პირდაპირი განკარგვის წესით საკუთრებაში გადაეცა სს „ლისის ტბას“, რომლის ერთ-ერთი თანადამფუძნებლის ს.ს „თბილისის უძრავი ქონების“ თანადამფუძნებელი თქვენ იყავით. რა ინფორმაციას ფლობთ იმის შესახებ, თუ რა გახდა საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემის მიზეზი?
2. საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემამდე, ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში ჩართული იყო თუ არა ს.ს „ლისის ტბა“ ან უშუალოდ თქვენ, როგორც დაინტერესებული მხარე და რაში გამოიხატებოდა ჩართულობა, ასეთი არსებობის შემთხვევაში?
3. როგორ ფიქრობთ, როგორც რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-პარტნიორი, საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემა რამდენად კანონიერად მოხდა?

⁵⁴ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებელ პირ ლალი ჭელიძის 2015 წლის 1 ოქტომბრის #14/58080 წერილი.

⁵⁵ ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატების“ 2015 წლის 11 აგვისტოს მიმართვა #344 ს.ს. „თიბისი ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს, მამუკა ხაზარაძის მიმართ.

4. თვლით თუ არა, რომ საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემით ზიანი მიაღდა ს.ს „ლისის ტბას“ ან/და თქვენს ბიზნეს-პარტნიორ რამაზ ახვლედიანს?
5. საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის „ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთების პირდაპირი წესით განკარგვის შესახებ“ N382 განკარგულების მიხედვით, განსაზღვრული პირობებიდან ს.ს „ლისის ტბას“ 2006 წლის ნოემბრის თვეში რომელი პირობა ჰქონდა შესრულებული და რომელი არა?
6. ს.ს „ლისის ტბას“ რამდენად ჰქონდა შესაძლებლობა საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის განკარგულება N382-ით განსაზღვრული პირობები შეესრულებინა განკარგულებით განსაზღვრულ ვადაში?
7. ს.ს „ლისის ტბის“ წარმომადგენელმა მიმართა თუ არა განცხადებით ქ. თბილისის მერიას ან მცხეთის რაიონის გამგეობას, იმის თაობაზე, რომ ს.ს „ლისის ტბა“ ვერ ასრულებდა ნაკისრ ვალდებულებას?
8. ს.ს „ლისის ტბის“ წარმომადგენელს აქვს თუ არა განცხადება დაწერილი მცხეთის რაიონის გამგეობის სახელზე საქართველოს პრეზიდენტის N382 განკარგულებით განსაზღვრული პირობების შესრულების/შესრულებლობის ან მიწის ნაკვეთის შესახებ? (არსებობის შემთხვევაში, მოგვაწოდოთ მომწოდოთ წერილობითი მტკიცებულებები)
9. მიმართა თუ არ უფლებამოსილ ორგანოს/პირს ს.ს „ლისის ტბამ“ ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნით, იმ მიზეზით, რომ საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულებით ზიანის მიაღდა ს.ს „ლისის ტბას“?
10. 2007 წლის 17 მაისს გამართულ აუქციონში მონაწილეობა მიიღო შპს „ლისი-2007“-მა სხვა კომპანიებთან ერთად, აღნიშნულ აუქციონში გამარჯვებული გამოცხადდა შპს „ლისი-2007“, რომლის დირექტორი გახლდათ ირაკლი კილაურიძე, ხოლო თქვენ - უფლებამოსილი წარმომადგენელი. გამარჯვების შემდეგ, 2007 წლის 10 ოქტომბერს, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა გამოსცა ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, ძალადაკარგულად გამოცხადდა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2007 წლის 22 მაისის ბრძანების ნაწილი, შედეგად კომპანიას არ დაუბრუნდა „ბე“-ს სახით გადახდილი თანხა 2 650 000 აშშ დოლარი. თქვენი აზრით, რა გახდა მიზეზი, რის გამოც საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრომ გამოსცა 2007 წლის 10 ნოემბრის ბრძანება?
11. დაჯარიმდა ან სხვაგვარდა სანქცირდა თუ არა შპს „ლისი-2007“, იმ საფუძველით, რომ მან არ შეასრულა ნაკისრი ვალდებულება 2007 წლის 17 მაისს გამართულ აუქციონში გამარჯვების შემდეგ?
12. თქვენ, როგორც რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-პარტნიორი, გქონდათ თუ არა ინფორმაცია, რომ მის მიმართ საგამომიებო უწყებების მხრიდან (ფინანსური პოლიცია) ხორციელდებოდა სისტემატური შეტყობინებები და ხელისუფლება მოითხოვდა რამაზ ახვლედიანის ქონების დათმობას?
13. თქვენ, როგორც რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-პარტნიორი, რა შეფასება მიეცით ან/და გაქვთ ამჟამად, რამაზ ახვლედიანის მიერ 2006 წლის 4 ნოემბერს საკუთარი განცხადების საფუძველზე სახელმწიფოს სასარგებლოდ დათმობილი ქონების შესახებ?

14. თქვენ, როგორც რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-პარტნიორი, ფიქრობთ თუ არა, რომ რამაზ ახვლედიანი ქონებაჩამორთმეულია და ხელისუფლება მის ბიზნესს-ინტერესებს მოექცა უკანონოდ?
15. როგორია თქვენი დამოკიდებულება 2012 წლის ოქტომბრის არჩევნების შედეგად, შეცვლილი ხელისუფლების დაპირების მიმართ, რომელიც ეხება ქონებაჩამორთმეულთა საქმეებზე სამართლიანობის აღგენას? ფიქრობთ თუ არა, რომ რამაზ ახვლედიანი ქონებაჩამორთმეულია?

ორგანიზაციას 2015 წლის 15 დეკემბრის მდგომარეობით, მამუკა ხაზარაძის მხრიდან დასმულ საკითხებზე გამოხმაურება არ მიუღია. ორგანიზაცია დაინტერესდა, ჩაბარდა თუ არა ოფიციალური კორესპონდენცია ადრესატს. „საქართველოს ფოსტის“ 2015 წლის 20 ოქტომბრის #156/2 – 4579 წერილის თანახმად,⁵⁶ მამუკა ხაზარაძის მიმართ გაგზვანილი წერილი 21 ივლისს მიიღო და ჩაიბარა ს.ს. „თიბისი ბანკის“ კანცელარიის მენეჯერმა თამარ სინაურიძემ.

⁵⁶ შპს „საქართველოს ფოსტის“ 2015 წლის 20 ოქტომბრის #15/6/2-4579 წერილი გაგზვანილი კორესპონდენციის მიღების შესახებ.

4. დასკვნა

რამაზ ახვლედიანის საქმის ფაქტობრივი და სამართლებრივი გარემოებების შესწავლამ მკაფიო გახადა პოლიტიკური გადაწყვეტილებების გავლენა სამართალზე, რომელიც 2004-2012 წლების მმართველობის პერიოდისთვის დამახასიათებელი, სისტემური დანაშაულის ნიშნებს ატარებს. რამაზ ახვლედიანის საქმეში არსებული რეალური მტკიცებულებები და ორგანიზაციის მიერ შესწავლილი მასალები ცხადყოფს, რომ სახელმწიფომ და სახელმწიფოს პოლიტიკური თანამდებობის პირებთან დაახლოებულმა წრეებმა, სამართლის სახელით, ბიზნესმენის მიმართ დაგეგმეს და განახორციელეს დანაშაულებრივი ქმედება, რითაც რამაზ ახვლედიანმა დაკარგა ბიზნესი, გახდა სახელმწიფო იძულებისა და ძალმომრეობის მსხვერპლი, შეელახა პატივი, ღირსება და ექვემდებარდა საქმიანი რეპუტაციის საკითხი, უკანონო გადაწყვეტილებებისა და შეთანხმებული გარიგებების საფუძველზე, აღმოჩნდა პოლიტიკური ხელისუფლებისთვის მიუღებელი პირი, რომელსაც ხანგრძლივი დროის განმავლობაში, მოსალოდნელი ფიზიკური და მორალური ზემოქმედების გამო, არ ჰქონდა შესაძლებლობა ღიად ესაუბრა საკუთარი ბიზნესის დათმობის, მომხდარი იძულებისა და მის მიმართ ჩამოყალიბებული მტრული გარემოს გამომწვევი მიზეზების თაობაზე. 2012 წლის 1 ოქტომბრის პოლიტიკურმა ცვლილებებმა საქართველოში, რამაზ ახვლედიანს საშუალება მისცა ქონების თუ ბიზნესის დათმობის ცალკეულ საკითხებთან დაკავშირებით, სამართლებრივი დავა, როგორც სასამართლოს, ასევე საქართველოს მთავრი პროკურატურისადმი მიმართვით დაეწყო, ხოლო წარმოდგენილი კვლევით, საზოგადოებისთვის ცნობილი გამხდარიყო სამართლის დამოუკიდებელი სპეციალისტების შეხედულებები და აზრი. შესაბამისად, კვლევამ გადმოსცა საქმესთან დაკავშირებული ფაქტობრივი და სამართლებრივი გარემოებები. ჩვენს მიერ შესწავლილმა მასალამ ცხადყო, რომ რამაზ ახვლედიანის ისტორია ერთ-ერთი მაგალითია 2004-2012 წლებში მოქმედი ხელისუფლების მიდგომების დახასიათებისათვის, რომელიც ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვის, საკუთრების უფლების მიმართ მყარი გარანტიებისა და თავისუფალი ბიზნესის კეთების შესაძლებლობებიდან, გამომდინარეობდა. ორგანიზაციის მიერ გამოთხოვილი ინფორმაციის თანახმად, სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 31 დეკემბრის #14/51832 წერილის მიხედვით, სახელმწიფოს სასარგებლოდ, 2004-2014 წლებში, ჩუქების ხელშეკრულებით, უსასყიდლოდ ან მიტოვების ფორმით, გადაცემული ქონებების, წილების, აქციებისა და ავტომობილების ოდენობამ შეადგინა 5634 უძრავი თუ მოძრავი ნივთი. 2014 წლის 23 ივლისის გაეროს ადამიანის უფლებათა კომიტეტის მიერ გამოქვეყნებულ დასკვნაში, განსაკუთრებული ადგილი დაიჭირა რეკომენდაციებმა საქართველოს აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების მიმართ, რათა შექმნან ეფექტური მექანიზმი და მოახდინონ 2003-12 წლებში მოქმედი ხელისუფლების პირობებში ჩადენილი წამებისა და არაადამიანური მოპყრობის ფაქტების ეფექტური გამოძიება, რომელიც ატარებდა სისტემურ ხასიათს და წარმოადგენდა სისტემური დანაშაულის სახეს. ჩვენ თამამად შეგვიძლია ვთქვათ, რომ რამაზ ახვლედიანის საქმეც, თავისი ხასიათით და თანმიმდევრულობით, სისტემური დანაშაულის შედეგია, რითაც მოქალაქეს არავითარი შანსი არ დაუტოვეს საკუთარი კანონიერი ინტერესების დაცვასა და განხორციელებაზე, გარდა ფიზიკურად გადარჩენის შესაძლებლობა, თუმცა ისიც ხანგრძლივი დუმილის სანაცვლოდ.

ორგანიზაცია რამაზ ახვლედიანის საქმის ისტორიიდან ყურადღებას დაუთმოს იმ უმნიშვნელოვანეს გარემოებებს, რომელიც საერთო დინამიკაში ღიად გამოკვეთს საკითხის კანონიერებისა თუ სამართლიანობის მნიშვნელობას. სახელმწიფოს მხრიდან დაშვებული ცალკეული უკანონო მოქმედებების მაგალითს, საქმეში არაერთი იურიდიული გადაწყვეტილება წარმოადგენს. რამაზ ახვლედიანის მიმართ განხრახ წამგებიანი გარემოს შექმნაში მთავარი როლი შეასრულა საქართველოს პრეზიდენტის ინსტიტუტმა და უშუალოდ, საქართველოს პრეზიდენტმა 2004-2013 წლებში, მიხეილ სააკაშვილის სამართლებრივმა აქტებმა. პრეზიდენტმა საკუთარი ძალაუფლება მოქალაქის მიმართ არამართლზომიერად გამოიყენა, მიღებული გადაწყვეტილებებით მოახდინა რამაზ ახვლედიანის ბიზნესის შევიწროვება, უპირატესობები გამოხატა ბიზნესში საერთო პარტნიორებს შორის, რომელთაგან ერთ-ერთის სასარგებლოდ შექმნა მომგებიანი და ხელსაყრელი გარემო, სახელმწიფო

უსაფრთხოების სამსახურების მონაწილეობით, რამაზ ახვლედიანის მიმართ განახორციელა პიროვნული და საქმიანი იძულება, დათმობილი ქონებები და ბიზნესი დაუქვემდებარა ისეთ სუბიექტებს, რომელთან საქმიანობაზეც შემდგომი გავლენა, სავარაუდოა, რომ გაცილებით მეტი სარგებლისა და პოლიტიკური მხარდაჭერის მომტანი იქნებოდა. სხვა შემთხვევაში, რამაზ ახვლედიანის საქმეში, ჩვენ არ გვექნებოდა მისი წარმატებული ბიზნეს-საქმიანობის ჩამორთმევის ფაქტი, პრეზიდენტის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების შინაარსობრივი მხარე და გადაწყვეტილებების მიღების თანმიმდევრულობა, ლისის ტბის შეცვლილი მფლობელები, საქმესთან დაკავშირებით, ამჟამად არსებული მდგომარეობა და არსებული ვალდებულებები.

ჩვენ ვხედავთ, რომ 1999 წლის 13 აპრილს, საქართველოს ქონების მართვის სამინისტროსა და რამაზ ახვლედიანს შორის გაფორმდა საიჯარო ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც, რამაზ ახვლედიანს გადაეცა საქართველოს ტურიზმის დეპარტამენტის „ლისის ტბის“ გამაჯანსაღებელი კომპლექსის ბალანსზე რიცხული შენობა-ნაგებობები. აღნიშნული ხელშეკრულების მიხედვით, რამაზ ახვლედიანს უნდა გადაეხადა საიჯარო ქირა, მას ჰქონდა გამოსყიდვის უფლებაც, გამოსყიდვის შემთხვევაში საიჯარო ქონება გადადიოდა მის საკუთრებაში. რამაზ ახვლედიანმა ჯეროვნად შეასრულა ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულება. შედეგად, 2004 წლის 4 ოქტომბერს, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროსთან გაფორმდა შედარების აქტი, რომლის მიხედვითაც, აღიარებულ იქნა, რომ რამაზ ახვლედიანმა კეთილსინდისიერად შეასრულა ნაკისრი ვალდებულებები, გადაიხადა გამოსასყიდი თანხა - 60416,43 ათასი ლარი და იჯარა - 13962,14 ათასი ლარი. ამდენად, სახელმწიფოს რამაზ ახვლედიანისთვის საკუთრებაში უნდა გადაეცა აღნიშნული ქონება, როგორც ეს 1999 წლის 13 აპრილის იჯარის ხელშეკრულებით იქნა შეთანხმებული და პირობადადებული. მიუხედავად იმისა, რომ რამაზ ახვლედიანის მიერ შეთანხმებული პირობების შესრულების შემდეგ, სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროს რამაზ ახვლედიანის მიმართ უნდა გაეცა საკუთრების დამადასტურებელი მოწმობა, სამინისტროს მოუხდენია აღნიშნული დოკუმენტის გაცემა. ორგანიზაციამ კვლევის მომზადების პროცესში, მიმართა სახელმწიფო ქონების მართვის ეროვნულ სააგენტოს, რომელიც წარმოადგენს მაშინდელი სსიპ „საწარმოთა მართვის სააგენტოს“ სამართალმემკვიდრეს, ხოლო ეს უკანასკნელი - სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროს მემკვიდრეს. წერილში, ორგანიზაცია დაინტერესდა, თუ რატომ არ გამოსცა სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტრომ საკუთრების დამადასტურებელი მოწმობა, მაშინ, როდესაც, 1999 წლის 13 აპრილს, საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროსა და რამაზ ახვლედიანს შორის გაფორმებული საიჯარო ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულება ბიზნესმენმა სრულად შეასრულა და გადახდილ იქნა საიჯარო ქონების გამოსასყიდი თანხაც. სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2015 წლის 19 აგვისტოს #14/50233 წერილის თანახმად, დასმულ საკითხთან დაკავშირებით, ინფორმაცია/დოკუმენტაცია სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოში არ მოიძებნა. ჩვენი აზრით, სამწუხაროა, როდესაც წლების შემდეგაც, სახელმწიფოს პასუხი არ აქვს რამაზ ახვლედიანის მიმართ განხორციელებულ ქმედებაზე. აღნიშნული კიდევ ერთხელ მეტყველებს სახელმწიფოსთვის რამაზ ახვლედიანის საქმეზე, წინა ხელისუფლების მხრიდან დატოვებულ მემკვიდრეობაზე. რჩება ერთადერთი ანალიზის საფუძველი, რომ რამაზ ახვლედიანის მიმართ, სახელმწიფოს მაშინდელი მოქმედება იყო არამართლზომიერი და უკანონო. არ არსებობდა მიზეზი, რის გამოც რამაზ ახვლედიანს არ უნდა მიეღო მიღებულ ქონებაზე საკუთრების უფლება.

ჩვენ ყურადღებას დავუთმობთ იმ გარემოებას, რომ მიუხედავად იმისა, რომ რამაზ ახვლედიანის სახელზე არ გაცემულა საკუთრების დამადასტურებელი დოკუმენტი ლისის ტბის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული შენობა-ნაგებობების საკუთრების შესახებ, არსებობდა 2004 წლის 4 ოქტომბერს, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროსა და რამაზ ახვლედიანს შორის გაფორმებული შედარების აქტი, რომელიც აღიარებდა, რომ რამაზ ახვლედიანმა კეთილსინდისიერად შეასრულა ნაკისრი ვალდებულებები, რაც გულისხმობდა, რომ ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული შენობა-ნაგებობები წარმოდგენდა სწორედ მის საკუთრებას. იქიდან გამომდინარე, რომ ბიზნესმენმა იჯარა-გამოსყიდვის ხელშეკრულების საფუძველზე გამოისყიდა ლისის ტბის გარშემო მიწის ნაკვეთზე განლაგებული შენობა-ნაგებობები, მას გააჩნდა უფლება გამოესყიდა ლისის ტბის გარშემო მდებარე

მიწის ნაკვეთი - 63,5 ჰა, გამოსყიდვის უფლება ბიზნესმენს გააჩნდა „ფიზიკური პირებისა და კერძო სამართლის იურიდიული პირების სარგებლობაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის კერძო საკუთრებად გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე. შესწავლილი მასალები ცხადყოფს, რომ რამაზ ახვლედიანმა დაიწყო გარკვეული მოქმედებების განხორციელება იმ მიზნით, რომ გამოეყენებინა კანონით მინიჭებული უფლება და შეესყიდა ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთი, რომელზედაც არსებული შენობა-ნაგებობები უკვე მის საკუთრებას წარმოადგენდა, მაგრამ ვიდრე რამაზ ახვლედიანი უზრუნველყოფდა „ფიზიკური პირებისა და კერძო სამართლის იურიდიული პირების სარგებლობაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის კერძო საკუთრებად გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს კანონით მინიჭებული უფლების განხორციელებას და მოახდენდა ლისის ტბის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული მიწის ნაკვეთის შესყიდვას, საქართველოს ყოფილმა პრეზიდენტმა, მიხეილ სააკაშვილმა, ბიზნესმენტან შეთანხმების გარეშე, 2006 წლის 14 ივლისს გამოსცა განკარგულება #382 „ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთების პირდაპირი წესით განკარგვის შესახებ“, რომლის მიხედვითაც, ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული 63.5.ჰა არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი პირდაპირი განკარგვის წესით საკუთრებაში გადაეცა ფიზიკური პირის სტატუსით რამაზ ახვლედიანს, ხოლო 267 ჰა არასასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთი, ასევე პირდაპირი განკარგვის წესით - ს.ს „ლისის ტბას“. ამავდროულად განკარგულებით განისაზღვრა გარკვეული ვალდებულებები, რომელიც მხარეებს უნდა შეესრულებინათ, მაგრამ მოცემული ფაქტობრივი გარემოების შეფასებით, მთავარი სხვაა - პრეზიდენტმა რამაზ ახვლედიანს ის მიწის ნაკვეთები გადასცა, რომელზედაც არსებული შენობა-ნაგებობები, მოქმედი კანონით, უკვე წარმოადგენდა ბიზნესმენის საკუთრებას და იმავე კანონის შესაბამისადაც, რამაზ ახვლედიანი უშუალოდ ახდენდა მიწის ნაკვეთის გამოსყიდვის უფლების განხორციელებასაც.

ორგანიზაციის შეფასებით, საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის განკარგულება #382 წარმოადგენდა სრულიად ზედმეტს ბიზნესმენისთვის, ვინაიდან ქონებაზე, რომელიც გადაეცა აღნიშნული განკარგულებით, „ფიზიკური პირებისა და კერძო სამართლის იურიდიული პირების სარგებლობაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის კერძო საკუთრებად გამოცხადების შესახებ“ კანონის მიხედვით, რამაზ ახვლედიანს გააჩნდა გამოსყიდვის უფლება, იქიდან გამომდინარე, რომ მან სრულად შეასრულა 1999 წლის საიჯარო ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულება და გამოისყიდა ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული შენობა-ნაგებობები. შესაბამისად, პრეზიდენტის #382 განკარგულების გამოცემის საჭიროება არ იდგა, მაგრამ რატომ მოხდა ასე? პრეზიდენტის განკარგულების მიხედვით, რამაზ ახვლედიანს გადაეცა ქონება განსაზღვრული პირობებით და მას უნდა გადაეხადა შესაბამისი ღირებულება, მაშინ, როდესაც ეს ქონება „ფიზიკური პირებისა და კერძო სამართლის იურიდიული პირების სარგებლობაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის კერძო საკუთრებად გამოცხადების შესახებ“ კანონის საფუძველზე, მას უნდა გამოეყიდა, როგორც საიჯარო ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების ჯეროვნად შემსრულებელს. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, პრეზიდენტის განკარგულების არ არსებობის შემთხვევაშიც, რამაზ ახვლედიანს უნდა გადაეხადა ქონების ღირებულება და გახდებოდა მისი მესაკუთრე. შესაბამისად, პრეზიდენტის განკარგულების გამოცემის საჭიროება არ იდგა. ამიტომაც, განკარგულების გამოცემის მიზანს წარმოადგენდა ერთადერთი - სახელმწიფოს „ადვილად“ დაეწყო ბიზნესმენის მიმართ, გარკვეული საწინააღმდეგო მომედებების განხორციელება და განვითარების შესაძლებლობების შეზღუდვა, ვინაიდან ადვილად განჭვრეტადი აღმოჩნდა, ლისის ტბის განაშენიანებითა და მიღებული შემოსავლით, წარმატებული ბიზნესის პერსპექტივა. ამასთან, იმის გათვალისწინება, რომ რამაზ ახვლედიანი არ წარმოადგენდა სახელისუფლებო გარემოსთან დაახლოებულ ბიზნესმენს, მისი საქმიანობა ეფუძნებოდა კეთილსინდისიერებასა და ბიზნესში პარტნიორული ურთიერთობების პრინციპებს, სურდა სახელმწიფოს სასარგებლოდ მნიშვნელოვანი ეკონომიკური სიკეთის მოტანა და ადგილობრივი დასახლების ბაზრის შექმნა. ის ფაქტი, რომ სახელმწიფო რამაზ ახვლედიანის მიმართ ხელოვნურ ბარიერებს ქმნიდა და არასასურველ განწყობებს აჩენდა, ბიზნესმენის საქმიანობაში თვალსაჩინო 2006 წლის სექტემბერში გახდა. რამაზ ახვლედიანის მიმართ, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს 2006 წლის 15 სექტემბრის წერილში

ნათქვამია, რომ ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული 632907 კვ.მ მიწის ფართობის ნორმატიული ფასი მიეკუთვნება მე-40 ქვეზონას, შეადგენს 10 759 419 ლარს და რამაზ ახვლედიანის მიმართ მოთხოვნილ იქნა მითითებული თანხის გადახდა. აღმოჩნდა, რომ სახელმწიფო ცდილობდა რამაზ ახვლედიანს გადაეხადა მიწის ნაკვეთზე დადგენილ ღირებულებაზე ბევრად მეტი თანხა, ვიდრე მიწის ნაკვეთის რეალური ღირებულება მაშინ იყო. აღნიშნულს ადასტურებს თბილისის მერიის ურბანული დაგეგმარების საქალაქო სამსახურის სხვა, 2006 წლის 21 სექტემბრის წერილი, რომლის მიხედვითაც, ლისის ტბის ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსის 63,5 ჰა მიწის ნაკვეთი მიეკუთვნებოდა 53-ე ქვეზონას, სადაც ერთი კვ.მ მიწის ნორმატიული ფასი შეადგენს 12 ლარს. შესაბამისად, რამაზ ახვლედიანი სამინისტროსგან ოფიციალურად მოითხოვდა, ლისის ტბის ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსის 63,5 ჰა მიწის ნაკვეთის შესყიდვა მომხდარიყო ამ ფასის გათვალისწინებით, თუმცა სახელმწიფომ ბიზნესმენის მოქმედებებს, სრული დუმილით უპასუხა. ხელისუფლებისთვის უკვე მკაფიო აღმოჩნდა, რომ რამაზ ახვლედიანი საკუთარი უფლებების დასაცავად და ბიზნესის ინტერესებისთვის, აქტიურ მოქმედებებს იწყებდა. ბიზნესმენი რამაზ ახვლედიანი თვალთვალისა და საგამოძიებო ორგანოში დაბარების წინაშე აღმოჩნდა. 2006 წლის ოქტომბერში, რამაზ ახვლედიანის საქმიანობასა და ბიზნეს-გეგმებში, ლისის ტბის მომავალთან დაკავშირებით, თითქმის ყველაფერი შეიცვალა. სახელმწიფომ მართლსაწინააღმდეგოდ, უსაფრთხოების სამსახურის ჩართულობით, რამაზ ახვლედიანი აიძულა მოემზადებინა განცხადება და ლისის ტბის ქონება სახელმწიფოსთვის დაეთმო. ბიზნესმენმა განცხადება თბილისის მერიისა და საქართველოს მთავრობის სახელზე, 2006 წლის 4 ნოემბერს დაწერა, როდესაც დაიბარეს მაშინდელ ფინანსურ პოლიციაში და ქონების სახელმწიფოს სასარგებლოდ დათმობა მოსთხოვეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, პატიმრობით დაემუქრნენ, როგორც მას, ასევე მის ახლობლებს. წერილში, ნების საწინააღმდეგოდ, რამაზ ახვლედიანმა უარი განაცხადა პრეზიდენტის განკარგულებით გადაცემულ 63,5 ჰა არასოსაფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის საკუთრებაში მიღების უფლებაზეც და ეკონომიკის სამინისტროსგან უკვე გამოსყიდულ შენობა-ნაგებობებზეც. ბიზნესმენის განცხადებიდან მე-6 დღეს, 2006 წლის 10 ნოემბერს, საქართველოს ყოფილმა პრეზიდენტმა, მიხეილ სააკაშვილმა გამოსცა ახალი განკარგულება და 1999 წელს რამაზ ახვლედიანის მიერ შეძენილი და 2006 წელს კი პრეზიდენტის განკარგულებითვე გადაცემული ქონება ჩამოართვეს. აღსანიშნავია, რომ განცხადებაზე რეგისტრირებულია მისი თვითმმართველობის ორგანოში ოფიციალური რეგისტრაციის ნომერიც და თარიღიც. დოკუმენტი მიუთითებს, რომ თბილისის მერიაში, რამაზ ახვლედიანის განცხადება რეგისტრირებულია განცხადებაზე ხელმოწერიდან მეოთხე დღეს - 8 ნოემბერს. წარმოდგენილი დოკუმენტი პირველი საჯარო დადასტურებაა, თუ როგორ ხდებოდა ქონების დათმობაზე მესაკუთრეთა განცხადებების მომზადება. ორგანიზაციამ აღნიშნული მტკიცებულება, ოფიციალური წესით, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციიდან მიიღო.

ჩვენ ვამბობთ, რომ საქართველოს პრეზიდენტმა 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულება, მოქმედი კანონმდებლობის უგულვებელყოფით გამოსცა, რომლის მიხედვითაც, ძალადაკარგულად გამოცხადდა პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის #382 განკარგულება „ლისის ტბის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთების პირდაპირი წესით განკარგვის შესახებ“. აღნიშნულ #713-ე განკარგულებაში ვკითხულობთ, რომ განკარგულების გამოცემის მიზეზს წარმოადგენდა დაინტერესებული მხარის მიერ ნაკისრი ვალდებულების არ შესრულება. საუბარია, რომ დაინტერესებულმა მხარემ, რომელსაც წარმოადგენს რამაზ ახვლედიანი და ს.ს „ლისის ტბა“, თითქოსდა ვერ შეასრულეს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის განკარგულებით აღიარებული ვალდებულებები, მაშინ, როდესაც რამაზ ახვლედიანსა და ს.ს „ლისის ტბას“, თითქმის ყველა ვალდებულება უკვე შესრულებული ჰქონდა. პრეზიდენტის განკარგულების უკანონოებაზე მეტყველებს ის გარემოებაც, რომ იურიდიული დოკუმენტი გამოიცა მაშინ, როდესაც რამაზ ახვლედიანისთვის ვალდებულების შესრულების ვადა, ჯერ არ დამდგარიყო. 2006 წლის 14 ივლისის განკარგულებით, რამაზ ახვლედიანსა და ს.ს „ლისის ტბას“ უნდა განეხორციელებინა ლისის ტბის რეაბილიტაციის დაწყება, მიმდებარე ტერიტორიის დასუფთავება და ამ მიზნით, შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, აღნიშნული ვალდებულების შესრულების ვადად კი განსაზღვრული იყო 2006 წლის 31 დეკემბერი. საქართველოს პრეზიდენტი 2006 წლის 10 ნოემბრის განკარგულებით კი აღნიშნავდა, რომ თითქოსდა დაინტერესებულმა მხარემ 10 ნოემბრის მდგომარეობით, ნაკისრი ვალდებულება არ შეასრულა, როდესაც ვალდებულების შესრულების

თარიღად განსაზღვრული იყო 2006 წლის 31 დეკემბერი. ცალსახაა, რომ მხარის „დადანაშაულება“, თუ რატომ არ შეასრულა ნაკისრი ვალდებულება მაშინ, როდესაც მისი შესრულების ვადა ჯერ არ დამდგარა წარმოადგენს უკანონობას. გარდა ამისა, ორგანიზაციის მიერ შესწავლილი მასალები ცხადყოფს, რომ მხარეების მიერ ვადადღე, ანუ 2006 წლის დეკემბრამდე, პრეზიდენტის მიერ 2006 წლის 10 ნოემბრის განკარგულების გამოცემამდე, უკვე შესრულებული იყო უმეტესი ვალდებულებები. კერძოდ, დაწყებული იყო ლისის ტბის რეაბილიტაციის პროცესი, დაქირავებული კომპანიის მეშვეობით, მიმდინარეობდა ლისის ტბისა და მიმდებარე ტერიტორიის დასუფთავება და სხვა. ამასთან, გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ თითოეული ვალდებულების შესრულება უნდა დაწყებულიყო მიწის განკარგვის თაობაზე ხელშეკრულებების გაფორმებისთანავე, აღნიშნული ხელშეკრულებების მომზადებისა და გაფორმების უზრუნველყოფა პრეზიდენტის განკარგულებით დავალებული ჰქონდათ ქალაქ თბილისის მერიასა და მცხეთის რაიონის გამგეობას, თუმცა, საქმის შესწავლის შედეგად, დადგინდა, რომ არც ქალაქ თბილისის მერიასა და არც მცხეთის რაიონის გამგეობას, საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებით განსაზღვრული ვალდებულებები არ შეუსრულებიათ. კერძოდ, საერთოდ არ შემდგარა მიწის განკარგვის თაობაზე სავალდებულო ხელშეკრულებები, როდესაც ორგანიზაციამ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების შემოწმების მიზნით, წერილობით მიმართა თბილისის მერიასა და მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობას, თუ კონკრეტულად, რა ღონისძიებების განხორციელება ევალებოდათ თვითმმართველობებს, ნაკისრი ვალდებულებებიდან თუ რომელი განხორციელეს, რა იყო არ შესრულების მიზეზი და სხვა, გამოხმაურების სახით მივიღეთ, რომ მოთხოვნილი ინფორმაცია, მათ მონაცემთა ბაზაში არ ინახებოდა. არც ქალაქ თბილისის მერია და არც მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობა არ ფლობს ინფორმაციას პრეზიდენტის განკარგულებით დაკისრებული ვალდებულებების შესრულების ან არ შესრულების შესახებ, რაც კიდევ ერთხელ მიუთითებს რამაზ ახვლედიანის საქმის მიმართ, საჯარო დაწესებულებების მხრიდან უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებაზე ან/და შეგნებულად მიჩქმალვაზე, რათა მომავლისთვის არ გამხდარიყო ძიებისა და შემოწმების საგანი. გარდა ამისა, აღნიშნული ვითარება მეტყველებს იმ გარემოებაზეც, რომ რადგანაც ბიზნესმენსა და სახელმწიფოს შორის არ გაფორმებულა მიწის განკარგვის თაობაზე ხელშეკრულებები, რომლის დადებიდან უნდა დაწყებული რამაზ ახვლედიანისა და ს.ს „ლისის ტბის“ მხრიდან საქართველოს პრეზიდენტის #382 განკარგულებით აღებული ვალდებულებების შესრულება, უჩვენებს, რომ აღებული ვალდებულების შესრულების დაწყების თარიღიც კი არ იყო დამდგარი. ყოველივე აღნიშნული ცალსახად მიუთითებს, რომ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულება წარმოადგენდა უკანონოს, ვინაიდან დაინტერესებული მხარე „დადანაშაულებულია“ ხელშეკრულებით აღებული ვალდებულების „არ შესრულებაში“, როდესაც მისი არც შესრულების ვადა არ იყო დამდგარი და არც შესრულების დაწყების თარიღიც.

კვლევის ფარგლებში შესწავლილი მასალა ცხადყოფს, რომ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულების კანონთან შეუსაბამობისა და არსით, ბათილობის საფუძველია ის გარემოებაც, რომ მისი გამოცემის პროცესში, არ მომხდარა საქმისთვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების გამოკვლევა და აქტის გამოცემა არ განხორციელებულა ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, რაც „საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით“ განსაზღვრული აუცილებლობაა. ჩვენ ამჟამად ვერც პრეზიდენტის ადმინისტრაციისგან მივიღეთ დასაბუთებული ინფორმაცია, იმის შესახებ, თუ რის საფუძველზე მოხდა საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის N713 განკარგულების გამოცემა, მის გამოცემამდე, შესწავლილი და გამოკვლეული იქნა თუ არა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება, რომ დაინტერესებულმა მხარემ ნამდვილად არ შეასრულა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით დადგენილი ვალდებულება, რა ფაქტობრივი გარემოებებითა და მტკიცებულებებით დადასტურდა, რომ დაინტერესებულმა მხარემ და რომელმა დაინტერესებულმა მხარემ ნამდვილად არ შეასრულა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით დადგენილი ვალდებულება; განკარგულების გამოცემამდე, ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში ჩართული იყო თუ არა ს.ს „ლისის ტბა“ და ა.შ. საქართველოს პრეზიდენტის მოქმედი ადმინისტრაციაც კი ინფორმირების გარეშე აღმოჩნდა დასმული საკითხების მიმართ და პასუხად ორგანიზაციამ სადაოდ გამხდარი განკარგულების ასლი და რამაზ ახვლედიანის

მიერ 2006 წლის 4 ნოემბრის თბილისის მერიისა და საქართველოს მთავრობის მიმართ დაწერილი განცხადების ასლი მიიღო. აღნიშნული მიუთითებს, რომ საქართველოს პრეზიდენტის #713 განკარგულების გამოცემის ერთადერთი მიზეზი რამაზ ახვლედიანის 2006 წლის 4 ნოემბრის, ძალადობისა და ზეწოლის შედეგად, ნამდვილი იურიდიული ნების საწინააღმდეგოდ დაწერილი განცხადება გახდა, სადაც ბიზნესმენი აღნიშნავდა, რომ მან სხვადასხვა ობიექტური თუ სუბიექტური მიზეზების გამო, თითქოსდა ვერ შეასრულა ნაკისრი ვალდებულებები. ყურადსაღებია ის ფაქტობრივი გარემოებაც, რომ პრეზიდენტის განკარგულების გამოცემის პროცესში, არ იყო გათვალისწინებული კიდევ ერთი დაინტერესებული მხარე - ს.ს „ლისის ტბას“ სახით. ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში, ინდივიდუალური ადმინისტრაციული აქტის გამოცემამდე, არ ყოფილა ჩართული, ს.ს „ლისის ტბის“ უფლებამოსილი პირებიც, მათი ჩართულობა კი, კანონით, სავალდებულო იყო, ვინაიდან ვალდებულების შესრულება, რომლის არ შესრულების მიზეზიც გახდა საქართველოს პრეზიდენტის #713 განკარგულების გამოცემა, თანაბრად ევალებოდა, როგორც რამაზ ახვლედიანს, ისე ს.ს „ლისის ტბას“. შესაბამისად, საქმეში უნდა არსებულიყო ს.ს „ლისის ტბის“ უფლებამოსილი პირ(ებ)ის განცხადებაც, რომელიც მიუთითებდა ს.ს „ლისის ტბის“ მიერ შესრულებული ან არ შესრულებული ვალდებულებ(ებ)ის შესახებაც, რაც დღეის მდგომარეობით, ასე არ არის. შედეგად, დარღვეულია საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლის იმპერატიული მოთხოვნა, რომლის მიხედვითაც, „დაუშვებელია ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას საფუძველად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული“. საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულების გამოცემამდე, საქმის შესწავლა და გამოკვლევა, რომ მოხდარიყო, დადასტურდებოდა, რომ დაინტერესებული მხარეების - რამაზ ახვლედიანისა და ს.ს „ლისის ტბის“ მიერ ნაკისრი ვალდებულებების უმეტესობა ვადადმდე ადრე უკვე შესრულებული იყო. გარემოება, რომ პრეზიდენტის #713 განკარგულება ეწინააღმდეგება კანონს და არსებითად დარღვეულია მისი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნები, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მიხედვით, წარმოდგენს განკარგულების ბათილობის საფუძველს.

ჩვენ განსაკუთრებულ ყურადღებას დავუთმობთ იმ გარემოებასაც, რომ პრეზიდენტის #713 განკარგულების უკანონობის გათვალისწინებით, ეჭვს ბადებს ს.ს „ლისის ტბის“ ქმედებაც, ვინაიდან მისი კუთვნილი ქონების ჩამორთმევა ისე განხორციელდა, რომ მისი უფლებამოსილი წარმომადგენლების ოფიციალური ჩართულობა არსად ფიქსირდება. ბევრ შეკითხვას ბადებს კომპანიის უმოქმედობა, მაშინ, როდესაც პრეზიდენტის #713 განკარგულებით კომპანიასაც ჩამოერთვა ლისის ტბის მიმდებარე კუთვნილი 267 ჰა არასასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთი. შესაბამისად, რამაზ ახვლედიანთან ერთად, ს.ს „ლისის ტბაც“ წარმოდგენდა დაზარალებულ მხარეს, მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიისთვის მიწის ნაკვეთის ჩამორთმევა განხორციელდა ისე, რომ საქმეში არ არსებობს უფლებამოსილი პირის განცხადება, იმის შესახებ, რომ ს.ს „ლისის ტბა“ ვერ ასრულებდა ნაკისრ ვალდებულებას. პრეზიდენტის განკარგულების გამოცემამდე, არც ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში ყოფილა ჩართული, ს.ს „ლისის ტბის“ უფლებამოსილ პირს არ მოუთხოვია აღნიშნულ საქმესთან დაკავშირებით გარემოებების შესწავლა, არც ზიანის ანაზღაურება, არადა რამაზ ახვლედიანთან ერთად, კომპანიაც წარმოდგენდა დაზარალებულს, ვინაიდან პრეზიდენტის განკარგულებით, კომპანიასაც ჩამოერთვა მისი კუთვნილი მიწის ნაკვეთი. კვლევის მომზადების პროცესში, ორგანიზაციამ 2015 წლის 17 ივლისს წერილით მიმართა სააქციო საზოგადოება „ლისის ტბის“ მოქმედ ხელმძღვანელობას და ქონების ჩამორთმევის საკითხთან დაკავშირებით, მოითხოვა გამოხმაურება, კერძოდ, ს.ს „ლისის ტბას“, 2006 წლის ნოემბრის თვეში, რომელი პირობა ჰქონდა შესრულებული და რომელი - არა, კომპანია, როგორც დაინტერესებული მხარე, ჩართული იყო თუ არა პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულების გამოცემამდე ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში, ს.ს „ლისის ტბის“ წარმომადგენელმა მიმართა თუ არა განცხადებით ქ. თბილისის მერიას ან მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობას, იმის თაობაზე, რომ ს.ს „ლისის ტბა“ ვერ ასრულებდა ნაკისრ ვალდებულებას, თუ რა პოზიცია ჰქონდა კომპანიას საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულების გამოცემასთან დაკავშირებით და სხვა, თუმცა საკითხზე გამოხმაურება არ მომხდარა.

კვლევის მომზადების პროცესში, ორგანიზაცია დაინტერესდა რამაზ ახვლედიანის მნიშვნელოვანი ბიზნეს-პარტნიორის, დღეს ს.ს „თიბისი ბანკის“ აღმასრულებელი საბჭოს თავმჯდომარის, მამუკა ხაზარაძის პოზიციითაც და ფაქტობრივი გარემოებების შეფასებით. დასმულ საკითხებს, არც მამუკა ხაზარაძე გამოეხმაურა. მამუკა ხაზარაძემ უპასუხოდ დატოვა საქმისთვის არსებითი გარემოებები. კერძოდ, როგორც რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-პარტნიორს, ჰქონდა თუ არა ინფორმაცია, რომ ბიზნესმენის მიმართ საგამოძიებო უწყებების მხრიდან (ფინანსური პოლიცია) ხორციელდებოდა სისტემატური შეტყობინებები და ხელისუფლება მოითხოვდა რამაზ ახვლედიანის ქონების დათმობას, რა შეფასება ჰქონდა ან/და გააჩნდა ამჟამად, რამაზ ახვლედიანის მიერ 2006 წლის 4 ნოემბერს საკუთარი განცხადების საფუძველზე სახელმწიფოს სასარგებლოდ დათმობილი ქონების შესახებ და როგორც რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-პარტნიორი, ფიქრობდა თუ არა, რომ რამაზ ახვლედიანი ქონებაჩამორთმეულია და ხელისუფლება მის ბიზნესს-ინტერესებს უკანონოდ მოექცა. საქმის მასალებიდან იკვეთება ტენდენცია, მამუკა ხაზარაძისა და ს.ს „ლისის ტბის“ დღევანდელი დუმილი კი კიდევ უფრო მეტად ამძაფრებს კითხვებს, რომ რამაზ ახვლედიანის ინტერესების საზიანოდ, მაშინდელი ხელისუფლება და რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-პარტნიორები, ფარულ გარიგებებში აღმოჩნდნენ რამაზ ახვლედიანის ბიზნეს-თანამშრომლობიდან ჩამოშორებით, შეიქმნა მამუკა ხაზარაძის ინტერესების ლობირება სახელმწიფო გადაწყვეტილებების დონეზე, ამ ეჭვს აძლიერებს ის ფაქტობრივი გარემოებაც, რომ ჩამორთმეული ლისის ტბის მიმდებარე მიწის ნაკვეთები დღეს იმ კომპანიის საკუთრებაშია, რომლის პარტნიორიც სწორედ მამუკა ხაზარაძეა. ბუნებრივია, რამაზ ახვლედიანის ისტორიაში დგას მამუკა ხაზარაძის, როგორც ბიზნეს-პარტნიორის, კეთილსინდისიერების საკითხიც.

ორგანიზაცია ყურადღებას დაუთმოს რამაზ ახვლედიანთან დაკავშირებული ბიზნეს-პარტნიორების ქცევას და სახელმწიფოს მოქმედებებს, რომელიც ტოვებს აშკარა შთაბეჭდილებას, რომ როგორც რამაზ ახვლედიანის ყოფილი ბიზნეს-პარტნიორები, ასევე სახელმწიფო ხელისუფლების წარმომადგენლები, თავიდანვე გამოხატავდნენ დაახლოებისა და ურთიერხელშეწყობის სურვილს. მას შემდეგ, რაც პრეზიდენტის 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულებით ძალადაკარგულად გამოცხადდა 2006 წლის 14 ივლისის #382 განკარგულება, 2007 წლის 31 იანვარს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა გამოსცა #1-1/171 ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, ლისის ტბის მიმდებარედ, სოფ.ლისისკენ მიმავალი გზის მარჯვენა მხარეს არსებული შენობა-ნაგებობები და მათზე დამაგრებული 3 184 452 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი და ქ. თბილისში, ლისის ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარცხენა მხარეს არსებული შენობა-ნაგებობა და მათზე დამაგრებული 353 895 კვ.ნ. მიწის ნაკვეთი დამტკიცებული იქნა საპრივატიზებო ობიექტთა ნუსხაში. აღნიშნულ მიწის ნაკვეთებს შორის იყო ლისის ტბის ის მიწის ნაკვეთებიც, რომელიც ჩამოერთვა რამაზ ახვლედიანსა და ს.ს „ლისის ტბას“. საწყისი გასაყიდი ფასი განისაზღვრა 42 542 171, 8 ლარის ოდენობით. ობიექტების საპრივატიზებო ნუსხაში შეტანის შემდეგ, 2007 წლის 16 აპრილს, ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა გამოსცა #1-1/605 ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, აღნიშნულ ობიექტებზე გამოცხადდა აუქციონი. საწყისი საპრივატიზებო ფასი განისაზღვრა 26 500 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარში, „ბე“-ს ოდენობა განისაზღვრა 2 650 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარში, ხოლო ბიჯის ოდენობა იყო 20 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარში. 2007 წლის 17 მაისს გაიმართა აუქციონი, სადაც მონაწილეობდა 4 იურიდიული პირი: შპს „ლისი-2007“ (დირექტორი ირაკლი კილაურიძე, უფლებამოსილი წარმომადგენელი მამუკა ხაზარაძე), შპს „ნიმროდი-საქართველო“ (უფლებამოსილი წარმომადგენელი ლაშა გოგიბერიძე), შპს „ლისი-ინვესტმენტი“ და შეზღუდული პასუხისმგებლობის კერძო საზოგადოება „აი-აი-სი იელოუ ბ.ვ.“. აუქციონში გამარჯვებულად გამოცხადდა შპს „ლისი-2007“, გასაყიდი ფასი დაფიქსირდა 182 მილიონი აშშ დოლარი. ორგანიზაციის მიერ საქმის მასალების შესწავლის შედეგად, კითხვის ნიშნებს ბადებს აუქციონში შპს „ლისი-2007“-ის გამარჯვება, ვინაიდან აუქციონზე სხვა კომპანია ბევრად მეტ თანხას სთავაზობდა, თუმცა რატომღაც, გამარჯვებულად მაინც შპს „ლისი-2007“ გამოავლინეს. ამიტომაც, საფუძვლიანია ეჭვები, რომ სახელმწიფოსა და კომპანიას შორის მოხდა ფარული გარიგება. კომპანიის დირექტორი მაშინ ირაკლი კილაურიძე გახლდათ, ხოლო უფლებამოსილი წარმომადგენელი მამუკა ხაზარაძე. შემდგომში, ჩვენ ვხედავთ, რომ ძალადაკარგულად გამოცხადდა პუნქტი, რომლის მიხედვითაც, შპს „ლისის-2007“-მა გაიმარჯვა აუქციონში. შპს „ლისი-2007“-ს არ დაუბრუნდეს „ბე“-ს სახით გადახდილი თანხა 2 650 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარიც.

ორგანიზაციის მიერ შესწავლილი მასალები ცხადყოფს, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს ასეთი გადაწყვეტილების საფუძველი გახდა კომპანიის მხრიდან ვალდებულებების არ შესრულება. კერძოდ, შპს „ლისი-2007“ არ გამოცხადდა სამინისტროში ხელშეკრულების გასაფორმებლად და არ გადაიხადა აუქციონზე მის მიერ დასახელებული საბოლოო ფასი, ობიექტის გამოსასყიდი ღირებულება. ორგანიზაციამ კველევის მომზადების პროცესში, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსგან ვერ მიიღო ინფორმაცია, შპს „ლისი-2007“-ის მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო, დაეკისრა თუ არა რაიმე სახის სანქცია კომპანიას და რა სახის სანქცია იქნა გამოყენებული. სამინისტროს წერილში ნათქვამია მხოლოდ ის, რომ კომპანიას აღნიშნულ საქმესთან დაკავშირებითი გადახდილი ჰქონდა მხოლოდ „ბე“-ს ოდენობა 2 650 000 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარი და სხვა რაიმე თანხა ვალდებულების შეუსრულებლობისათვის ჯარიმის ან ზიანის ანაზღაურების სახით, არ აქვს გადახდილი. შესაბამისად, ღია რჩება კითხვებიც, რატომ უზრუნველყო სახელმწიფომ იმ კომპანიის გამარჯვება აუქციონში, თუკი განჭვრეტადი არ იყო მისი ანგარიშვალდებულების საკითხი და კომპანიის გამარჯვება ემსახურებოდა თუ არა მხოლოდ იმ მიზანს, რომ აუქციონზე არ გაემარჯვა სხვა კომპანიას, არ გაემარჯვა რამაზ ახვლედიანს, ჰქონდა თუ არა აუქციონის ჩატარებას ფიქტიური ხასიათი. მოგვიანებით, ლისის ტბის მიმდებარე ტერიტორიის განკარგვის და სახელმწიფოს მხრიდან მამუკა ხაზარაძესთან დაკავშირებული კომპანიების მიმართ გადაცემის ფაქტი მეტყველებს იმ გარემოებაზე, რომ რამაზ ახვლედიანის ყოფილი ბიზნეს-პარტნიორებსა და სახელმწიფოს შორის სათანამშრომლო გარემოა.

პრეზიდენტმა 2008 წლის მარტში შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით 45 000 000 აშშ დოლარის ექვივალენტ ლარად გადაეცა ქ. თბილისში, ლისის ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარჯვენა მხარეს სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 60 000 კვ.მ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი და 1 041 798 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი. აღნიშნულ მიწის ნაკვეთებს შორის იყო ლისის ტბის ის მიწის ნაკვეთებიც, რომელიც თავის დროზე, ჩამოერთვა რამაზ ახვლედიანსა და ს.ს „ლისის ტბას“. შესწავლილი მასალები ცხადყოფს, რომ შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგს“ შემდგომში გაუჭირდა ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება, რასაც ამტკიცებს კომპანიის დირექტორის წერილი, რომელმაც საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს მიმართ ვალდებულების გადავადების თაობაზე და პრეზიდენტის შესაბამისი განკარგულებაც, კომპანიისთვის ვალდებულების გადავადების შესახებ 2016 წლის 31 მაისის მდგომარეობით. აღსანიშნავია, რომ ვალდებულების განსაზღვრულ ვადაში შეუსრულებლობისათვის, მხარეებს შორის გაფორმებული ნასყიდობის ხელშეკრულებით, გათვალისწინებული იყო სანქციები, თუმცა აღნიშნული სანქციები შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ მიმართ არ გამოყენებულა. პირიქით, განხორციელდა ხელშეწყობა, კომპანიის დირექტორის წერილის შედეგად, გადავადდა ვალდებულების შესრულების ვადა, დამატებით კიდევ 4 წლით.

ორგანიზაციის შეფასებით, მოცემული ფაქტობრივი გარემოება ცხადყოფს, რომ კომპანიასა და სახელმწიფოს შორის იყო განსაკუთრებულად კეთილგანწყობილი დამოკიდებულება, რის შედეგადაც, სახელმწიფო გარკვეულ დათმობებზე წავიდა. აღნიშნულს ადასტურებს ის ფაქტიც, რომ შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ 100 პროცენტიანი წილის მფლობელი გახლდათ ირაკლი კილაურიძე, რომელიც ამავე დროს იყო „შპს „ლისი-2007“-ის დირექტორიც. საგულისხმოა, რატომ გადასცა სახელმწიფომ ლისის ტბის მიმდებარე მიწის ნაკვეთები კვლავ იმ პირების კომპანიას, რომლებმაც ვალდებულება არ შეასრულეს და შედეგად სახელმწიფომ გააუქმა აუქციონის შედეგები. საგულისხმოა, რატომ არ დადგა კვლავ ეჭვის ქვეშ, კომპანიის მხრიდან ვალდებულების შესრულების საკითხი, მითუმეტეს, მოცემულ შემთხვევაში, შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგმა“ აუქციონზე გამარჯვების შედეგად კი არ მიიღო ლისის ტბის მიმდებარე მიწის ნაკვეთები, არამედ პირდაპირ, პრეზიდენტის განკარგულების საფუძველზე. ამასთან, სახელმწიფოსა და კომპანიის მესვეურებს შორის კეთილგანწყობილ ფორმაზე მიუთითებს პრეზიდენტის 2010 წლის 21 მაისის განკარგულებაც „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტისათვის“ (პარტნიორები: მამუკა ხაზარაძე, ბადრი ჯაფარიძე, ბობ მეიერი) პირდაპირი მიყიდვის ფორმით

პრივატიზების შესახებ“, რომლის მიხედვითაც, შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტს“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით, 2 მილიონ აშშ დოლარის ექვივალენტ ლარად გადაეცა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქ. თბილისში, ლისის ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარჯვენა მხარეს მდებარე შენობა-ნაგებობა და მასზე დამაგრებული 104931 კვ.მ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ01.14.17.001.013) და ქ. თბილისში, ლისის ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარცხენა მხარეს მდებარე 293895 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ01.14.16.011.001) და იქ არსებული რეზერვუარი. ამავე დღეს პრეზიდენტმა გამოსცა კიდევ ერთი განკარგულება #416, რომლის მიხედვითაც, შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტს“ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით, 9 466 133 აშშ დოლარის ექვივალენტ ლარად გადაეცა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქ. თბილისში, ლისი ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარჯვენა მხარეს მდებარე 1051138 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ01.14.17.001.010), 248804 კვ.მ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ01.14.17.001.009) და ლისი ტბის მიმდებარედ, სოფ. ლისისკენ მიმავალი გზის მარჯვენა მხარეს მდებარე შენობა-ნაგებობები და მათზე დამაგრებული 737781 კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ01.14.17.001.014). საერთო ჯამში, გადაეცა ლისის ტბის მიმდებარე 2 037 723 კვ.მ. მიწის ფართობი. 2011 და 2012 წლებშიც, პრეზიდენტის #416 განკარგულებაში, განხორციელდა ცალკეული ცვლილება, რომლის თანახმადაც, შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტს“ 9 466 133 აშშ დოლარად გადაეცა იგივე ოდენობის, კერძოდ, 2 037 723 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი მასზე არსებული შენობა-ნაგებობებით, თუმცა მიწის ნაკვეთების შეცვლილი საკადასტრო მონაცემებით (ს/კ01.14.17.001.019; 01.14.17.001.021; 01.14.17.001.018; 01.14.001.014.017). საპრივატიზებო პირობად განისაზღვრა, რომ 3 წლის განმავლობაში, შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტს“ უნდა განეხორციელებინა 20 მილიონი აშშ დოლარის ინვესტიცია გადაცემულ მიწის ნაკვეთებზე საპროექტო-სამშენებლო სამუშაოების ჩასატარებლად. ამავე დროს, კომპანიას მიენიჭა განუსაზღვრელი უფლებამოსილება, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას მიეცა უფლება თავისი შეხედულებისამებრ, ნებისმიერ ფორმით გაასხვისოს, განკარგოს და დატვირთოს გადაცემული მიწის ნაკვეთების გარკვეული ნაწილი, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგარდი განვითარების სამინისტროსთან რაიმე სახის შეტყობინების/ინფორმაციის მიწოდების გარეშე.

ორგანიზაციის შეფასებით, საგულისხმოა ყურადღება დაეთმოს იმ ფაქტობრივ გარემოებას, რომ 2007 წელს, ლისის ტბის მიმდებარე მიწის ნაკვეთი საერთო ჯამში 3 538 347 კვ.მ. ანუ იგივე ფართობის მიწის ნაკვეთი, რაც პირდაპირი მიყიდვის ფორმით საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებებით გადაეცა მამუკა ხაზარაძისა და ირაკლი კილაურიძის კომპანიებს, აუქციონზე გაიყიდა 182 მილიონ აშშ დოლარად და აუქციონზე გამარჯვებულად გამოცხადდა შპს „ლისი-2007“ (დირექტორი ირაკლი კილაურიძე, უფლებამოსილი წარმომადგენელი მამუკა ხაზარაძე), რომელსაც უნდა განეხორციელებინა 25 მილიონი აშშ დოლარის ინვესტიცია, ანუ საერთო ჯამში, სახელმწიფოს კომპანიისგან უნდა მიეღო 207 მილიონი აშშ დოლარი. ფაქტობრივი გარემოებების შეფასებით, სახეზეა, რომ სახელმწიფომ იგივე ქონება, რომელიც აუქციონზე გაიყიდა 182 მილიონ აშშ დოლარად, გადასცა იმავე პირების მიერ დაფუძნებულ კომპანიებს ბევრად ნაკლებ ფასში. კერძოდ, ჯამში 56 466 133 აშშ დოლარად, შედეგად, სახელმწიფომ ვერ მიიღო 125 533 867 აშშ დოლარი. მოცემული გარემოების გათვალისწინებით, საკვირველია, რატომ მიიღო სახელმწიფომ გადაწყვეტილება, რომ ლისის ტბის მიმდებარე მიწის ნაკვეთები პირდაპირი მიყიდვის ფორმით გადაეცა კომპანიებისთვის ბევრად ნაკლებ ფასში, როდესაც შეეძლო, თუნდაც აუქციონის გამოცხადების გზით, გაეყიდა ბევრად დიდ თანხაში. გარდა ამისა, ეჭვს ბადებს სახელმწიფოს მიერ ნდობის გამოცხადება იმ კომპანიების მიმართ, რომელთა მმართველებიც გახლდათ ის პირები, რომლებიც წარმოადგენდნენ შპს „ლისის-2007“-ს, კომპანიას, რომელმაც აუქციონზე გაიმარჯვა, თუმცა ვალდებულება არ შეასრულა და შედეგად გაუქმდა აუქციონის შედეგები. საგულისხმოა, სახელმწიფომ რატომ ანდო ლისის ტბის მიმდებარე ტერიტორიის განვითარება და ინვესტიციების განხორციელება კომპანიებს, რომლის მმართველი პირები გახლდათ შპს „ლისი-2007“-ის პარტნიორები და რომლებმაც თავის დროზე არ შეასრულეს სახელმწიფოს წინაშე ნაკისრი ვალდებულებები.

კვლევის მომზადების პროცესში, გამოვლენილი ფაქტობრი გარემოებების შეფასებით, ორგანიზაცია მიიჩნევს, რომ ადგილი ჰქონდა ფარულ გარიგებებს სახელმწიფოსა და კომპანიების წარმომადგენლებს შორის, საქმეში იკვეთება შპს „ლისი ლეიქ დეველოპმენტისა“ და შპს „ფროფერტი დეველოპმენტ ჰოლდინგის“ პარტიონრების მხრიდან არაკეთილსინდისიერი დამოკიდებულება, განსაკუთრებით, მამუკა ხაზარაძის მხრიდან, რომელიც გახლდათ რამაზ ახვლედიანის პარტნიორი და დაგეგმილი ჰქონდათ ერთად გაეუმჯობესებიათ ლისის ტბისა და მიმდებარე ტერიტორიის მდგომარეობა. სწორედ ამ მიზნით, მათ დააფუძნეს ს.ს „ლისის ტბა“, რომელსაც პრეზიდენტის #382 განკარგულებით გადაეცა 267 ჰა არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი, ხოლო პირადად ფიზიკურ პირს რამაზ ახვლედიანს 63.5 ჰა კვ.მ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი, თუმცა იმავე წლის პრეზიდენტის #713 განკარგულებით, გადაცემული ქონებები ჩამოერთვა, როგორც ს.ს „ლისის ტბას“, რომლის პარტნიორებიც გახლდათ რამაზ ახვლედიანი და მამუკა ხაზარაძე, ასევე ფიზიკურ პირ რამაზ ახვლედიანს. ორგანიზაციის შესწავლილი მასალებით დგინდება, რომ ქონების ჩამორთმევის საკითხი მტკივნეული აღმოჩნდა მხოლოდ რამაზ ახვლედიანისათვის, ვინაიდან ქონების ჩამორთმევის შემდეგ ს.ს „ლისის ტბის“ მხრიდან ადგილი არ ჰქონია რაიმე სახის პრეტენზიას, სულ მცირე განცხადებით მიმართვას უფლებამოსილი ორგანოებისათვის, როგორც ერთ-ერთი დაინტერესებული მხარეს. შესაბამისად, ბევრ კითხვის ნიშანს ბადებს საქმეში მამუკა ხაზარაძის „უმოქმედობა“ ქონების ჩამორთმევის თაობაზე, რასაც შემდეგ მოჰყვა ის, რომ მამუკა ხაზარაძის საკუთრებაში არსებულ კომპანიებს სახელმწიფომ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით გადასცა ლისის ტბის ტერიტორიაზე არსებული ქონება, მიწის ნაკვეთები, რომლის ნაწილიც წარმომადგენდა ბიზნესმენ რამაზ ახვლედიანის საკუთრებას.

2000 წლის 27 სექტემბერს, შპს „ტურისტულ-გამაჯანსაღებელ კომპლექსმა „ლისის ტბამ“, რომლის პარტნიორიც იყო რამაზ ახვლედიანი მიიღო ლისის ტბის სპეციალური სარგებლობისათვის საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზია, რომლიც გაიცა 25 წლის ვადით, ლიცენზიის მოქმედების დამთავრების ვადად განისაზღვრა 2024 წლის 24 ნოემბერი. მას შემდეგ, რაც „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ კანონით, გაუქმდა აღნიშნული ლიცენზია და გაუქმების შემდეგ, არც ერთ კანონში და ნორმატიულ აქტში არ არის მითითებული, მოქმედებს თუ არა საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზია და აქვს თუ არა იურიდიული ძალა პირების მიღებულ იმ ლიცენზიას, რომელის მოქმედების ვადა ჯერ არ დამთავრებულა, რამაზ ახვლედიანი დაინტერესდა სახელმწიფოს პოზიციით, ვინაიდან კანონი ცალსახად არ წყვეტს აღნიშნულ საკითხს და მისი კომპანიის მიერ აღებული ლიცენზიის მოქმედების ვადა ჯერ არ დამთავრებულა, თუმცა აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით ამომწურავი პასუხი არ მიუღია.

აქვე, კიდევ ერთი საგულისხმო და საინტერესო დეტალიც - ორგანიზაციამ კვლევის მომზადების პროცესში, 2015 წლის 30 ივლისს წერილით მიმართა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრს და მოითხოვა ინფორმაცია საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზიასთან დაკავშირებით. ორგანიზაციამ სამინისტროსგან მოითხოვა ინფორმაციის მიღება, თუ როგორ რეგულირდება იმ პირების საკითხი, რომლებსაც მიღებული აქვთ საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზია და ლიცენზიის მოქმედების ვადა ჯერ გასული არ არის. აღნიშნულ შემთხვევაში, ლიცენზია ინარჩუნებს თუ არა იურიდიულ ძალას მას შემდეგ, რაც „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ კანონი აღარ ითვალისწინებს საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზიას. ხორციელდება თუ არა სახელმწიფო ზედამხედველობა/კონტროლი და როგორ, თუ რამდენად ასრულებენ ლიცენზიის პირობებს პირები, რომლებსაც მიღებული აქვთ საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზია და ლიცენზიის მოქმედების ვადა ჯერ არ არის გასული. როგორია სამინისტროს

ურთიერთობა იმ პირებთან, რომლებსაც მიღებული აქვთ საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზია და ლიცენზიის მოქმედების ვადა ჯერ არ არის გასული. როგორ უნდა მოიქცეს პირი, რომელიც ფლობს საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზიას, ლიცენზიის მოქმედების ვადა ჯერ არ არის დამთავრებული და სურს აღნიშნული ლიცენზიის ვადამდე ადრე გაუქმება. ორგანიზაციას ეცნობა, რომ სამინისტრო საკურორტო (წყლის ამოღების გარეშე) და სპორტული მიზნით წყლის ობიექტით ან მისი ნაწილით სპეციალური წყალსარგებლობის ლიცენზიებზე, ინფორმაციას არ ფლობს.

ორგანიზაციის შეფასებით, რამაზ ახვლედიანის მიმართ, სახელმწიფომ მართლზომიერების უფლება ბოროტად გამოიყენა და შექმნა სამართლებრივი სივრცე, სადაც კანონის სახელით, თავისუფალი ბიზნესისა და საკუთრების უფლების ხელყოფა მოახდინა. რამაზ ახვლედიანი ქონებაჩამორთმეულია, რომლის მიმართაც ხელისუფლების ცალკეულმა უწყებებმა განახორციელეს იძულება, მუქარა, გამოძალვა, სამსახურეობრივი უფლებამოსილების გადამატება, ნამდვილი იურიდიული ნების საწინააღმდეგოდ, პირადი განცხადების საფუძველზე, უარი ათქმევინეს ბიზნესსა და ქონებაზე, რაც ცალსახად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით, დასჯადი ქმედებაა. შესაბამისად, მნიშვნელოვანია საქმეზე მიუკერძოებელი, ობიექტური და სამართლიანი საგამოძიებო მოქმედებების განხორციელება და დამოუკიდებელი მართლმსაჯულების გადაწყვეტილება, რადგანაც კანონის უზენაესობის პრინციპი, რეალურად, რეალიზებულ იქნეს.

5. სარეკომენდაციო წინადადებები

საქართველოს პრეზიდენტის მიმართ

მნიშვნელოვანია, საქართველოს პრეზიდენტმა პოლიტიკური შეფასება მისცეს 2004-2012 წლების მმართველობის პერიოდში მოქალაქეების მიმართ განხორციელებულ ქმედებას ქონების დათმობასთან დაკავშირებით და უზრუნველყოს შესაბამისი სამართლებრივი სივრცის გაჩენა, რომელიც მიმართული იქნება საქმეებზე სამართლიანი გადაწყვეტილებებისკენ, ყოფილი და მოქმედი კეთილსინდისიერი მესაკუთრეების უფლებებისა და ინტერესების დაცვისკენ;

მნიშვნელოვანია, საქართველოს პრეზიდენტმა სადაოდ მიჩნეულ ქონებებთან დაკავშირებით, რომელთა მიმართაც მიმდინარეობს საგამოძიებო მოქმედებები, გამოაცხადოს მორატორიუმი, რითაც უკანონოდ შეძენილი ქონების მფლობელთა მხრიდან შეჩერდება მათი გასხვისების პროცესი;

მნიშვნელოვანია, საქართველოს პრეზიდენტმა რამაზ ახვლედიანის საქმესთან დაკავშირებით, პოლიტიკური შეფასება მისცეს ყოფილი პრეზიდენტის მიერ მიღებულ 2006 წლის 10 ნოემბრის #713 განკარგულებას, რომელმაც ძალადაკარგულად გამოცხადა პრეზიდენტის 2006 წლის 14 ივლისის #382 განკარგულება და რამაზ ახვლედიანი აღმოჩნდა სახელმწიფო ძალადობის მსხვერპლი.

საქართველოს მთავრობის მიმართ

1. მნიშვნელოვანია, საქართველოს მთავრობამ დააჩქაროს სამართლებრივი მოქმედებები ქონებაჩამორთმეული მოქალაქეების მიმართ სამართლიანი გადაწყვეტილებების დადგომისთვის. ქონებაჩამორთმეული მოქალაქეების მიმართ გამოყენებული იქნეს „რეპრესიების მსხვერპლის“ სტატუსი;
2. მნიშვნელოვანია, ქონებაჩამორთმეულთა საქმეებთან დაკავშირებით, არსებობდეს საქართველოს მთავრობის მკაფიო პოლიტიკური და სამართლებრივი ნება, რითაც აღმასრულებელი ხელისუფლების არაპირდაპირი ჩარევა დააჩქარებს საქართველოს პროკურატურის სამართალწარმოების პროცესში ჩადენილი დანაშაულის გამოძიების დეპარტამენტის საგამოძიებო მოქმედებებსა და ანგარიშვალდებულებას საზოგადოების, განმცხადებლების წინაშე.
3. მნიშვნელოვანია, საქართველოს მთავრობამ გაატაროს საჭირო ღონისძიებები, რომლის შედეგადაც ქონებაჩამორთმეულთა საქმეებთან დაკავშირებული ყველა საჯარო პასუხიშემგებელი დაწესებულების საქმიანობა გახდება ეფექტური და შედეგიანი;

საქართველოს პარლამენტის მიმართ

1. მნიშვნელოვანია, საქართველოს პარლამენტმა ეფექტური კონტროლი ან/და მონიტორინგი განხორციელოს საქმეების გამოძიების ეფექტურობის მიმართულებით, ქონებაჩამორთმეულთა საქმეების გამოძიების დაჩქარების შესახებ გაკეთდეს პოლიტიკური განცხადებები, შესწავლილ იქნეს საგამოძიებო მოქმედებების გაჭიანურების გამომწვევი მიზეზები და გარემოებები.
2. „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონში განხორციელდეს ცვლილება, რომელიც ზუსტად დაარეგულირებს გაცემული ლიცენზიების საკითხს, რადგანაც მას შემდეგ, რაც გაუქმდა გარკვეულ საქმიანობაზე ლიცენზია, თუმცა წარსულში აღებული ლიცენზიის მოქმედების ვადა, 2015-2016 წლების მდგომარეობით, ჯერ არ არის დამთავრებული.

საქართველოს საერთო სასამართლოების მიმართ

1. მნიშვნელოვანია, საქართველოს საერთო სასამართლოებმა გაითვალისწინონ ქონებაჩამორთმეულთა კანონიერი ინტერესები, საქმეთა განხილვა დაჩქარდეს და მიენიჭოს პრიორიტეტული მიმართულება, გათვალისწინებულ იქნეს სავარაუდო მსხვერპლთა საქმეთა გახანგრძლივებასთან დაკავშირებული განწყობები და საქმეთა განხილვა დაეფუძნოს სწრაფი და მიუკერძოებელი მართლმსაჯულების საფუძვლებს;
2. მნიშვნელოვანია, საქართველოს სასამართლოებმა შექმნან სტატისტიკა 2012 წლის 1 ოქტომბრის შემდგომ იმ საქმეთა წარმოების შესახებ, რომელიც ეხება უძრავი ქონების, საკუთრების, წილების არამართლზომიერად დათმობის საკითხებს.

საქართველოს მთავარი პროკურატურის მიმართ

1. მნიშვნელოვანია, საქართველოს მთავარმა პროკურატურამ ქონებაჩამორთმეულ მოქალაქეებთან იქონიოს ჯეროვანი კონტაქტი, რათა არსებობდეს სრული ინფორმაცია გამოძიების მიმდინარეობის, ეტაპების, შემაფერხებელი გარემოებებისა და დასრულების გონივრული ვადების თაობაზე;
2. მნიშვნელოვანია, ქონებაჩამორთმეულთა საქმეების გამოძიების პროცესში საპროკურორო უფლებამოსილება განახორციელონ პირებმა, რომლებსაც წარსულში, ნებსით და უნებლიეთ, შემხებლობა არ გააჩნდნათ სისტემური დანაშაულებების პროცესთან;
3. მნიშვნელოვანია, რომ ქონებაჩამორთმეულთა საქმეებზე გამოძიება, საქმის შესწავლა, ქონებაჩამორთმეულთა პირებისათვის „დაზარალებულის“ სტატუსის მინიჭება, შესაბამისი პირების პასუხისმგებლობაში მიცემის საკითხი დაჩქარდეს;
4. საქართველოს მთავარი პროკურატურის სამართალწარმოების პროცესში ჩადენილი დანაშაულის გამოძიების დეპარტამენტის მუშაობა გახდეს მეტად აქტიური, სწრაფი და შედეგიანი.

ქონებაჩამორთმეული მოქალაქეების მიმართ

1. მნიშვნელოვანია, ქონებაჩამორთმეულმა მოქალაქეებმა აქტიურად ითანამშრომლოს საქართველოს პროკურატურასთან და საკუთარი უფლებების დაცვის მიზნით, მიმართონ საერთო სასამართლოებს.

მედია საშუალებების მიმართ

1. მნიშვნელოვანია მედია საშუალებები აქტიურად იყვნენ ჩართულნი ქონებაჩამორთმეულთა საქმეების გაშუქებასა და საზოგადოების ინფორმირებაში, თითოეული საქმის შესახებ ობიექტურად და მიუკერძოებლად იქნეს ინფორმაცია მიწოდებული.

System Against the Citizen

Ramaz Akhvlediani's Case

Lisi Lake Case

A research

Table of Contents

1. Introduction
2. Legal Aspects of the Issue
3. Factual Analysis of the Case
4. Conclusion
5. Recommendation Proposal

N(N)LP The „Young Barristers”
December, 2015
Tbilisi

1. Introduction

Governmental changes of October 1, 2012, revealed numbers of systemic crimes, committed during the ruling of the former Government. The situation is especially critical towards those, who were forced to cede their legal property and whose right to a fair trial were violated during 2004-2012.

On August 2, 2015, the Georgian NGO “Young Barristers” appealed to the Prosecutor’s Office of Georgia, in order to ensure prompt and effective investigation of Roland Bladadze’s case and emphasized Mikheil Saakashvili’s, the former President of Georgia, David Kezerashvili’s, the Head of the Financial Police and other High ranking Governmental officials’ special personal interests concerning the case. It was mentioned during the special press conference, held by the organization, that soon, the results of another monitoring over property confiscation, would also be represented to the society. “The case refers to Ramaz Akhvlediani, the owner of the Lisi Lake territory, who was forced to give up his business and property under compulsion due to the former Financial Police Chief’s direct pressure. According to the case materials, in 1998, Ramaz Akhvlediani won a competition and gained the right of redemption of the buildings located within the Lisi Lake territory. He had fully complied with the terms of the competition; in 2004, he paid full ransom to the State and accordingly, the property should have been transferred to his legal ownership. However, the State, through the Financial Police of that time, has exercised direct pressure against the successful businessman. On November 6, 2006, he was summoned by the Financial Police and was demanded to transfer his property and business to the State ownership, or otherwise, he or his relatives could suffer. Therefore, Ramaz Akhvlediani was forced to write an appeal to the Government and Tbilisi City Hall and admit that he had failed to fulfill his obligations, envisaged by both: 1999 lease agreement and July 16, 2006 Presidential ordinance. He was requesting cancelation of the lease agreement, according to which Lisi Lake territory was transferred to his ownership and which he had already paid off. Ramaz Akhvlediani also “refused” to get 63.5 hectares of the non-agricultural land, determined by the Presidential decree, as well as other buildings, which he had already redeemed from the Ministry of Finances of Georgia. 6 days after this appeal, the President of Georgia, Mikheil Saakashvili passed an ordinance, according to which, the property purchased in 1999 and given to the businessman through the Presidential ordinance of 2006, had been confiscated from his ownership.”- stated the organization’s public statement spread through the mass-media.

Due to the high public interest towards the case, on October 15, 2015, the NGO “Young Barristers” held a special briefing, jointly with Ramaz Akhvlediani. The documents, represented during the briefing prove, that Mr. Akhvlediani’s above mentioned written statements were registered in the agencies on November 8 – 4 days after signing them. The evidence, represented on the briefing, is the first public demonstration of, how the legal documents on giving up private property, were usually prepared during the above mentioned period. This document was submitted to the organization by the Administration of the President of Georgia, after numerous efforts of “Young Barristers” with the Administration concerning the problematic issue.⁵⁷

Since June 15, 2015, the NGO “Young Barristers” has started comprehensive monitoring of Ramaz Akhvlediani’s case. The legal and factual background of the case, as well as the decisions, made by different administrative bodies and the attitudes of the business partners, all of which are structurally connected with the case, have been researched during the monitoring. The organization paid special attention to the legal perspective of Ramaz Akhvlediani’s case and to the recommendations, submitted to the legislative and executive powers of the country by the organization, based on the legitimate expectation of the organization, that the State authorities are, (should be) interested in making fair decisions, with respect to the property confiscation cases. The research,

⁵⁷ October 15, 2015 Press conference of N (N) LP the “Young Barristers” and subsequent media release and press reports.

prepared by the legal group of the organization, will be delivered to the Executive, Legislative and Judicial branches of the country and will be introduced to the Public Defender's Office, Diplomatic Corps and representatives of International Organizations in Georgia. English language version of the research will also be submitted to the European Union, Council of Europe, United Nations and other International organizations working in our country. A round table, with participation of interested experts and law specialists, focusing on the litigation-related legal aspects of the case and the means of their implementation, will also be organized by the organization.

The research is aiming at increasing public awareness regarding the case and making it a subject of broad discussion throughout the professional community and media. In the process of monitoring, it became clear, that existing media coverage of the case, is very poor, due to the lack of information. However, public and media interest to the case remains high, which has been proved by numerous articles in the press following August 2, 2015 and October 25, 2015 press conferences held by "Young Barristers".

The organization would like to thank the State Agencies, who has cooperated in the process of submitting requested public information. Such assistance was essential for the research.

2. Legal Aspect of the Issue

Georgian encyclopedic materials do not provide extensive information about one of the most famous cultural and recreational parks of the historic significance of the capital of Georgia, Lisi Lake; however, the existing information is quite enough for the evaluation of the most interesting and popular place among the tourists. Therefore, if any of us are not yet aware of geographical and qualitative characteristics of Lisi Lake, we will review it one more time. In particular, Lisi Lake is the most significant recreational area, located in the north-west of Tbilisi catacomb, carrying the status of recreational and cultural park since 1934. The water surface area of the lake is 0,47 km², the basin area – 16 km², the maximum depth – 4 m and the volume – 1,22 m³. Lisi Lake is fed by rain, snow and ground water. Its level is high in spring and low in fall. The water is warm in summer; the maximum temperature reaches 28°C. In winter, the surface of the lake sometimes can be frozen. The water in the Lake is salty (mineralization 2695 mg/l) and different species of fish are bred there. Accordingly, the place is the most preferable choice for water sports and fishing enthusiasts.

The State Government has always been interested in the development and improvement of the Lisi Lake infrastructure. Accordingly, it is very important to chronologically review legal issues and other developments, related to the Lake, which, for the last 17 years, have been associated with the businessman Akhvlediani's name. However, the Governmental policy of 2003-2012, has destroyed not only Ramaz Akhvlediani's business interests, but also an initial development plan of Lisi Lake. In such a situation, it is even more important to chronologically follow and evaluate all the facts of legal significance, related to Lisi Lake and create a common opinion regarding the issue, which will finally lead to the restoration of Mr. Akhvlediani's violated legal interests and rights and generally to the restoration of justice in the country.

After gaining independence, on June 7, 1993, the Cabinet of Ministers of Georgia, has adopted the resolution N445, according to which Lisi Lake tourist complex was included in the list of facilities to be privatized and was transferred to the relevant State Agencies for the further research.

On July 14, 1998 the Minister of the State Property Management, issued an order N1-3/482,⁵⁸ according to which an ownership on the buildings, recorded on the balance of Lisi Lake Recreational Complex, should only be transferred in the form of lease, with the right of future redemption. On the ground of the above-mentioned order, the State competition on the alienation of the property had been announced.

On November 24, 1998, in accordance with the order N1-3/730 of the Minister of the State Property Management, a protocol of the Competition Commission was approved. On the basis of the materials, provided by the Competition Commission, the citizen Ramaz Akhvlediani was announced as a winner of the commercial competition held for the privatization of the estate, recorded on the balance of Lisi Lake of the Department of Tourism.⁵⁹ In compliance with the order mentioned above, Ramaz Akhvlediani took a commitment to fulfil all the terms of the competition and was obliged to pay 30500 USD (equivalent in GEL) instead of already declared set-up price of 30000. The Legal Department of the Ministry, in turn, was charged with the responsibility of signing agreement with Mr. Akhvlediani.

⁵⁸ July 14, 1998 N1-3/482 order of the Minister of the State Property Management on the "Issuance of the Property, Recorded on the Balance of the Lisi Lake Recreational Complex of the Tourism Department of Georgia, in the form of lease with the right of redemption."

⁵⁹ November 24, 1998 N1-3/730 order of the Minister of the State Property on the "Approval of the Protocol of the Competition Commission of the Ministry of the State Property Management N24, back-dated to 20.11.98".

On April 13, 1999, a lease agreement, between the Ministry of the State Property Management and Ramaz Akhvlediani, was concluded. According to the agreement, the buildings and constructions, recorded on the balance of the Lisi Lake Recreational Complex of the Department of Tourism of Georgia, had been transferred to Mr. Akhvlediani's legal possession, for 5 years period, until April 13, 2004, with the right of redemption.⁶⁰ In accordance with the lease agreement, Ramaz Akhvlediani was charged to pay 51% of the total amount of the redemption fee during the 1st year of the lease agreement and the rest 49%, during next 5 years, in equal proportions. Ramaz Akhvlediani was also obliged to inform the Government about the performance of the terms of agreement once in every 6 months. The leased property remained in the State ownership, while an income, resulted from the use of the leased property, as well as other property, acquired from such an income, was defined as Mr. Akhvlediani's property. The agreement determined that Mr. Akhvlediani's rights over the leased property would be protected equally to the "property owners" property rights. On April 13, 1999, an act of acceptance of the "Lisi Lake Recreational Complex" was also signed between the parties. It should be also noted, that based on the lease agreement, Ramaz Akhvlediani's property rights would spread on the buildings and not on the land of Lisi Lake territory, where these building were located, since the legislation did not envisage municipal land privatization and its transmission into the personal ownership.

In autumn, 2000 Ramaz Akhvlediani has implemented number of important activities for both, the survival as well as the development of Lisi Lake. Due to the climate change and other environmental factors, water level in the lake has reached a catastrophic decline. Increased Lake Mineralization, decreased oxygen, dyeing living organisms of the lake, have resulted in the real danger for the lake to disappear. Even the green around the lake began to wither. It was due to Ramaz Akhvlediani's efforts that the hydrologists, hydro geologists, hydro technicians and specialists of other environmental fields, were invited to resolve the problem. Environmental Monitoring Center and Sanitary Inspection Services of Tbilisi City Hall and the Ministry of Environment and Natural Resources were also involved in the process of the problem resolution. Several projects of filling Lisi Lake had been studied and developed (river Mtkvari, river Vere, river Dighmula). The territory around the lake with its water supply have also been researched. Both, Tbilisi City Hall and the Ministry, preferred Nutsubidze Plateau Ground water. An overall cost of the project, amounted 105000GEL; a pumping station was also established. Legal documentations, related to the issue, were also provided during this period. Mr. Akhvlediani's tremendous efforts proved fruitful: the Lake water returned to its natural level of the mirror surface, water mineralization declined and oxygen increased, making it possible to keep the greenery. Lisi Lake has survived and Ramaz Akhvlediani started actively planning its future development. It is also relevant to note, that on September 27, 2000 the Ltd "Tourist-recreational Complex Lisi Lake" gained a special license for water use (or part of this water) for recreational or sport purposes. The Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia issued such a license, for the further monitoring of the water use and the lake development.

In fall of 2001, the "Tourist-recreational Complex Lisi Lake", owned by Ramaz Akhvlediani, appealed to Tbilisi City Hall with a proposal of the new development plan of the complex creating tourist-recreational and cultural-entertainment center on the territory, factually occupied by the Lisi Lake Recreational Complex. (63.5 ha in total, 57 ha out of which was all green array). Due to the fact, that during the last years, along with the rise of the water level in the Lake, several hundred thousands of different species of young cyprinids were launched into it,

⁶⁰ April 13, 1999 Lease agreement concluded between the Ministry of the State Property Management of Georgia and Ramaz Akhvlediani .

which freely accustomed to the lake environment, creation of the new opportunities on the Lisi Lake territory became necessary. Ramaz Akhvlediani's proposal was supported by Tbilisi City Hall.

In accordance with an ordinance N01.25.23 of January 24, 2002 of Tbilisi Government,⁶¹ legal successor of the Lisi Lake Cultural and Recreational Park, the Ltd "Tourist-recreational Complex Lisi Lake", was allowed to cultivate agricultural lands within Lisi Lake area in order to implement Lisi Lake development and improvement detailed planning project. Tbilisi Main Architect was asked to supervise and effectively assist the company in the process of implementation of its duties. It should be also noted, that in 2003, the Ltd "Tourist-recreational Complex Lisi Lake" gained a relevant permit from the Ministry of Environment and Natural Resources of Georgia, necessary for the creation of the fishing farm, the main goal of which was the restoration of the ichthyic fauna, ecological regime of the water and encouragement of the fishing and popularization of its further development among the population.

Since 2004, Ramaz Akhvlediani had to carry on his activities in the brand new political environment, in the circumstances of the new Government. Accordingly, dramatic chronology of the events, developed around the businessman from the year 2004, should be reviewed separately. On May 27, 2004 the Ltd "Tourist-recreational Complex of Lisi Lake" was given designing task by Tbilisi Architecture. The document envisaged, that "Lisi Lake realization should provide an opportunity to establish water basin with relevant infrastructure, with beach, attractions, bistro-type bars, ice-cream spots, lessor points, fishing sport spots, rescue services and others. Establishment of the small family hostels, with relevant infrastructure and as well as various types of entertainments, including arrangement for the small amphitheater for cultural performances, was also requested. Improvement and modernization of the complex, by using local natural benefits, as well as modern technologies, should have ensured that both, people in the city and the guests, would be provided by high level service". After receiving such a task from the local Governmental Agency, the Administration of the Ltd "Tourist-recreational Complex of Lisi Lake", gave relevant orders to the design group in order to prepare complex development zone and its relevant mock up in a timely manner.

In June 2004, a month from getting the task of designing, a meeting between the businessman Ramaz Akhvlediani and Temur Qurkhuli, Tbilisi Vice Mayor, was held in the administrative building of Tbilisi self-government. The Vice-mayor of Tbilisi was the one, initiating the meeting and the topic of the meeting was current situation, ongoing activities and future plans concerning to Lisi Lake. As Ramaz Akhvlediani states in his appeal submitted to the Prosecutor's Office of Georgia, during the meeting, he understood from Mr. Qurkhuli, that Dutch investors have expressed their interest in Lisi Lake development. According to Mr. Akhvlediani, the Vice-mayor noted that the issue was of the State importance and asked him not to create any problem in the process of cooperation with them. Mr. Qurkhuli had also noted, that the so-called "First" was directly interested in the issue, which was definitely an implied notice about the state's first person – the President Saakashvili. Ramaz Akhvlediani states in the above-mentioned complaint, that after 2 or 3 days, another meeting with Temur Qurkhuli was arranged again. Mr. Akhvlediani was not against Dutch investors' engagement in the further development of Lisi Lake. However, on the second meeting, potential business partners - Irakli Kilauridze as the Director General of the "Georgian Reconstruction and Development Company" and Mamuka Khazaradze, in the name of the same company "GRDC" were represented to Ramaz Akhvlediani, instead of the Dutch investors.

⁶¹ An ordinance of the Government of Tbilisi N01.25.23 of January 24, 2002 on the "Lisi Lake Tourist-recreational Complex Development Measures".

According to Ramaz Akhvlediani, on the one side, he had Mamuka Khazaradze, quite an experienced businessperson and on the other side, he faced real danger of losing Lisi Lake all together. Since the future of his business related to Lisi Lake had no alternative rather than partnership, he now started thinking about the future perspectives of the business development in these new circumstances.

In October 2004, an act of comparison was concluded between Ramaz Akhvlediani and the Ministry of Economic Development of Georgia. The document says: “We, the undersigned, Nana Mgaloblishvili – the Chief Accountant of the Ministry of Economic Development of Georgia and Ramaz Akhvlediani, made a comparison, which has revealed, that the lessee has already paid full value of the property, recorded on the balance of the “Lisi Lake Health and Recreational Complex” of the Department of Tourism, as determined by the lease agreement of 13.04.99”.⁶² This means, that Ramaz Akhvlediani had honestly paid full amount of the redemption fee - 60416.43 thousand GEL and the rent – 13962.43 thousand GEL in compliance with his obligations.

In December 2004, long term negotiations between Ramaz Akhvlediani and his potential business partners, over Lisi Lake, was completed and the decision about the common management of Lisi Lake development, was made. On December 6, 2004 a protocol of intentions was signed by Ramaz Akhvlediani (as a natural person) and the Ltd “Tbilisi Real Estate”, represented by the Director of the company, Irakli Kilauridze.⁶³ According to the protocol of intentions, the parties agreed to create a joint-stock company “Lisi Lake”. Its chartered capital was determined by 6.000.000 GEL and it was divided into 6.000.000 shares, each of the nominal price of 1 GEL. In order to fill the authorized fund, “Tbilisi Real Estate” had to contribute 4 million GEL and accordingly, get 4 million shares in return. Ramaz Akhvlediani, in turn, had to make his assessed contribution in the form of property. In particular, Ramaz Akhvlediani was taking responsibility to contribute 63,5 ha of agricultural land surrounding Lisi Lake, together with the buildings located on this land, as soon as the property would be transferred into his legal ownership as a private property and in return, he would get 2 million shares of the JSC “Lisi Lake”. Despite the fact, that at the moment of signing the protocol, 63,5 ha of the agricultural land surrounding Lisi Lake was not yet transferred to Ramaz Akhvlediani’s legal ownership, he claimed, that since he had already redeemed the buildings and constructions, located on the area, now, in compliance with the lease agreement of 1999, with the right of redemption, based on the Law of Georgia on Recognition of Property Rights of the Parcels of Land Possessed (Used) by Natural Persons and Legal Entities Under Private Law, he also had right to redeem 63.5 ha agricultural land surrounding Lisi Lake as well. Since Ramaz Akhvlediani didn’t have full amount of money for immediate redemption of the land, the parties agreed, that the “Tbilisi Real Estate” would issue a credit for Ramaz Akhvlediani from the JSC “Lisi Lake” assets, owned by the Ltd “Tbilisi Real Estate”, in order to complete redemption of 63.5 ha agricultural land surrounding Lisi Lake and thus fill chartered capital of the JSC “Lisi Lake”. In return, the parties agreed, that on the date of foundation of the company “Lisi Lake”, Ramaz Akhvlediani would give up 2/3 (66,6835%) of his shares from the “Tourist-recreational Complex Lisi Lake”, in favor of the Ltd “Tbilisi Real Estate”. It was also stated in the protocol of intentions, that if due to the objective reasons, Ramaz Akhvlediani won’t be able to redeem above mentioned land (63.5 ha) and contribute to the chartered capital of the JSC “Lisi Lake”, the Ltd “Tbilisi Real Estate” would return 2/3 (66,6835%) of the “Tourist-recreational Complex of Lisi Lake” to Mr. Akhvlediani. As it is stated in Ramaz Akhvlediani’s complaint to the Prosecutor’s Office of Georgia, during the negotiations concerning the conclusion of the protocol of intentions,

⁶² An act of comparison concluded between the Ministry of Economic Development of Georgia and Ramaz Akhvlediani on October 4, 2004.

⁶³ A Protocol of Intentions concluded between Ramaz Akhvlediani and the Ltd “Tbilisi Real Estate” on December 6, 2004. Noraty registration #9899/1.

Mamuka Khazaradze invited him to Englend together with the Vice-mayor of Tbilisi and the Chief Architect of the City, to inspect places, analogy of which business partners were planning to create within Lisi Lake territory.

In January 2005, the JSC “Lisi Lake” was founded on the basis of the Protocol of Intentions. New development plan was launched in the name of the new company. It turned out that the land, occupied by the company was not enough for the new development strategy. Due to this reason, a new project proposal was prepared and submitted to the Government of Georgia. On February 28, 2005, the Government of Georgia adopted an ordinance N48 about “Giving Consent on the Land Disposal for Lisi Lake Development Project”.⁶⁴ On April 1, 2006 the Government of Georgia also adopted an ordinance about “Exclusion of Land from the State Forest Fund for the Lisi Lake Development Project Implementation.”⁶⁵

On July 14, 2006 the President of Georgia issued a decree N 382 on the “Direct Disposal of the Land Adjacent to Lisi Lake”.⁶⁶ In accordance with the decree, 63.5 ha of non-agricultural land, near Lisi Lake territory, was transferred to Ramaz Akhvlediani’s personal ownership, through direct disposal and 267 ha of non-agricultural land was also transferred to the legal ownership of the newly founded JSC “Lisi Lake”, again through the right of direct disposal. The Presidential decree states, that by transferring land to Ramaz Akhvlediani’s personal ownership, an appeal made by Tbilisi City Hall had been satisfied and the same was done in case of “Lisi Lake”, where an appeal, made by Mtskheta municipality had been satisfied. The parties of the Presidential decree had to meet following requirements:

- Lisi Lake rehabilitation process shall be launched immediately after signing land disposal agreement and until December 31, 2006 relevant activities for the cleaning of the Lake territory shall start;
- Lisi Lake Development Project shall be prepared within 12 months after signing land disposal agreements and getting architectural planning tasks from the relevant State Agencies;
- The construction shall start immediately after getting construction permits from the relevant State Agencies and it shall be completed no later than December 2014. This shall also include arrangement of the tourist zone, catering, equestrian center, recreational cottages, SPA complex and hotel constructions.

On September 22, 2006, Ramaz Akhvlediani appealed to the Deputy Minister of Economic Development of Georgia with the request to get a permit to buy 63.5 ha of the Lisi Lake Tourist-recreational Complex Territory for standard price.⁶⁷ Ramaz Akhvlediani based his request upon the letter of the Urban Planning Service of Tbilisi City Hall of September 21, 2006. The letter noted, that 63.5 ha Lisi Lake Tourist-recreational Land, mentioned above, is located in the subzone 53 and accordingly, standard price for the State owned non-agricultural land in this area, in Tbilisi, amounts 12 GEL per square meter.⁶⁸ On September 15, 2006 Ramaz Akhvlediani was

⁶⁴ An ordinance of the Government of Georgia N48 of February 28, 2006 about “Giving Consent on the Land Disposal for Lisi Lake Development Project”

⁶⁵ An ordinance of the Government of Georgia N152 of April 1, 2006 on the “ Exclusion of land from the State Forest Fund for the Lisi Lake Development Project Implementation“.

⁶⁶ Presidential decree N382 of July 14, 2006 on the “Direct Disposal of the Land Adjacent to Lisi Lake”.

⁶⁷ Ramaz Akhvledianis statement of September 25, 2006 to the Deputy Minister of Economic Development of Georgia, Kakha Damenia, application registration N1486/5-6

⁶⁸ A letter of the Deputy Head of Urban Planning Department of Tbilisi City Hall №-251 of September 21, 2006.

informed by the Ministry of Economic Development of Georgia, that according to Tbilisi City Council ordinance N4-5 of March 31, 2000, on the „Standard Price of the State-owned Non-agricultural Land in Tbilisi”, 632907 ha land surrounding Lisi Lake, falls within the 40th subzone and accordingly its price amounts 10 759 419 GEL.⁶⁹

In October, 2006 almost everything in Ramaz Akhvlediani's future plans had been changed. It is stated in Ramaz Akhvlediani's complaint, represented to the Prosecutor's Office of Georgia, that through telephone communication, he was summoned to the Financial Police to talk about Lisi Lake. Ramaz Akhvlediani went to the Financial Police and met with Giorgi KH, the Head of the Special Affairs Department of the 2nd Division. We consider it relevant to note, that Rusudan Fanculaia, the Head of the "Lisi Lake" and David Kvinikadze, the Financial Manager of the Company, attended this first meeting of Ramaz Akhvlediani with the Financial Police. Ramaz Akhvlediani was asked to represent different documentations, proving his property rights on Lisi Lake, including the lease agreement, an act of comparison, the protocol of intentions and others. Investigators and other employees were telling Mr. Akhvlediani, with humiliating tone, as if there was a criminal case launched against him, or as if the businessman was a fraudster, who had deliberately misled the President of Georgia and others. Ramaz Akhvlediani was asked to give up his property in favor of the State, if he did not want him and his family, face significant troubles. Mr. Akhvlediani stated during the meeting, that he was not going to give up his property rights, as long as he had business partners, including Mamuka Khazaradze, with whom he had certain contractual relationships and responsibilities. The complaint shows, that the telephone calls on behalf of the representatives of the Financial Police, became regular. Some of those calls were made for the identification of the businessman's location and as a result of some of them, Mr. Akhvlediani was several times summoned to the investigative authorities.

The businessman submitted requested documentations, confirming his property rights on the Lisi Lake territory to the investigative authorities, regardless the fact, that these documents were available in the State Agencies as well. However, the phone call of November 4, 2006 appeared to be crucial for Ramaz Akhvlediani. The investigators demanded him to come to the investigative body immediately. By the time of the phone call, (on Saturday) the businessman was going to the relative's wedding together with his family and because of this he asked to postpone the meeting until Monday, but he was strictly rejected and warned, that if he refuses to come immediately, than the officers would come to him. Ramaz Akhvlediani came to the Financial Police, where Mr Gelovani, the Deputy Head of the Financial Police of that time, started to scream at him; moreover, Mr. Akhvlediani was punished for being late and his mobile phone was taken away. The senior officials of the Agency directly asked Mr. Akhvlediani, to write a statement of giving up his property rights over the Lisi Lake or otherwise he would be arrested for fraud and his friends and beloved people would suffer a big damage. Ramaz Akhvlediani was also told, that there was a certain "task" from the President of Georgia, Mikheil Saakashvili and if the businessman refuses to give up his property by November 4, the Deputy Head of the Financial Police would also be arrested. The so-called interrogation of the businessman Akhvlediani and the investigative body lasted from 12:00am until 02:00pm. The businessman was forced to write a written appeal to Tbilisi City Hall and the Government, according to which he was voluntarily giving up his business property rights in favor of the State Government. After writing this statement, at 03:00 pm Mr. Akhvlediani, together with the Head of the 2nd

⁶⁹ The letter of September 15, 2006 N21/689 of the Deputy Minister of Economic Development of Georgia, Kakha Damentia.

division of the Special Affairs Department, Mr. Giorgi Kh. went straight to the Notary located on the Chavchavadze avenue, Tbilisi, where Ramaz Akhvlediani's written statement was immediately notarized.⁷⁰

Ramaz Akhvlediani's written statements to Tbilisi City Hall and the Government of Georgia, of November 4, 2006, say: "As you already know, on April 13, 1999 a lease agreement with the right of redemption was concluded between me and the Ministry of Property Management over the property, recorded on the balance of the Lisi Lake Recreational Complex of the Tourism Department. (Agreement was valid for 5 years). In compliance with the article 2.5 of the agreement, I have fully paid off the total amount of the leased property (namely paid 60416.43 GEL), which is confirmed by an act of comparison N29 of 04.10.04, concluded between me and the Chief Accountant of the Ministry of Economic Development of Georgia. It should be noted, that I do not have registered ownership of the real estate. Numbers of liabilities were determined for the further development and improvement of the real estate by both, the lease agreement and the Presidential decree; however, I was not capable of fulfilling all the duties and obligations, due to the variety of objective or subjective reasons. Due to the circumstances, mentioned above, please, cancel the lease agreement concluded between the Ministry of Property Management and me on April 13, 1999 and as a compensation, please, return the amount paid by me for the property redemption. I also refuse to get 63.5 ha Lisi Lake adjacent non-agricultural land into my legal ownership as it is provided by the Presidential decree". (Style is preserved). We consider it important to note, that there is no compensation paid to the businessman so far; as for the legal analysis of the written statement, we will provide it in the conclusion of the research.

On November 10, 2006, after 6 days from Ramaz Akhvlediani's written statement about giving up his property in favor of the State ownership, the President Saakashvili passes N713 decree,⁷¹ abolishing the Presidential decree N382 of July 14, 2006. Paragraph 2 of the article 61 of the Administrative code of Georgia: "an interested party failed to fulfil obligations set by an administrative act", was provided as a legal basis for the new Presidential decree of November 10.

On January 31, 2007 the Minister of Economic Development of Georgia passed a new ordinance N1-1/171 on the "Approval of the Additional List of Privatized Objects", according to which, the buildings located on the right side of the road to the village Lisi, together with 3 184 452 sq.m land, attached to these buildings and the buildings located on the left side of the road, together with 353 895 sq.m land attached to them, were added to the list of privatized objects and the Privatization Department of the Ministry of Economic Development was asked to organize privatization process.⁷² The land and the buildings deprived from Ramaz Akhvlediani and the JSC "Lisi Lake" was among these privatized lands.

On April 16, 2007 the Minister of Economic Development of Georgia adopted an ordinance N1-1/605 about the privatization of the buildings located in Tbilisi, on the right side of the road to the village Lisi, together with 3 184 452 sq.m land attached to these buildings and the buildings located in Tbilisi, on the left side of the road

⁷⁰ Notarial attestation of Ramaz Akhvlediani's written statement about giving up his property of November 4, 2006. It is registered in the registry: 1-11558 by the Notary: N.Beridze.

⁷¹ The Presidential decree N713 of November 10, 2006, abolishing the Presidential Decree N382 of July 14, 2006.

⁷² An ordinance of the Ministry of Economic Development N1-1/171 of January 31, 2007 on the "Approval of the Additional Lists of Privatized objects".

with 353 895 sq.m land attached to them, through auction (with conditions).⁷³ In accordance to the decree, 26 500 000 USD equivalent in GEL was defined as an initial starting price for the privatized object, the deposit amounted 2 650 000 USD equivalent in GEL and the amount of the increment - 20 000 USD equivalent in GEL.

4 different legal entities participated in the auction, held on May 17, 2007 - the Ltd “Lisi 2007” (Irakli Kilauridze – the Director and Mamuka Khazaradze – the authorized representative of the company), the Ltd “Nimrodi Georgia” (represented by Lasha GoGiberidze), the Ltd “Lisi Investment” (represented by Alber Alhaderf – the authorized representative) and the private limited liability Company “IIC Yellow B.W” (represented by Abraam Roihman). As it is stated in the permanent Auction Commission Report N15 of May 17, 2007,⁷⁴ “the participants were from time to time lifting their boards, and after N1 participant, Mr. Khazaradze has raised his board at 17:40 pm, 182 000 000 USD equivalent in National Currency was recorded as the selling price of the represented privatized objct”. As a result, the Ltd “Lisi-2007” was declared as a winner of the auction.

On May 22, 2007 the Minister of Economic Development issued an order N1-1/770, which approved protocol N15 of the auction held on May 17, 2007,⁷⁵ by the Permanent Auction Commission. Specific liabilities were imposed over the Ltd “Lisi-2007” by both, the auction protocol and the order. In particular, the “Lisi-2007” was obliged to pay territory redemption fee within a year, more precisely, first part of the fee (50%) had to be paid within first 6 months and the second part (50%) during the last 6 months of the year. In addition to this, the “Lisi-2007” had to invest at least 25 million USD within 5 years for the construction and development of the tourist and resort infrastructure and environmentally friendly housing. Besides, a minimum of 4 million USD investments should be made in order to carry out social, entertainment, shopping, cultural and other constructions on the territory of the Lake.

On October 10, 2007 the Minister of Economic Development of Georgia issued N1-1/1546 order on the „Repeal of the paragraph 2 of the Economic Development Minister’s order N1-1/7770 of 22.05.07”.⁷⁶ The new order has repealed the results of the auction, of May 17, 2007. In particular, the paragraph of the order, according to which the Ltd “Lisi-2007” had won the auction, was declared invalid. It is noted in the order, that 2 650 000 USD equivalent in GEL, paid by “Lisi-2007” as a deposit, shall not be returned to the company. Internal memorandum of the Legal Department of the Ministry tells, that the Ltd “Lisi-2007” has failed to deliver final price to the relevant bank account, neither the company had managed to sign a sales agreement with the State.

On March 5, 2008 the Head of the Ltd “Property Development Holding” Irakli Kilauridze (who was also the Director of the Ltd “Lisi 2007” by the time when the latter won the auction on May 17, 2007) appealed to the Economic Development of Georgia and explained, that “Georgian Reconstruction and Development Company” has been working on the Lisi Lake Development Projects for years, which is caused by a reason, that 355 ha of land adjacent to Lisi Lake is free from constructions, the environment is not developed and one of the most important areas of the Capital remains unused. The absence of the ownership interest may probably have caused

⁷³ An ordinanc of the Minister of Economic Development of April 16, 2007 N1-1/605 on the “Privatization through the Auction (with conditions).

⁷⁴ A report N 15 of the Permanent Auction Commission of May 17, 2007, approved by the ordinance N1-1/770 of the Ministry of Economic Development of May 22, 2007.

⁷⁵ The order N1-1/770 of the Economic Development Minister of May 22, 2007 on the “Approval of the N 15 protocol of the Permanent Auction Commission” of 17.05.07.

⁷⁶The Economic Development Minister’s order N1-1/1546 of October 10, 2007 on the „Repeal of paragraph 2 of Economic Development Minister’s order N1-1/7770 of 22.05.07”.

such an inaction“. It is stated in the letter, that the company is intending to carry out housing, social, sport, shopping and entertainment construction on the 355 ha of the land adjacent to Lisi Lake. In the beginning, new residential area with the relevant infrastructure will be arranged on 110 ha of the territory. An investment of 20 million USD would be made by the company to ensure this goal within 4 years period. The Director of the Company requested from the Ministry of Economic Development to mediate to the President of Georgia about transferring 110 ha Lisi Lake adjacent land to the “Property Development Holding” legal ownership in the form of the direct disposal.⁷⁷ . The letter was also requesting the Ministry to conclude an option agreement with the company over another 245 ha Lisi Lake adjacent land.

An ordinance N111 of the Government of Georgia of March 12, 2008 approved the draft of the Presidential decree on the “State-owned Property Privatized to the Ltd “Property Development Holding” through direct sale”.⁷⁸ The same day, the draft decree was sent to the Administration of the President of Georgia for further consideration.⁷⁹

Based on the Presidential decree N181 of March 12, 2008, 60 000 sq.m State owned non-agricultural land adjacent to the right side of the road to the Village Lisi and 1 041 798 sq.m of the non-agricultural land nearby Lisi Lake territory, was transferred to the “Property Development Holding” through direct sale, for 45 000 000 USD equivalent in GEL. According to the decree, the Ltd “Property Development Holding” was obliged to pay privatization fee in installments. The first part had to be paid (25 000 000 USD equivalent in GEL) within 7 days from signing the agreement and the second part – (20 000 000 USD equivalent in GEL) within 30 calendar days from signing the agreement. In addition to this, at least another 20 000 000 USD investment had to be made during the first 4 years within the territory, transferred to the company and an investment of no less than 10 000 000 USD, should have been made within 2 years period, in order to provide multi-purpose development of the land.

On March 18, 2008 the Minister of Economic Development of Georgia issued an order N1-1/330 on the “State-owned Property Privatization to the Ltd “Property Development Holding” through Direct sale”. On March 19, the next day after adoption of this order, a sales agreement between the State and the Ltd “Property Development Holding” was concluded.⁸⁰ It should be also noted, that the Ministry has expressed its written consent over the option agreement between the Ltd “Property Development Holding” and the Ltd “Mekhanomontage”, which was actually signed on March 19. Cooperation between the State and the Ltd “Property Development Holding” has continued: On January 23, 2009 the Director of the “Property Development”, Antony James Philipson appealed to the Ministry of Economic Development of Georgia and informed the State about his intention to use the property, transferred to the company by the State in favor of the Marjanishvili street branch office of the “TBC Bank”, “GRDC 3 BV”, Mamuka Khazaradze, Badri Jafaridze and Bob Meyer, as a guarantee for the repayment of the loans given to the “Property Development Holding” from them. Mamuka Khazaradze, Bob Meyer and Badri Jafaridze were business partners each of them owning equal

⁷⁷ An official letter N01/3/05 of the Director General of the Ltd “Property Development Holding” Irakli Kilauridze of March 5 2008 addressed to the Minister of Economic Development of Georgia Eka Sharashidze. (registration N559/9-8.

⁷⁸ An ordinance N111 of the Government of Georgia of March 12, 2008 on the “ State-owned Property Privatized to the Ltd “Property Development Holding” through direct sale” of March 12, 2008.

⁷⁹ A letter N2/50 of the Head of the Government Administration to the Administration of the President of Georgia.

⁸⁰ The Economic Development Minister’s order N1-1/330 of March 18, 2008 on the “State-owned Property Privatized to the Ltd “Property Development Holding” through Direct Sale”.

33.33000000% of the company “Lisi Lake Development”. On March 10, 2008 5 million USD was given to the Ltd “Property Development Holding” by Marjanishvili street branch of the JCS “TBC Bank” in the form of a bank guarantee and April 16, 2008 was defined as a term of the guarantee.

On May 17, 2010 Zezva Tsiskarishvili, the Director of the “Property Development Holding” appealed to the Ministry of Economic Development of Georgia with the request to extend the terms of fulfilment of the liabilities until May 31, 2016, as long as he was unable to fulfil the specific obligation envisaged by the agreement, according to which the company was obliged to make at least 20 000 000 USD investment on the land during the first 4 years of the agreement.⁸¹

On May 21, 2010 the President of Georgia issued a decree N412, according to which the Presidential decree N181 of March 12, 2008 was amended and the term for the fulfilment of the obligations (making relevant investments) taken by the company, was extended until May 31, 2016. It should be also noted, that initial sales agreement envisaged sanctions against the party, who would fail to fulfil its obligation, however such sanctions have never been enforced against the Ltd “Property Development Holding”.⁸²

On May 21, 2010 the President of Georgia issued N415 decree on the “State-owned Property Privatized to the Ltd “Lisi Lake Development” through Direct sale”.⁸³ According to the decree, the State-owned buildings in Tbilisi, near Lisi Lake Territory, located on the right side of the road to the village Lisi, together with 104931 sq.m non-agricultural land (cadastral code 01.14.17.001.013) attached to them was transferred to the Ltd “Lisi Lake Development” ownership through direct sales for 2 000 000 USD equivalent in GEL, as well as the buildings located on the right side of the Lisi Village road with 293895 sq. m non-agricultural land (cadastral code 01.14.16.011.001) attached to them together with the existing reservoir. Mamuka Khazaradze (33.33000000%), Badri Jafaridze (33.33000000%) and Bob Meyer (33.34000000%) are the partners of the company mentioned above.

On May 21, 2010, the President of Georgia has issued another decree N416.⁸⁴ According to the decree, 1051138 sq. m State-owned non-agricultural land (cadastral code 01.14.17.001.010) located in Tbilisi, on the right side of the road to the village Lisi, another 248804 sq. m non-agricultural land (cadastral code 01.14.17.001.009) and the buildings, located in Tbilisi, on the right side of the road to the village Lisi, together with 737781 sq. m non-agricultural land attached to them, was transferred to the Ltd “Lisi Lake Development” in the form of direct sale for 9 466 133 USD equivalent in GEL. Therefore, overall 737781 sq. m of the State-owned non-agricultural land adjacent to Lisi Lake had been transferred into the company’s ownership.

The organization got acquainted with three different Presidential decrees, issued by the President during 2011 and 2012, which have been amended by the Presidential decree N416 of May 21, 2010. According to the amendments, actually the same acreage of the land, namely 2 037 723 sq. m together with the buildings located

⁸¹ A letter of the Ltd “Property Development Holding” N1-05/10 Zaza Tsiskarishvili to the Ministry of Economic Development of Georgia back-dated to May 17, 2010.

⁸² The Presidential decree N412 of May 21, 2010 amending the Presidential decree N181 of March 12, 2008 on the “State-owned Property Privatized to the Ltd “Property Development Holding” through Direct sale”.

⁸³ The Presidential decree N415 of May 21, 2010 on the “State-owned Property Privatized to the Ltd “Lisi Lake Development” through Direct Sale”.

⁸⁴ The Presidential decree N416 of May 21, 2010 on the “State-owned Property Privatized to the Ltd “Lisi Lake Development” through Direct Sale”.

on this land, with now different cadastral data, (cadastral code 01.14.17.001.019; 01.14.17.001.021; 01.14.17.001.018; 01.14.001.014.017) was transferred to the Ltd “Lisi Lake Development” for 9 466 133 USD. 3 years have been defined as the term of privatization and within this period, the company was obliged to implement at least 20 million USD investment for the design and construction work on the transferred land. Some units of the real estate were transferred in the company’s ownership without conditions. Meaning, the company had freedom in selling, loading or otherwise disposing such units of lands without any restrictions or even prior notification of the Ministry of Economic Development of Georgia. In the end, based on the Presidential decrees, the land adjacent to Lisi Lake was privatized for 96 466 133 USD (40 million USD for future investments). This means that the State owned land and property was transferred to the company (Ltd “Lisi Lake Development”) founded by the same persons (Irakli Kilauridze and Mamuka Khazaradze), who had previously founded the Ltd “Lisi-2007” (for the price 110 million USD less).

On November 27, 2012, after relevant changes in the political Governance of the country, Ramaz Akhvlediani appealed to the Prosecutor’s Office of Georgia with a complaint requesting restoration of justice over his violated property rights.

In the course of the research, the organization got interested, whether the Ltd “Tbilisi Real Estate” fulfilled its obligation under the protocol of intentions concluded with Ramaz Akhvlediani. The Protocol envisaged foundation of the JSC “Lisi Lake” and Ramaz Akhvlediani would give up his 2/3 share (66,6835%) owned in the Ltd “Tourist-recreational Complex Lisi Lake” to the Ltd “Tbilisi Real Estate”. It was also provided by the protocol of intentions, that in case if Ramaz Akhvlediani fails to redeem 63,5 ha of the above mentioned land, due to objective reasons, the Ltd “Tbilisi Real Estate” would return 2/3 (66,6835%) of the “Tourist-recreational Complex” shares back to Ramaz Akhvlediani.

However, the research has outlined the following: despite the fact, that Ramaz Akhvlediani was not able to contribute to the JSC “Lisi Lake” charter capital the land determined by the protocol of intentions, the Ltd “Tbilisi Real Estate” did not in turn comply with its obligation to return the 2/3 of shares of the LTD “Tourist-recreational Complex Lisi Lake” to Ramaz Akhvlediani.

On February 13, 2015 Ramaz Akhvlediani filed a lawsuit in Tbilisi City Hall against the Ltd “Tbilisi Real Estate” and Mamuka Khazaradze, as the 3rd person of the case and demanded to recognize his rights on the share within the Ltd. In addition to this, he had demanded to seize the 66.6835% of the Ltd “Tourist-recreational Complex Lisi Lake” registered on the name of the Ltd “Tbilisi Real Estate”. On March, 2015, the respondent called the plaintiff’s demand to be unjustified and unsustainable, due to the expiration of the statutorily terms for filing the lawsuit.

On February 16, 2015, in accordance with Tbilisi City Court ruling,⁸⁵ Ramaz Akhvlediani’s request on the seizure of the “Tourist-recreational Complex Lisi Lake” share, (cadastral code 204893106) was satisfied and relevantly, the share registered on the name of the Ltd “Tbilisi Real Estate” was seized. The legal dispute in the court is currently in progress.

In addition to this, on November 12, 2015, Ramaz Akhvlediani appealed to the Administrative Cases Chamber of Tbilisi City Court against the Administration of the President of Georgia and demanded to declare part of the

⁸⁵ Tbilisi City Court ruling (by Judge Besik Sisvadze) N2/2442-15 of February 16, 2015 (330210115724140) on the interim measures.

Presidential Ordinance N713 of November 10, 2006, void. In particular, to void the part of the ordinance, where Ramaz Akhvlediani was deprived of the right of getting 63,5 ha land through direct disposal.

Based on the Administrative Cases Chamber of Tbilisi City Hall ruling of November 17, 2017, passed by the judge Diana Pharkosadze, Ramaz' Akhvlediani's above mentioned complaint passed through the stage of admissibility and was adopted for consideration.⁸⁶ As a result, a preparatory meeting over the case will be held on January 18, 2016 in Tbilisi City Court.

The organization would note that the start of the legal dispute over Ramaz Akhvlediani's case within the System of Common Courts of Georgia is a result of the huge effort and dedicated work, conducted by his legal representatives in this case. The advocates – Mzevinar Ansiani and Giorgi Naskhidashvili are currently representing legal interests of Ramaz Akhvlediani to the court.

By December 15, 2015, criminal procedures over the case in the Prosecutor's Office of Georgia is in progress. The case is investigated by the Department to Investigate Crimes Committed in the Course of Legal Proceeding.

⁸⁶ Tbilisi City Court Ruling of November 17, 2015 by the judge Diana Farkosadze on the court case №3/8755-15 on the admissibility of the complaint.

3. Factul Analysis of the case

On July 17, 2015, the organization “Young Barristers” appealed to the Administration of the President of Georgia with the request to respond to the following issues:

1. Please, provide information about the basis of the Presidential decree N 713 of November 10, 2006.
2. Whether or not all the factual circumstances, substantially important for the issuance of the decree, have been relevantly researched, so that it would confirm, that interested party had failed to fulfil its obligations determined by an administrative act.
3. What are factual evidences, that prove, that the interested party had really failed to fulfil its obligations determined by an administrative act? (Please, provide written evidences, if any).
4. Was the JSC “Lisi Lake” engaged in the administrative proceedings before the issuance of the decree N713 of November 10, 2006. Could you please specify the company’s engagement if there has been any?
5. Whether you were aware of the position of the JSC “Lisi Lake” with respect to the Presidential decree N713 of November 10, 2006 or not?
6. Do you think, that Mr. Akhvlediani or the JSC “Lisi Lake” suffered a damage as a result of the Presidential decree N713 of November 10, 2006?

A letter of July 31, 2015 of the Administration of the President of Georgia N7780, informed the NGO “Young Barristers” and Ramaz Akhvlediani, that the letter requesting public information (submission of relevant documentations) related to the issuance of the Presidential decree N713 of November 10, 2006 repealing Presidential decree N382 of July 14, 2006 on the “Direct Disposal of the Land Adjacent to Lisi Lake”. In the letter, personally sent to Ramaz Akhvledniani, it is also specified: “Taking into consideration the fact, that your written statement of November 4, 2004 to the State Agencies is one of the legal backgrounds for the issuance of the Presidential decree mentioned above, please inform us about your position concerning your personal data disclosure in compliance with the article 44 of the General Administrative Code of Georgia and article 5 of the Law of Georgia on “Personal Data Protection“.⁸⁷ On August 7, 2015 Ramaz Akhvlediani appealed to the Administration of the President of Georgia with an official letter confirming that he was not against his personal data issuance to the NGO “Young Barristers”.⁸⁸

By August 7, 2015 the Administration of the President of Georgia has submitted certified copies of the requested documents, concerning to the Presidential decree N713 of November 10, 2006 repealing Presidential decree N382 of July 14, 2006 on the “Direct Disposal of the Land Adjacent to Lisi Lake”.⁸⁹ In particular, certified copies of the Presidential decrees mentioned above, N17621 letter of Tbilisi City Hall of November 9, 2006 to the President of Georgia, N713 Presidential order, draft order and Ramaz Akhvlediani’s written statement to Tbilisi City Hall and the Government of Georgia of November 8, 2006 were delivered to the organization.

⁸⁷ A Letter N7780 of Ekaterine Chitashvili, a person responsible for the access to the public information and proactive publications in the Administration of the President of Georgia, back-dated to July 31, 2015.

⁸⁸ Citizen Ramaz Akhvlediani’s letter to the Administration of the President of Georgia of August 8, 2015.

⁸⁹ A letter N8041 of Ekaterine Chitashvili, a person responsible for the access to the public information and proactive publication in the Administration of the President of Georgia, back-dated to August 7, 2015. .

On September 23, 2015 Young Barristers appealed to the Administration of the President of Georgia again.⁹⁰ This time, the organization asked to provide specific administrative acts, which were not sufficiently provided on the official web page of the LEPL Legislative Herald of Georgia. Following questions have been asked to the Administration:

1. What was the legal basis for the issuance of the Presidential decree N181, according to which Lisi Lake adjacent lands were transferred to the Ltd “Property Development Holding” in the form of direct sale;
2. If the lands, transferred to the Ltd “Property Development Holding” in compliance with the Presidential decree N181, included lands initially transferred to Ramaz Akhvlediani and the JSC “Lisi Lake” in compliance with the Presidential decree N382 of July 14, 2006?
3. Please, provide the Presidential decree N181;
4. Please, provide the Presidential decree N412 of May 21, 2010s;
5. Please, provide the Presidential decree N415 of May 21, 2010;
6. Please, provide the Presidential decree N416 of May 21, 2010.

By October 1, 2015 the Administration of the President of Georgia has provided all requested information.⁹¹

On July 17, 2015 Young Barristers appealed to the operating management of the JSC „Lisi Lake” and asked for the following information:⁹²

1. Which of the conditions, set by the Presidential decree N382 of July 14, 2006 have already been met by the JSC “Lisi Lake” by November 2006?
2. If the JSC “Lisi Lake” was reasonably capable to fulfil all the conditions within the terms determined by the Presidential decree N382 of July 14, 2006?
3. If the JSC “Lisi Lake” had been engaged in the administrative proceedings prior to the issuance of the Presidential decree N713 of November 10, 2006? If so, then namely, in what was such engagement expressed?
4. If the JSC “Lisi Lake” had informed either Tbilisi City Hall or Mtskheta Municipal Government about his failure of fulfilling obligations determined by the decree?
5. What was the position of the JSC “Lisi Lake” concerning the issuance of the N713 Presidential decree of November 10, 2006?
6. Do you think that legal interests of Ramaz Akhvlediani and the JSC “Lisi Lake” has been damaged as a result of the Presidential decree N713 of November 10, 2006?
7. After issuance of the Presidential decree N713 of November 10, 2006, what, if any, measures were taken by the JSC “Lisi Lake” concerning this decree?

The NGO Young Barristers has not received any respond from the company GRDC at all. The organization checked, if an official correspondence was actually delivered to the company. In accordance with the “Georgian

⁹⁰ An appeal N392 of N (N) LP the “Young Barristers” to David Patariaia, the Head of the Administration of the President back-dated to September 23, 2015.

⁹¹ A letter N9760 of Ekaterine Chitashvili, a person responsible for the access to the public information and proactive publications in the Administration of the President of Georgia, backdated to October 1, 2015.

⁹² An appeal N311 of the Georgian NGO “Young Barristers” to the “Lisi Lake” Management, back-dated to July 17, 2015.

Post” letter N156/2-4579 of October 20, 2015,⁹³ the above-mentioned correspondence was handed to Lali Tsiqoridze, the representative of the GRDC on July 21.

On July 29, 2015 the organization appealed to the Municipal Government of Mtskheta⁹⁴ requesting following information:

1. What were exact obligations to be implemented by Mtskheta Municipal Government with compliance of the Presidential decree N382?
2. Which of those obligations, mentioned above, had already been implemented by Mtskheta Minicipal Government and which had not?
3. What are the reasons for non-compliance with the decree on behalf of Mtskheta Municipal Government?
4. Whether the Land Disposal Agreement had been prepared with an involvement of Mtskheta Municipal Government, as provided by the Presidential decree N382 or not?
5. Whether an agreement about the Disposal of the Land was concluded as provided by the Presidential decree N382 or not? If not, than please, provide relevant reasons.
6. If the representative of the JSC “Lisi Lake” had submitted any written statement in the name of Mtskheta Municipal Government concerning the fulfilment of the provisions, determined by the Presidential decree N382?

We can read from the response of August 10, 2005 (N5474) submitted to the organization by Mtskheta Municipality, that: “In compliance with N28 ordinance of the Government of Georgia of February 28, 2006 on the “Approval of the Land Disposal” and N152 ordinance of the Government of Georgia of April 1, 2006 on the “Exclusion of the Land from the State Forest Fund for the Implementation of the “Lisi Development Project”” and on the basis of the relevant documentations represented to the Municipality by the JSC “Lisi Lake”, on June 2, 2006, the Municipal Government of Mtskheta has adopted N257 ordinance on the “Transfer of the Lands from 2nd, 3rd, 4th quarters of the State-owned Forest Lands of Mtskheta District Forestry of Lisi Area and also 267 ha from 24th quarter of Didgori of the Institute of Mountain Forestry of Georgian Academy of Sciences for the development of the JSC „Lisi Lake”. According to the 1st paragraph of the ordinance, mentioned above, protocol N4 of the Regional Land Management Commission of June 1, 2006 was approved. The main topic of the above-mentioned protocol was draft project of the Lisi Development Project. In compliance with the 2nd paragraph of the same ordinance, the president of Georgia was requested to make relevant decision about the direct disposal of 267 ha of land. As you are already aware, on July 14, 2006 the President of Georgia issued N382 decree on the “Direct Disposal of the Lands adjacent to Lisi Lake”, which was repealed by the Presidential decree N713 of October 11, 2006. We would also consider it relevant to note, that other documentations, concerning the activities implemented by Mtskheta Municipality Government in connection with the N382 Presidential decree, can’t be detected”.⁹⁵

⁹³ The Ltd “Georgian Post” letter N15/6/2-4579 of October 20, 2015 on the confirmation of the receive of the correspondence.

⁹⁴ An appeal N327 of the Georgian NGO “Young Barristers” to Zurab Abesadze, the Governor of Mtskheta Municipality, back-dated to July 29, 2015.

⁹⁵ The letter N5474 of Zurab Abesadze, the Mtskheta Municipality Governor, back-dated to August 10, 2015.

On October 15, 2015 the organization appealed to the Mtskheta Municipality again, requesting certain additional clarifications⁹⁶. Namely, the organization asked to specify, which was the real ground for the repeal of the Presidential decree N382 of July 14, 2006 – Presidential decree of October 11, 2006 or Presidential decree of November 10, 2006?⁹⁷ In the response N7265 of Mtskheta Municipality it was specified, that N382 Presidential decree was actually repealed by N713 Presidential decree of November 10, 2006. A certified copy of the N713 decree was also submitted to the organization.

On July 29, 2015 the organization appealed to Tbilisi City Hall ⁹⁸ requesting responses to the following issues:

1. What are the exact obligations to be implemented by Tbilisi City Hall on the ground of N382 Presidential decree?
2. Which of the obligations under the Presidential decree N382 have already been fulfilled on behalf of Tbilisi City Hall and which haven't?
3. Due to what reasons was Tbilisi City Hall unable to comply with the requirements envisaged by Presidential decree N382?
4. Whether or not the Land Disposal Agreement, determined by the Presidential decree N382, was prepared with an engagement of Tbilisi City Hall?
5. Whether or not an agreement on the Land Disposal had been concluded as it was determined by the the Presidential decree N382? If not, than Due to what reason?

According to the letter N3095440 of Tbilisi City Hall of August 5, 2015, the request of the organization mentioned above was sent to the LEPL „Tbilisi City Hall Property Management Agency” as it is determined by article 80 of the General Administrative Code of Georgia.⁹⁹

On July 30, 2015 the organization appealed to the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia with the following questions:¹⁰⁰

1. Please provide information about the numbers of the special license holders for water use for resort or sport purposes. (Without water abstraction).
2. The Law of Georgia on “Licenses and Permits” no longer considers issuance of the special licenses for water use either for sport or resort purposes. In accordance with the current legislation, what are the regulations towards those, who have already received such license, terms of which has not yet been expired?
3. Whether or not the licenses for water use, given to the entities, terms of which has not yet expired, remains legally valid after the amendment to the law, repealing issuance of special licenses for water use either for resort or sport purposes was made. If not, than due to what reason?
4. Whether the State carries out relevant Supervision over the license holders, who have already received special licenses for water use the terms of which has not yet been expired, in order to control if the conditions determined by the license are met?

⁹⁶ An appeal N413 of the Georgian NGO “Young Barristers” of October 15, 2015 to Zurab Abesadze, the Mtskheta Municipality Governor.

⁹⁷ The letter N7265 of Nino Chinashvili, a person responsible for the access to the public information in the Minicipal Government of Mtskheta, back-dated to October 21, 2015.

⁹⁸ An appeal N328 of the Georgian NGO “Young Barrister” of July 29, 2015 to David Narmania, the Tbilisi Mayor.

⁹⁹ The letter N3095440 of Nino Megvinishvili, the leading Specialist in the Department to Support Public information Access and Effective Public Administration of Tbilisi City Hall, back-dated to August 5, 2015..

¹⁰⁰ An appeal N329 of the NGO “Young Barristers” to Gigla Agulashvili, the Minister of Environment and Natural Resources Protection of Georgia, back-dated to July 30, 2015.

5. Please, provide information about the preventive mechanisms determined by law, (if any), in case if the licence holder fails to observe all the terms and conditions determined by license?
6. Does the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia cooperate with those, who had received special license for water use for resort or sport purposes, terms of which has not yet expired?
7. What should a person, holding such a license, do in case if he/she wants to cancel the license before its expiration date?
8. Please, provide information about the Entity, responsible for the rational use of Lisi Lake water, reservation and improvement of its value, as well as its restoration for the situation of July 30, 2015.

A letter N5805 of August 17, 2015 of the Ministry of Environment and Natural Resources Protection says, that “the LEPL National Environmental Agency” acts within the frameworks of the order N27 of May 10, 2013 of the Minister of Environment and Natural Resources Protection of Georgia and it is responsible for giving relevant licenses for the use of natural resources (except for oil and gas) including licenses for extracting underground water, issued through auction, as it is determined by law. Accordingly, the Agency doesn’t have any information about special license holders for water use for sport and resort purposes. As for the rational use of Lisi water and maintenance of its value, it is beyond the competence of the National Environmental Agency. Division of Water Resources Management of the Department of Integrated Environmental Management of the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia determines and coordinates priority directions of water protection activities, sets technical regulations for the water abstraction so that it maintained water supply balance, complex usage of water and general schemes for protection. (Nowadays there is no such scheme agreed with the State Division mentioned above with regard to Lisi Lake water obstruction). In addition to this, the Environmental Supervision Department reveals facts of water use violations (e.g. facts of water pollution) and ensures relevant reactions. We consider it relevant to note, that each year, during the swimming season, once per month, the Department of Pollution Monitoring of the National Environmental Agency carries chemical and microbiological analysis of Lisi Lake (except for disease-causing indicator)“.¹⁰¹

On August 11, 2015 the organization appealed to the National Agency of State Property and asked for the response to the following issues:¹⁰²

1. Why the Ministry of State Property Management has not issued relevant certificate of ownership for Ramaz Akhvlediani, notwithstanding the fact, that the latter had fulfilled all the requirements determined by the lease agreement of April 13, 1999 concluded between the Ministry of State Property Management and Ramaz Akhvlediani?

A Response letter N14/50233 of the National Agency of State Property of august 19, 2015 says: “Information requested by the correspondence mentioned above is not available in the National Agency of State Property”.¹⁰³

On September 17, 2015 the organization appealed to the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia, requesting relevant responses to the following issues:¹⁰⁴

¹⁰¹ The letter N5805 of Ekaterine Bendeliani, the Head of the Service of Public Relations of the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia, back-dated to August 17, 2015.

¹⁰² An appeal N343 of the NGO “Young Barristers” to Lali Tchelidze, the Head of the Correspondance Management Office of the LEPL National Agency of State Property back-dated to August 11, 2015.

¹⁰³ The letter N14/50233 of Lali Tchelidze, a person responsible for the Public Information Access in the National Agency of State Property, back dated to August 19, 2015.

According to the relevant order of the Minister of Economic Development of Georgia of January 31, 2007 on the “Approval of the Additional Lists of Privatized objects”, the buildings adjacent to Lisi Lake territory together with the land attached to them have been added to the list of privatized objects. On the basis of the order mentioned above:

- Precisely which and how many sq. m of land has been reflected in the list of privatized objects? Please provide the background of the decision.
- If the new list of privatized object included those lands, that had previously been transferred to Ramaz Akhvlediani and the JSC “Lisi Lake” on the basis of the Presidential decree N382 of July 14, 2006?
- Please, provide the above mentioned order of January 31, 2007 of the Minister of Economic Development.
- As you know, on May 2007 an auction was held and the Ltd “Lisi -2007” was announced as a winner of the auction. After this, on May 17, 2007 the Minister of Economic Development of Georgia issued an order confirming N15 protocol of the Permanent Auction Commission.
- Did the Ltd “Lisi-2007” implement its duties determined by the above mentioned protocol? (If not, please provide information about sanctions (if any) imposed upon the company due to non-compliance with the protocol requirements).
- Please, provide Economic Development Minister’s order of May 22, 2007 on the “Approval of the protocol N15 of the Permanent Auction Commission” of 01.03.07.

On October 10, 2007 the Minister of Economic Development of Georgia issued an order repealing certain part of the order of the Minister of Economic Development of Georgia of May 22, 2007.

- What was the reason (ground) for the issuance of the above mentioned order?
- Please, provide certified copy of the order of the Minister of Economic Development of Georgia, back-dated to October 10, 2007.
- What was the reason and the background for the issuance of the order N1-1/330 of March 18, 2008 of the Minister of Economic Development?
- Please provide certified copy of the above mentioned order N1-1/330.

By October 1, 2015, the LELP National Agency of State Property has fully provided all the information requested by the organization.¹⁰⁵

On August 11, 2015 the organization appealed to Mamuka Khazaradze, Mr. Akhvlediani’s business partner and the Chairman of the Supervisory board of the JSC “TBC Bank”, with a written statement, saying, that “since the case is of the high public interest and you were Mr. Akhvlediani’s business partner in the number of issues, it is

¹⁰⁴ An appeal N388 of the NGO “Young Barristers” to Pavle Okujava, the Head of the Coordination Service of the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia, back-dated to September 17, 2015.

¹⁰⁵ The letter #14/58080 of Lali Tchelidze, a person responsible for the access to the public information in the National Agency of State Property back-dated to October 1, 2015.

important for the aim of impartiality of the research, to deliver to the public society your positions and opinions regarding the case. Due to this reason, we request to provide relevant responses and evaluations to the issues bellow, in a timely manner”:¹⁰⁶

1. The Presidential decree N713 of November 10, 2006 repealed the Presidential decree N382 of July 14, 2006 according to which 267 ha State-owned non-agricultural land in the Mtskheta Municipality, adjacent to Lisi Lake was transferred into the JSC “Lisi Lake” ownership through direct disposal. You were one of the founders of the company “Lisi Lake”. According to your sources of information, what was the reason and ground for the issuance of the Presidential decree N713?
2. If you personally or the JSC “Lisi Lake” were engaged in the administrative proceedings prior to the issuance of the Presidential decree N713, as an interested party? If so, than in what was your engagement expressed?
3. How do you, Ramaz Akhvlediani’s business partner, think ,was the issuance of the Presidential decree N713 of November 10, 2006 by Mikheil Saakashvili legal or not?
4. Do you think that the issuaence of the Presidential Decree N 713 of November 10, 2006 has affected legal interests of the JSC “Lisi Lake” or your partner Ramaz Akhvlediani?
5. Which of the obligations, determined by the Presidential decree N382 of July 14, 2006 on the “Direct Disposal of the Land Adjacent to Lisi Lake”, had been already fulfilled by the JSC “Lisi Lake” by November 2006?
6. Whether the JSC “Lisi Lake” was capable of meeting all the requirements within the terms determined by July 14, 2006 Presidential decree or not?
7. Has the representative of JSC “Lisi Lake” ever appealed to either Tbilisi City Hall or Mtskheta Municipality about the fact, that the JSC “Lisi Lake” was unable to fulfil its obligations.
8. If the JSC “Lisi Lake” has written any appeal to the Municipal Government of Mtskheta, concerning compliance or non-compliance with the Presidential decree N382 or regarding the land transfer? (Please, provide the letter in case if such exists).
9. Has the JSC “Lisi Lake” ever demanded compensation from the responsible agencies due to the reason, that N713 Presidential decree of November 10, 2006 has affected the company’s legal interests?
10. The JCS “Lisi Lake”, together with other companies participated in the auction held on May 17. The Ltd “Lisi-2007” became the winner of the auction. Irakli Kilauride was the Director of the “Lisi-2007” and you were an authorized representative of the company. After the auction, the Minister of Economic Development of Georgia issued new order of October 10, 2007 which abolished the part of the order of May 22, 2007 according to which the company was rejected to get 2 650 000 USD, paid in the form of deposit, back. To your opinion, what was the reason of issuance of the new order of November 10, 2007?
11. Was the Ltd “Lisi-2007” sanctioned after May 17, 2007 auction for the failure to comply with the conditions, determined by the Permanent Auction Commission?
12. Did you, as Ramaz Akhvlediani’s business partner, have any information about an abuse of power on behalf of the State Agency (Financial Police), demanding from Ramaz Akhvlediani to give up his property rights?
13. What do you think about Ramaz Akhvlediani’s action, when he voluntarily gave up his property into the State ownership based on his written statement of November 4, 2006?
14. Do you think that Ramaz Akhvledianis property was illegally confiscated by the State Government?

¹⁰⁶ An appeal #344 of the NGO “Young Barrister” Mamuka Khazaradze, the Chairman of the Supervisory Board of the JSC „TBC Bank” back-dated to August 11, 2015.

15. What do you think about the concept of restoration justice, proposed by the new Governmental policy after the elections of October, 2012 ?

Mamuka Khazaradze has not responded to the organization so far. (By November 20, 2015). The Young Barristers got interested if an official correspondence was delivered to the recipient. According to the “Georgian Post” letter N156/2-4579 of October 20, 2015, ¹⁰⁷ the letter sent to Mamuka Khazaradze was delivered and handed to Tamar Sinauridze, the TBC Bank Office Manager on July 21.

¹⁰⁷ A letter #15/6/2-4579 of the Ltd “Georgian Post” of October 20, 2015 confirming receive of the correspondence.

4. Conclusion

Thorough analysis of the legal and factual evidences of Ramaz Akhvlediani's Case, makes it obvious, that an influence of the politics over jurisdiction, characteristic to the State governance during 2004-2012, includes signs of the systemic crime. Factual evidences, existing in the case and materials researched by the organization clarifies, that the State and the high ranking political officials and their friends have planned and enforced criminal actions in the name of the State interest, as a result of which Ramaz Akhvlediani lost his legal property, the business, became a victim of the State violence, dignity and honor degrading treatment on behalf of the State authorities and finally his professional reputation was questioned. Due to the illegal decisions and secret deals, he became unwelcomed by the State Government, having no opportunity to speak out loudly about the fact of giving up his property, abuse of power on behalf of the State and the reasons, causing such unfriendly attitude towards him because of the threat of "possible" physical and moral damage either of him or his beloved people. Political changes of October 1, 2012 made it possible for Ramaz Akhvlediani to launch legal dispute over the issue of his property confiscation through appealing to the court and Prosecutor's Office of Georgia. It was only after the above-mentioned political changes in the Government, that through this research, the public society has opportunity to get aware of the opinions and evaluations expressed by independent law specialists over Ramaz Akhvlediani's case. Accordingly, the research includes legal and factual evidences concerning the case. Case materials also reveals that Ramaz Akhvlediani's case is not the only case, resulted from the abuse of power on behalf of the Government during 2004-2012. According to the public information, provided by the National Agency of State Property, (N14/51832 letter of December 31, 2014), 5634 property units, including real estate, shares, stocks, cars and other properties had been given up by the legal owners in favor of the State ownership during 2004-2014 through gift agreements, abandonments and other legal means without any charge. UN Human Rights Commission report of July 23, 2014 emphasized UN recommendation to the Executive and Legislative powers of the country for the establishment of the effective mechanism to investigate facts of torture and other inhuman treatments committed during 2003-2012 and commitment of which had a systemic nature and represented a systemic crime. We can claim that Ramaz Akhvlediani's case according to its nature is a result of systemic crime, leaving no chances for the protection of his property rights and legal interests. Only thing he could do in such a circumstance was to survive physically and even this was in return of his long-term silence and obedience.

The organization will only outline the most important issues from Ramaz Akhvlediani's case history, in order to emphasize an importance of the legality and justice with regard to him. Certain legal decisions made by the various State Agencies are resulted in certain illegal actions, implemented by the Government. The Administration of the President of Georgia during 2004-2013 and personally Mikheil Saakashvili with numerous legal acts (decrees) are mainly responsible for the intentional creation of artificially unfavorable environment for Ramaz Akhvlediani. The President has abused his power towards the citizen Ramaz Akhvlediani. Through his administrative acts, the President has restricted business development opportunities for Ramaz Akhvlediani, he gave unjustified privileges to certain businessman by creating especially profitable environment for them, exercised illegal force against Ramaz Akhvlediani's personal and business interests through State Security Service involvement, he had subordinated the property, confiscated from him, to the entities, which would bring much more personal benefit and political support for the President.

As we have already mentioned above, on April 13, 1999 a lease agreement between Ramaz Akhvlediani and the Property Management Ministry of Georgia was concluded. According to the agreement, the buildings, recorded

on the balance of the “Lisi Lake resort Complex of Tourism Department of Georgia, were transferred to Ramaz Akhvlediani. Within the frameworks of the agreement, Ramaz Akhvlediani was obliged to pay lease rent; he had the right to redemption as well. In case of such a redemption, leased property would be transferred into Ramaz Akhvlediani’s legal ownership. Ramaz Akhvlediani has duly fulfilled his obligations determined by the agreement, as a result of which, an act of comparison of October 4, 2004 was signed with the Ministry of Economic Development of Georgia. The act of comparison confirmed, that Ramaz Akhvlediani had duly complied with the requirements determined by the lease agreement, paid relevant redemption – 60416.43 thousand GEL and the lease fee – 13962.14 thousand GEL. Accordingly, the State was now obliged to transfer leased property into Ramaz Akhvlediani’s legal ownership, as it was envisaged by the terms of the lease agreement of April 13, 1999. Despite the fact, that the Property Management Ministry of Georgia was obliged to issue a property certificate for Ramaz Akhvlediani after the latter would fulfil all the requirements of the agreement, yet, the Ministry has not complied with the terms of the agreement and has not issued such document. During the research, the organization has appealed to the National Agency of State Property, legal successor of the LELP “Enterprise Management Agency” of that time. The organization was asking about the reasons, because of which the Agency had refused to issue property certificate for Ramaz Akhvlediani, in spite of the fact that the latter had fulfilled all the obligations under the lease agreement of April 13, 1999. According to the response N14/50233 of the LELP National Agency of State Property of August 19, 2015, information regarding the issue was not available within the Agency. Unfortunately, the Government does not have relevant explanations regarding the actions, implemented by the State against Ramaz Akhvlediani, even after so many years. We believe, that the only conclusion that could be made over the issue is, that the Governments actions against Ramaz Akhvlediani was illegal and unjustified, since there have been no reason rejecting Ramaz Akhvlediani’s right to the issuance of the property certificate.

We consider it relevant to note, that, in spite of the fact that the property certificate, confirming Ramaz Akhvlediani’s property rights on the buildings and constructions, located on the lands adjacent to Lisi Lake, has never been issued, still, there is an act of comparison of October 4, 2004 concluded with the Ministry of Economic Development of Georgia, which confirms and recognizes, that Ramaz Akhvlediani has complied with all the terms and requirements determined by the lease agreement, which means that the buildings, adjacent to Lisi lake was Ramaz Akhvlediani’s property. Since the businessman had redeemed Lisi Lake adjacent buildings and constructions envisaged within the frameworks of the lease agreement, he had right to redemption of 63.5 ha land, on which these constructions were located as well. Such a right is envisaged by the Law of Georgia on Recognition of Property Rights of the Parcels of Land Possessed (Used) by Natural Persons and Legal Entities under Private Law.” Research materials reveal that Ramaz Akhvlediani had begun relevant activities in order to exercise the right, granted to him by law – redeem Lisi Lake adjacent lands on which the buildings and constructions, already redeemed by him were located. However, before Ramaz Akhvlediani would have managed to exercise his right, envisaged by the law of Georgia mentioned above, the President of Georgia, Mikheil Saakashvili issued N382 decree of the President of July 14, 2006 on the “Direct Disposal of the Non-agricultural Land Adjacent to Lisi Lake”, without prior notification of Ramaz Akhvlediani. According to the decree, 63.5 ha non-agricultural land, adjacent to Lisi Lake was transferred to the ownership of the citizen Ramaz Akhvlediani through direct disposal and another 267 ha of non-agricultural land – to the JSC “Lisi Lake” through the same direct disposal. The case here is, that the President transferred to Ramaz Akhvlediani the land, the buildings located on which was already Ramaz Akhvlediani’s property in accordance with the law and in accordance with the same law, Mr Akhvlediani was already implementing relevant right to redemption.

We believe, that the Presidential decree N382 of July 14, 2006 was completely extra for the businessman, since Ramaz Akhvlediani was already, without the need of the Presidential decree, was entitled to redemption, based on the Law of Georgia on “Recognition of Property Rights of the Parcels of Land Possessed (Used) by Natural Persons and Legal Entities under Private Law”, as long as he had successfully complied with all the requirements determined by 1999 lease agreement and had redeemed buildings and constructions located on the lands adjacent to Lisi Lake. Therefore, there was no need for the issuance of the Presidential decree N382. Then why was it issued at all? There was no need to establish same terms for getting property, as already envisaged by the Georgian Law mentioned above. Accordingly, the only reason for the issuance of the decree could be the following – creating opportunity by the State authorities to start certain activities against the businessman more easily in order to reduce business development opportunities for him, since the profitable perspective resulted from Lisi Lake future development and exploitation, was too obvious to them. It should also be taken into consideration, that Ramaz Akhvlediani was not the businessman in very close friendly relationships with the Government, cooperation with him would solely be based upon the principles of honesty and partnership, he was eager to bring important economic benefit to the State and create local employment market. Since September 2006, unfriendly attitude from the State Government towards Ramaz Akhvlediani has finally resulted in the creation of the artificial obstacles for his business development. In the letter of the Ministry of Economic Development of Georgia of September 15, 2006, it is noted, that standard price for 632907 sq. m of land, adjacent to Lisi Lake falls within the 40th subzone and amounts 10 759 419 GEL, so Ramaz Akhvlediani was asked to pay this amount. As it turned out, the State Government wanted Ramaz Akhvlediani to pay much more money for the land, than it actually costed, according to the relevant normative price for the land in this exact area. The letter from the Urban Planning Service of Tbilisi City Hall of September 21, 2006, confirms this. The letter noted, that 63.5 ha Lisi Lake tourist-recreational Land, mentioned above, is located in the subzone 53 and accordingly, standard price for the State owned non-agricultural land in Tbilisi amounts 12 GEL per square meter. Ramaz Akhvlediani demanded from the Ministry of Economic Development of Georgia to in fact apply this price to the Lisi Lake land, as it is determined by the competent authorities, however the Ministry kept silence over the issue. The State Government understood that Ramaz Akhvlediani would protect his property rights very actively. Because of this, Ramaz Akhvlediani now faced informal summons and surveillances from the State Agencies. In October 2006, almost everything with regard to the Lisi Lake future development plan has changed. The state, through the pressure exercised by the State Security Agency, forced Ramaz Akhvlediani to give up his property rights in favor of the State Government. On November 4, 2006, the businessman was forced to write relevant written statement to Tbilisi City Hall and the Government of Georgia. When summoned to the Financial Police Department of that time, threatened by imprisonment, he was forced to give up his property rights and business interests in favor of the Government.

On the ground of his written statement, Ramaz Akhvlediani refused to get 63.5 ha Lisi Lake adjacent non-agricultural land into his legal ownership as it is provided by the Presidential decree, as well as the buildings already paid off (redeemed) from the Ministry of Economic Development of Georgia, located on that land. It should be noted, that on November 10, 2006, after 6 days from Ramaz Akhvlediani’s written statement about giving up his property in favor of the State ownership, the President Saakashvili passes N713 decree, depriving Ramaz Akhvlediani from the property, purchased by the businessman in 1999 and transferred to his ownership through the Presidential decree of 2006, issued by same Mikheil Saakashvili. Mr. Akhvlediani’s above mentioned written statement was registered in Tbilisi City Hall on November 8 – 4 days after signing it and the evidence, represented on the special briefing of the organization “Young Barristers”, is the first public demonstration on how the legal documents on giving up private property were usually prepared by the former Government. The

organization received this evidence from the Administration of the President through official procedures of requesting public information.

We urge that the President of Georgia issued N713 decree of November 10, 2006 with the violation of law. The decree N713 provides non-compliance with the obligations by an interested party, for the legal justification for the issuance of the decree. Meaning, it says, that an interested party – Ramaz Akhvlediani and the JSC “Lisi Lake” had failed to fulfil terms and conditions determined by the Presidential decree N382 of July 14, 2006. However, the fact was that Ramaz Akhvlediani and the JSC “Lisi Lake” had in fact already fulfilled their obligations for that time. The fact, that the decree had been issued by the time, when terms of fulfilment of the obligations by Ramaz Akhvlediani was not yet expired, is another evidence, which proves illegality of the decree. Based on the Presidential decree of July 14, 2006, Ramaz Akhvlediani and the JSC “Lisi Lake” were obliged to start relevant activities for the lake rehabilitation and cleaning. December 31, 2006 was defined as a deadline for the fulfilment of this exact obligation. The Presidential decree of November 10, 2006 claims, that an interested party had failed to fulfil its obligations by November 10, while the deadline for the fulfilment of this obligation was December 31, 2006. It is obvious, that accusation of the party for non-compliance with terms of agreement when such terms have not yet been expired is simply illegal. Moreover, case materials, researched by the organization, clarifies that even by November 10, the party already met most of the obligations determined by the Presidential decree N382. Namely, Lisi Lake rehabilitation process was already started, the companies, hired by the party for this purposes, were already cleaning the territory etc... In addition to this, it should also be taken into consideration, that the process of fulfilment of each and every obligation, determined by N382 decree, had to be started immediately after conclusion of the land disposal agreements. According to the Presidential decree, Tbilisi City Hall and Mtskheta Municipal Government were responsible for the preparation and conclusion of these agreements, however as it was researched by the organization, neither of them have met the obligation determined by the Presidential decree, meaning no land disposal agreements have ever been prepared by the local Governments mentioned above. When the organization officially appealed to Tbilisi City Hall and Mtskheta Municipality, requesting information about the conclusion of the land disposal agreements, about local governments responsibilities within the frameworks of the Presidential decree N382, as well as about the obligations already fulfilled by them and about those, fulfilment of which turned out to be failed on behalf of them and other relevant questions related to the issue, we just got a response, that such information is not available in the local self-governments. Therefore, neither Tbilisi City Hall, nor Mtskheta Municipal Government have information about their liabilities and about non-compliance with those liabilities, determined by the Presidential decree, which in our belief is one more evidence in favor of Ramaz Akhvlediani, telling about irresponsible attitudes of the local self-governments towards the case or their intention to hide those evidences in order to avoid further consideration of the issue. Apart from this, it also confirms, that no land disposal agreements has been concluded with Ramaz Akhvlediani. As long as in accordance with the Presidential decree mentioned above, the businessman was obliged to start implementation of his obligations immediately after the conclusion of these agreement, this means, that even the starting date for the fulfilment of the obligations had never defined. All the facts mentioned above proves, that the Presidential decree N713 of November 10, 2006 was illegal, since the party can't be accused of failing to fulfil the obligations, when the terms for the fulfilment of such obligations has not only not expired, but even not started yet.

The case materials, researched by the organization proves, that another basis for the voidance of the Presidential decree N713 is that it was issued without relevant and sufficient research of all the factual circumstances substantially important for the case and the administrative act was not issued on the basis of the evaluation of

those circumstance, which is an obligatory requirement determined by the General Administrative Code of Georgia. The Administration of the President of Georgia could not provide complete justification for the issuance of the Presidential decree N713 either. Even current Administration of the President could not response, whether all factual circumstances substantially important for the issuance of the decree been relevantly researched or not, or if the JSC "Lisi Lake" was engaged in the administrative proceedings before issuance of the decree N713 of November 10, 2006. The only response from the administration on the issues mentioned above were certified copies of the disputed decree N713 and Ramaz Akhvlediani's written statement of November 4, 2006, meaning that the only basis for the issuance of the Presidential decree N713 was the written statement of November 4, 2006 of Ramaz Akhvlediani himself, where the businessman noted, that due to some objective or subjective reasons, he was unable to fulfil his obligations. This written statement couldn't express real intentions of the businessman, since it was written under compulsion of the State Agency. It should also be noted, that another interested party, the JSC "Lisi Lake" was not also engaged in the administrative proceedings prior to the issuance of the decree. The company's engagement was obligatory, since fulfilment of the obligations, on the basis of which the Presidential decree N713 was issued, was its obligations as well. Accordingly, a statement of the authorized representatives of the JSC "Lisi Lake" concerning compliance or non-compliance of the company with the obligations, determined by the decree N382, should have been existed in the case as well. However, nowadays, there is no such statement or appeal made on behalf of the company. Therefore, an imperative norm of the article 96 of the General Administrative Code of Georgia, according to which "It is inadmissible to issue individual administrative act on the ground of the evidence, which is not duly researched as determined by law," has been violated. If the factual circumstances of the case were relevantly researched by the President before issuance of the decree N713 of November 10, 2006, it would be confirmed, that Ramaz Akhvlediani and the JSC "Lisi Lake" already met most of the conditions. According to the General Administrative Code of Georgia, the fact that the Presidential decree N713 contradicts the law and the rules of preparation and issuance of an administrative act is violated is a legal basis for its annulment.

We would also like to pay your attention to the fact, that taking into account illegality of the decree N713, it is very suspicious, that the company itself has never opposed the confiscation of the property from the JSC "Lisi Lake". The fact of the company's inaction with regard to the deprivation of 267 ha non-agricultural land adjacent to Lisi Lake, raises various questions. Accordingly, the JSC "Lisi Lake" is also affected party as a result of the decree, in spite of the fact that there has been no official statement made on behalf of the company regarding its inability to fulfil its obligations. Neither has the representative of the company, engaged in the administrative proceedings before the issuance of the Presidential N713, demanded either exploration of the factual circumstances of the property confiscation owned by them together with Ramaz Akhvlediani or any kind of compensation for it, since as we have already mentioned, the JSC "Lisi Lake" was also deprived from the property owned by the company. On July 17, 2015, for the aims of the research, the organization appealed to the JSC "Lisi Lake" current administration, requesting relevant information and their evaluation of the facts concerning property confiscation, resulted from the Presidential decree mentioned above. Namely, which of the terms had already been met by the company by November 2006, if the company was engaged in the administrative proceedings prior to the issuance of the Presidential decree N713 as an interested party, if the company had ever informed either Tbilisi City Hall or Mtsketa Municipality, that it was incapable to fulfil its obligations, what was the position of the company with regard to the decree N713 and others; however, the company has never responded to the organization. During the research, the organization also got interested in Mamuka Khazaradze's, Ramaz Akhvlediani's former business partner's, opinion over the Presidential decree N713, but Mamuka Khazaradze has never reacted on the organization's request either. He had left important questions

asked by the organization, unanswered. Namely, whether Mamuka Khazaradze was aware of the illegal force, exercised by the Financial Police against his business partner in order to make Mr. Akhvlediani give up his property and business interests and if Ramaz akhvlediani believed, that the property deprived from Ramaz Akhvlediani's legal ownership represented an illegal act of the property confiscation. The joint silence on behalf of Mamuka Khazaradze and the current administration of the JSC "Lisi Lake" even strengthens the suspect about the secret deals with the State Government against Ramaz Akhvlediani's interests. Moreover, the Government was lobbying Mamuka Khazaradze's business interests, since today, most part of the Lisi Lake adjacent land, confiscated from Ramaz Akhvlediani is transferred to the company, whose business partner is Mamuka Khazaradze. It is natural, that one of the most important issues in the case of Ramaz Akhvlediani is an issue of his business partner's, Mamuka Khazaradze's honesty and consciousness as well.

The research made by the organization has outlined, that Ramaz Akhvlediani's former business partners and the authorized representatives of the former Government initially expressed their strong desire for friendly cooperation with each other. After the issuance of the Presidential decree N 713 of November 10, 2006 repealing Presidential decree N382 of July 14, 2006, the Ministry of Economic Development of Georgia issued an ordinance N 1-1/171 about the "Approval of the Additional List of Privatized Objects", according to which, the buildings located on the right side of the road to the village Lisi together with 3 184 452 sq.m land, attached to these constructions and the buildings located on the left side of the road with 353 895 sq.m land attached to them, were added to the list of privatized objects. The land, confiscated from Ramaz Akhvlediani's ownership, was also included in this list and 42 542 171.8 GEL was determined as the starting price for this exact land. After this, the Ministry of Economic Development of Georgia adopted another ordinance N1-1/605 of April 16, 2007. In accordance with the decree, an initial starting price for the privatized object was defined 26 500 000 USD equivalent in GEL, the deposit amounted 2 650 000 USD equivalent in GEL and the amount of the increment - 20 000 USD equivalent in GEL. 4 different legal entities participated in the auction held on May 17, 2007: the Ltd "Lisi 2007" (Irakli Kilauridze – the Director and Mamuka Khazaradze – the authorized representative of the company), the Ltd "Nimrodi Georgia" (represented by Lasha GoGiberidze), the Ltd "Lisi Investment" (represented by Alber Alhaderf – the authorized representative) and the private limited liability Company "IIC Yellow B.W" (represented by Abraam Roihman). The Ltd "Lisi - 2007" was announced as the winner of the auction and 182 million USD equivalent in GEL had been recorded as the selling price of the land. The organization questions the "Lisi -2007" victory in the auction, since other companies were offering much more money for the land. This makes us think, that a secret deal between the "Lisi-2007" and the State Government had been concluded. Further, we will see, that the paragraph of the auction report, according to which the Ltd "Lisi-2007" was declared as the winner, will be repealed. 2 650 000USD paid by the "Lisi – 2007" in the form of deposit, was never returned to the company as well. As it was learned by the organization, the Ministry of Economic Development of Georgia based its ordinance mentioned above on the fact of the company's non-compliance with the requirements. In particular, the company failed to come to the Ministry in order to conclude relevant agreement and pay final fee for the redemption of the privatized object. The organization was not provided by the Ministry of Economic Development of Georgia with the relevant information about whether or not there had been any kind of sanctions exercised against the Ltd "Lisi-2007" due to its failure to fulfil the obligations. The response tells, that only 2 650 000 USD had been paid by the company in the form of deposit and no other payment of fine had ever been paid on behalf of the company. Accordingly, following questions have to be answered about the auction: whether or not the arrangement of the auction was intended just for the choosing any other company apart from Ramaz Akhvlediani and if the auction was just formal in nature. Further, the President transferred 60 000 sq.m State owned non-agricultural Land adjacent to the right side of the road to the

Village Lisi and 1 041 798 sq.m of the non-agricultural land located nearby Lisi Lake territory, to the “Property Development Holding” through direct sale for 45 000 000 USD equivalent in GEL. Lands initially confiscated from Ramaz Akhvlediani and the JSC “Lisi Lake” was among those lands as well. Further we can see, that the Holding had certain difficulties in fulfilling its obligations, which is confirmed by the letter of the company to the Ministry of Economic Development of Georgia, where the representatives of the company are asking for the extension of the expiration terms, which was finally extended until May, 31 2016. It should be also noted, that the sales agreements, concluded by the parties envisaged certain sanctions in case of non-fulfilment of the obligations by the party within the initial terms of agreement, however the Ltd “Property Development Holding” has never been sanctioned.

The organization believes, that it was due to the special friendly attitude of the Government towards the company, due to which the State Government agreed on the extension of the expiration date. This is one more time confirmed and approved by that fact that Irakli Kilauridze, the Director of the Ltd “Lisi-2007”, was the owner of the 100% shares of the Ltd “Property Development Holding”. It is interesting, why the President has transferred Lisi Lake adjacent lands to those, who have once already failed to fulfil their obligations and due to this reasons the State has abolished the result of the auction? Why was not the fulfilment of the obligations on behalf of those persons questioned again? It is also important, that this case, the Ltd “Property Development Holding” got the land not through the auction, but directly based on the Presidential decree. The Presidential Decree of May 21, 2010 on the “State-owned Property Privatized to the Ltd “Lisi Lake Development” through direct sale”. According to the decree, the State-owned buildings, in Tbilisi, near Lisi Lake territory, located on the right side of the road to the village Lisi, together with 104931 sq. m non-agricultural land (cadastral code 01.14.17.001.013) attached to them was transferred to the Ltd “Lisi Lake Development” ownership through direct sales for 2 000 000 USD equivalent in GEL as well as the buildings located on the right side of the Lisi Village road with 293895 sq. m non-agricultural land (cadastral code 01.14.16.011.001) attached to them together with the existing reservoir. (Mamuka Khazaradze (33.33000000%), Badri Jafaridze (33.33000000%) and Bob Meyer (33.34000000%) are the partners of the company mentioned above. On the same day, May 21, 2010 the President of Georgia has issued another decree N 416. According to the decree, 1051138 sq. m State-owned non-agricultural land (cadastral code 01.14.17.001.010) located in Tbilisi, on the right side of the road to the village Lisi, another 248804 sq. m non-agricultural land (cadastral code 01.14.17.001.009) and the buildings located in Tbilisi, on the right side of the road to the village Lisi together with 737781 sq. m non-agricultural land attached to them, was transferred to the Ltd “Lisi Lake Development” in the form of direct sale for 9 466 133 USD equivalent in GEL. Therefore, overall 737781 sq. m of the State-owned non-agricultural land adjacent to the Lisi Lake had been transferred to the company’s ownership. During 2011 and 2012, the President of Georgia issued other decrees, which have amended N416 Presidential decree of May 21, 2010. According to the amendments, actually the same acreage of land, namely 2 037 723 sq. m together with the buildings located on this land with now different cadastral data (cadastral code 01.14.17.001.019; 01.14.17.001.021; 01.14.17.001.018; 01.14.001.014.017) was transferred to the Ltd “Lisi Lake Development” for 9 466 133 USD. 3 years have been defined as the term of privatization and within this period, the company was obliged to implement at least 20 million USD investment for the design and construction work on the transferred land. Moreover, some units of the real estate was transferred into the company’s ownership without conditions. Meaning, the company had freedom in selling, loading or otherwise disposing such units of lands without any restrictions or even prior notification of the Ministry of Economic Development of Georgia.

We should by all means pay attention to the fact, that in 2007, overall of 3 538 347 sq. m of Lisi Lake adjacent land, the same acreage transferred to Irakli Kilauridze and Mamuka Khazaradze through direct sales by the Presidential decree, was initially sold through the auction, where the winner of the auction, the Ltd “Lisi-2007” (represented by the Director, Irakli Kilauridze and the authorized representative Mamuka Khazaradze) paid 182 million USD for it. In addition to this, the winner was obliged to make an investment of 25 million USD, meaning the company “Lisi-2007” had to pay in total 207 Million USD to the State Government in return of the Lisi Lake land, mentioned above. we face the fact, when the Government transfers the same property already sold through the auction for 182 million USD to the same persons founding another organization for overall 56 466 133 USD, which ,as you can see is much a less price. As a result of this action, the State government has lost 125 533 867 USD. Accordingly it is unclear, why would the government prefer to transfer those lands into the company’s ownership through the form of direct sale, if through the auction it could be sold for much more price, not to mention the fact of announcement of the trust to the people, who have once won the auction but failed to fulfil their obligations.

We would also like to note another interesting and important detail. Namely, in the course of the research, the organization has appealed to the Ministry of Environment and Natural Resource Protection of Georgia requesting information about the special license on the use of water (without abstraction) for resort and sport purposes. We requested information about those, who had gained such license, terms of which has not yet expired, if such licenses maintain legal power, after such licenses are no longer issued under Georgian law of “Licenses and Permits”. Whether the State is implementing relevant monitoring of such license holders, if they comply with the term of their license or not. The organization was responded, that the Ministry doesn’t have any information regarding the issue.

Taking into consideration all the factual evidences revealed in the course of the research, the organization believes, that secret deals between the State officials and representatives of the companies were concluded. Unconscious behavior towards Ramaz Akhvlediani on behalf of the Ltd “Lisi Lake Development” and the Ltd “Property Development Holding”, who were Ramaz Akhvlediani’s business partners in the planning and improvement of the Lisi Lake development, has been clearly outlined by the research. For these exact purposes, they have founded the JSC ‘Lisi Lake’. According to the Presidential decree N382, 267 ha State-owned non-agricultural land adjacent to Lisi Lake territory was transferred to the company and 63.5 ha of the land – to Ramaz Akhvlediani’s private ownership, however the Presidential decree N713 of the same year, repealed initial decree and deprived the JSC “Lisi Lake” and Ramaz Akhvlediani from the property transferred to them. Case evidences also prove, that the property confiscation turned out to be painful only for Ramaz Akhvlediani, since no one, except him, has expressed any objections concerning the property confiscations through at least the written statements asking about the reasons for the confiscation. Therefore, Mamuka Khazaradze’s inaction with respect of his property confiscation raises legitimate questions about his honesty.

According to the evaluation offered by the organization “Young Barristers”, the State has abused its power in relation with Ramaz Akhvlediani and created legal space, where the free business and property rights have been gravely violated in the name of justice. Ramaz Akhvlediani is a person, whose legal property was confiscated through the threat, compulsion, extortion and abuse of the authority, who was forced to give up his property against his will. These actions are crimes determined by the Criminal Code of Georgia and should not be left without relevant punishment. Accordingly, it is important to conduct objective investigations over the case in a timely manner, in order to actually exercise the principle of the rule of law in the real life.

5 Recommendations

To the President of Georgia

1. It is important, that the President of Georgia provided political evaluation of the activities, implemented by the State officials against its citizens with regard to property confiscations. He is responsible to create relevant legal space, which will ensure fair decisions and equal protections for the former and current property owners' property rights;
2. It is important that the President declared a moratorium concerning the disputed property cases over which there is an ongoing investigation in the relevant investigative bodies of the State, in order to restrict alienation of the disputed property on behalf of its new owners, who have illegally enquired the property;
3. It is important that the President of Georgia provided political evaluation of the Presidential decree N713 of November 10, 2006, with regard to Ramaz Akhvlediani.

To the State Government

1. It is essential, that the Government of Georgia encouraged and hastened legal activities in order to make fair decisions towards those citizens, whose property has been illegally confiscated from its legitimate owner. The Government should act towards such citizens similarly as towards those with the status of the "victims of political repressions";
2. Distinct political and legal will should be expressed on behalf of the Government, where the indirect engagement of the Government will hasten investigative activities, in progress in the Department to Investigate Offences Committed in the Course of Legal Proceedings of the Prosecutors Office of Georgia;
3. It is important, that the Government of Georgia implemented all the relevant activities, substantial for making the work of all public services, responsible for the issues of Property confiscations more effective and fruitful.

To the Parliament of Georgia

1. It is important, that the parliament exercised effective supervision and/or monitoring on the efficiency of the investigations over property confiscation cases, make subsequent political statements about different aspects of the investigation and research the reasons causing delay of the investigation and other important evidences.
2. It is necessary to make relevant amendments to the Law of Georgia on "Licenses and Permits", providing legal regulation of the licenses, which are no longer available, but terms of previously issued (when it was determined by law) licenses have not yet expired and won't expire until 2016,, or some of them even until 2017.

To the Common Courts of Georgia

1. It is important, that the Common Courts System took into account legal interests of the people, whose property had been illegally confiscated, to prioritize consideration of such cases by determining possible affects caused by the delay of the case consideration and discuss it through the standards of impartiality and urgency;
2. It is important that the Common Courts provided relevant statistics, since October 1, 2012 concerning the issues of giving up shares, businesses and other property rights in favor of the State.

To the Prosecutor's Office of Georgia

1. It is important, that the Prosecutor's Office of Georgia had proper communication with the citizens, in order to provide complete information about the progress, stages, relevant terms and obstacle of the process of investigation;
2. It is important, that the prosecutorial activities over the issues of illegal property confiscations were exercised by those, having no connection with the system crimes previously;
3. It is important to hasten investigation and research of the property confiscation cases as well as granting status of a "victim" to the citizen;
4. Make the work of the Department to Investigate Offences Committed in the Course of Legal Proceedings more effective and fruitful.

To the Citizens whose property was illegally confiscated

- 1 It is important, that the citizens whose property was illegally confiscated, cooperated with the Prosecutor's Office of Georgia and appealed to the Common Courts for the protection of their legal interests

To the Media

1. It is important, that the media resources actively, impartially and objectively broadcasted information about the cases of the property confiscations.

ინფორმაცია ორგანიზაციის საქმიანობის შესახებ

ორგანიზაციის სახელწოდება: ა(ა)იპ „ახალგაზრდა ადვოკატები“ ს/კ 401973094

მისამართი: თბილისი, საბურთალო, გ. ისაკაძის ქ. #7

ელ-ფოსტა: pryoungbarristers@yahoo.com;

იურიდიული სტატუსი: არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირი

დაარსების თარიღი: 2012 წლის 09 ივლისი

ვებ-გვერდი: www.barristers.ge

FB: www.facebook.com/AkhalgazrdaAdvokatebi

ბანკი: სს „პროკრედიტ ბანკი“, ორთაჭალის ფილიალი

ანგარიშის ნომერი: GE92PC0563600100002778

არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი – „ახალგაზრდა ადვოკატები“ დაფუძნდა 2012 წლის 9 ივლისს. ორგანიზაციის დევიზია: „ღირსება, თავისუფლება, თანასწორობა“. ორგანიზაცია წარმოადგენს ახალგაზრდულ არასამთავრობო ორგანიზაციას და დაფუძნების დღიდან ერთ-ერთი აქტიური პოზიციის მქონე ორგანიზაციაა ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვის სფეროში, საზოგადოებრივი ინტერესებისა და ინსტიტუციური რეფორმების შეფასების პროცესში.

„ახალგაზრდა ადვოკატები“ 2012 წლიდან წარმოადგენს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს იურიდიული დახმარების სამუშაო ჯგუფის წევრ ორგანიზაციას. 2012 წლიდან არის არასამთავრობოთა ალიანსის: „ეკონომიკური სამართლიანობისა და ბიზნესის თავისუფლებისთვის“ თანადამფუძნებელი და წევრი. 2013 წლიდან წარმოადგენს „სისხლის სამართლის რეფორმის საქართველოს ალიანსის“ წევრ ორგანიზაციას. 2014 წელს გახდა საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ადვოკატთა უფლებების დაცვის კომისიის წევრი. 2014 წელს გაწევრიანდა საქართველოს პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტთან არსებულ სამეცნიერო-საკონსულტაციო საბჭოში, ხოლო 2014 წლის 22 დეკემბრიდან, საბჭოს თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა ორგანიზაციის ხელმძღვანელი. „ახალგაზრდა ადვოკატები“, სსიპ „ბავშვთა და ახალგაზრდობის განვითარების ფონდის“ გადაწყვეტილებით, დასახელდა „2014 წლის ყველაზე აქტიურ უფლებადაცვით ორგანიზაციად“.

„ახალგაზრდა ადვოკატები“ 2015 წლიდან ჩაერთო ადამიანის უფლებების და გენდერული თანასწორობის მიმართულებით საქართველოს პრემიერ-მინისტრის თანამემწესთან არსებულ სამუშაო ჯგუფში. 2015 წლიდან ორგანიზაცია მონაწილეობას მიიღებს საქართველოს მთავრობის ინიციატივით შექმნილ შინაგან საქმეთა სამინისტროს რეფორმირების საკითხებზე საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის შემსწავლელ სამუშაო ჯგუფში. ამასთან, 2015 წლის თებერვალში, ორგანიზაცია აღმოჩნდა ერთ-ერთი წარმდგენი და მხარდამჭერი, რომელმაც საქართველოს პრეზიდენტს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარედ ნინო გვენეტაძის კანდიდატურა შესთავაზა. 2015 წლის აპრილიდან, ორგანიზაცია ჩაერთო საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამეცნიერო-საკონსულტაციო საბჭოს მუშაობაში. 2015 წლის 30 აპრილს, „ახალგაზრდა ადვოკატების“ ინიციატივით, დაფუძნდა არასამთავრობო ორგანიზაციათა მუდმივმოქმედი ალიანსი: „ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერიდან ევროკავშირის წევრობამდე“.

„ახალგაზრდა ადვოკატები“ თანამშრომლობს პროფესიულ ჯგუფებთან, საჯარო დაწესებულებებთან, კერძო სექტორთან, საქართველოში საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და დიპლომატიურ კორპუსთან. ორგანიზაცია მიმართულია კვლევით საქმიანობაზე, ახორციელებს სხვადასხვა პროექტს, ამზადებს დასკვნებს, რეკომენდაციებს, საკანონმდებლო წინადადებებს, ჩართულია ახალგაზრდული პოლიტიკის, დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და

სამართლებრივი რეფორმების შეფასებაში. ამ მიმართულებით, ორგანიზაცია 2013 წლიდან ახორციელებს ინიციატივას: „ინსტიტუციური დიალოგი აღმასრულებელ, საკანონმდებლო, სასამართლო ხელისუფლებასთან“. ორგანიზაცია ახორციელებს უფასო იურიდიული კონსულტაციის პროგრამას. გამოსცემს პერიოდულ სამეცნიერო ჟურნალს და ამზადებს ყოველთვიური საქმიანობის მედია-დაიჯესტს.

ორგანიზაციის პოზიცია არაერთხელ გამხდარა დისკუსიის საფუძველი მას შემდეგ, რაც „ახალგაზრდა ადვოკატებმა“ პრინციპული პოზიცია დაასაბუთეს 2003-2012 წლებში, ქვეყანაში ადამიანის უფლებების დარღვევის, სისტემური დანაშაულებისა და მაღალი პოლიტიკური თანამდებობის პირების კანონშეუსაბამო მოქმედებების თაობაზე. ორგანიზაციის მკვეთრი პოზიცია, ცალკეული ჯგუფების მხრიდან აღქმულია, როგორც მიკერძოებული დამოკიდებულება. შესაბამისად, ორგანიზაციის ბიოგრაფიის ნაწილია ცალკეული სასამართლო დავებიც, რომლიც მიზნად „ახალგაზრდა ადვოკატების“ საქმიანი რეპუტაციის დაცვას და ცილისწამებით მიყენებული ზიანის აღდგენას გულისხმობს.

„ახალგაზრდა ადვოკატების“ მოქმედებს წესდების, შინაგანაწესისა და შიდა ნორმატიული აქტების საფუძველზე. გააჩნია საქმიანობის სტრატეგიული ხედვის დოკუმენტი, რომელიც პერიოდულად ახლდება. 2015 წლის იანვრიდან, „ახალგაზრდა ადვოკატები“, კაბინეტურ მმართველობაზე გადავიდა. ორგანიზაციის ახალი წესდებით, შეიცვალა მმართველობითი რგოლი. ორგანიზაციას, სადამფუძნებლო საბჭოს ერთპიროვნული მმართველობის ნაცვლად, უხელმძღვანელებს ორი წლის ვადით არჩეული ხელმძღვანელი. ხელმძღვანელი აკომპლექტებს კაბინეტს (გუნდს), რომელიც ანგარიშვალდებულია სადამფუძნებლო საბჭოს და ყველა სხვა მესამე პირთან მიმართებით.

„ახალგაზრდა ადვოკატების“ შემოსავლის წყაროა: საგრანტო პროექტები, შემოწირულობები და კანონით ნებადართული სხვა შემოსავლები.

*„ახალგაზრდა ადვოკატებისთვის“ მნიშვნელოვანია მკითხველის აზრი
წარმოდგენილი კვლევის შესახებ.*

*თუკი გსურთ მიიღოთ და გაეცნოთ კვლევის
ელექტრონულ ვერსიას, გთხოვთ ორგანიზაციას
დაუკავშირდეთ ელექტრონულ მისამართზე:
pryoungbarristers@yahoo.com*

Information about the Organization

The name of the organization: N (N) LP the “Young Barristers” (cadastal code 401973094)

Address: Isakadze st. N 7, Saburtalo, Tbilisi

e-mail address: pryoungbarristers@yahoo.com;

Legal Status: Non-profit Legal Entity

Foundation date: July 9, 2012

Web-page: www.barristers.ge

FB: www.facebook.com/AkhalgazrdaAdvokatebi

Bank Account: the JSC “ProCredit Bank”, Ortachala st. Branch

Account number: GE92PC0563600100002778

The non-profit legal entity “Young Barristers” was founded on July 9, 2012. The motto of the organization is “Dignity, Liberty and Equality.” It represents a youth non-governmental organization and is one of the most active organizations protecting human rights and evaluating institutional reforms and social interests.

Since 2012, the “Young Barristers” is a member NGO of the Legal Assistance Service working group within the Ministry of Justice of Georgia. Since 2012, it is a member and co-founder organization of the NGO alliance for “Economic Fairness and Free Business”. Since 2013, - a member organization of the “Alliance of Georgia for Criminal Justice Reform.” Since, 2014, is a member of Lawyers Rights Protection Commission of GBA. Since 2014, became a member of Scientific Advisory Council of the Human Rights and Civil Integration Committee of the Parliament of Georgia and since December 22, 2014, the Chief executive and the leader of the organization Archil Kaikatsishvili has been elected as a new Chairman of the Council. The “Young Barristers” was named as “The Most Active Human Rights Organization of 2014” by the LEPL “Children and Youth Development Foundation”.

Since 2015, the “Young Barristers” has been engaged in the working group of the Assistant for Human Rights and Gender Issues of the Prime Minister of Georgia. Since 2015, the organization participates in the working group studying the best international practice, concerning the issues of reforming within the Ministry of Internal Affairs of Georgia, created by the Government of Georgia. In addition, in February 2015, the organization was one of those, who supported and represented Nino Gvenetatze to the President of Georgia as the candidacy for the position of the Chair of the Supreme Court of Georgia.

The “Young Barristers” cooperates with various professional groups, public institutions, private sector, international organizations and diplomatic corps in Georgia. The organization is focused on the research activity, implements various projects, prepares relevant conclusions, recommendations, legislative proposals, is involved in the assessment of youth policy, democratic institutions and legal reforms. In this record, since 2013, the organization is implementing the initiative: “Institutional Dialogue with the Executive, Legislative and Judicial Authorities”. The organization is implementing the program of the free legal advice, publishes scientific periodicals and journals and prepares monthly Media digests.

The organization has repeatedly been a subject of discussions, after stating its principle position towards human rights violations, system crimes and illegal activities of the high-ranking officials of the state during 2003-2014. Such strict position of the organization has been perceived for partial attitude on behalf of certain groups. Accordingly, legal disputes, aiming to protect professional reputation of the organization and gaining defamation recovery, became an integral part of the organization.

The “Young Barristers” acts according to the charter, regulations and internal normative acts. It has a strategic document, which is periodically renewed. Since January 2015, the organization “Young Barristers” has moved to a cabinet system of the governance. According to the new charter, organization’s management was changed. The Chief Executive, selected for two years term, will lead the organization, instead of an autocratic governance of the Foundation Board. The Chief Executive will form the Cabinet, accountable to the Foundation Board and with respect to the every third party.

The source of income of the organization “Young Barristers” consists of Grants, donations and other incomes, permitted by law.

*The readers’ opinion concerning the represented research
Is very important for the organization “Young Barristers”.*

*If you want to get electronic version of the research,
Contact us via e-mail address::
pryoungbarristers@yahoo.com*